דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "השבוע"

היום בדבר
- הבנקאיות מונזלות / דרור שרביט
- דניאל מגוב האוהדים / חיים גורי
- ה"ג'יהאד" ברחובות הרצועה / דני צדקוני
- שוודיה: מחיר הנייטרליות / טדי פרויס
- אחרי נקאסונה ודנג / שלמה שפיר
- בורסה וכלכלה (4, 5); ספורט (6); דבר פתוח (10)

מזג האויר

מזג האויר למחר: מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים, 13־23, רמת הגולן, 13־23, נהריה, 19־26, צפת, 21־12, חיפה, 17־26, טבריה, 16־28, נצרת, 15־24, עפולה, 27־14, השומרון, 14־24, תל אביב, 17־27, נמל התעופה לוד, 26־16, יריחו, 17־29, באר שבע, 13־25, עזה, 18־26, אילת, 30־18.

יום שלישי, כ"ז בתשרי תשמ"ח, 20 באוקטובר 1987 ● גליון 19249
היום 14 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

המשבר בוול־סטריט חמור מאשר ב־1929

התמוטטות הבורסה בניו־יורק בממדי אסון ● תגובות שרשרת בבורסות של בירות העולם

מאת אמנון דנקנר, דליה שחורי וגדעון קרץ, סופרי "דבר"

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר").- מומחים צפו אמש כי גם היום תימשך בהלת המכירות בבורסה בניו־יורק לאחר שאתמול הוגדר כ"יום שני השחור" – היום הגרוע ביותר בתולדות וול־סטריט. מדד המניות התעשיות, דאו־ג'ונס, ירד אתמול, על פי סיכומים לא סופיים בכ־507 נקודות, או – 23 אחוזים, הירידה הגדולה ביותר ביום מסחר אחד, גדולה בכ־10 אחוזים מהירידה ב־28 באוקטובר 1929.

מחשבי הבורסה לא עמדו בעומס עיבוד הנתונים של תנועת המכירות ההיסטורית שבה נזרקו 604 מיליון מניות אל השוק. האולם המרכזי של הבורסה בוול־סטריט היה אתמול מוקד של היסטריה ובחוצות מסביב עמדו אלפי אנשים שביקשו להיות עדים ליום השחור.

יום המסחר, שהחל הבוקר, נחשב לאבן בוחן בשאלה האם נפילות השערים המהירות של השבוע שעבר היו רק תיקון טבעי או סימן למשבר חמור. אולם כבר בשעות הראשונות מתברר, כי הידיעות על נפילות שערים חמורות בבורסות העולמיות באירופה ובמזרח הרחוק גרמו לצלילה של שערי המניות בניו־יורק. השוק נפל בבוקר במאתיים חמש נקודות, אך לפני הצהריים נדמה היה כי הוא מתחיל להתאושש כשהסתמנו עליות בשיעור של 90 נקודות אולם אז מיד באה נפילה נוספת וקשה עד ללמעלה מחמש מאות נקודות, שגרמה למומחים, קרי רוח בדרך כלל, להגדיר את המצב כקטסטרופה.

בכל רחבי ארה"ב היו מרכזיות הטלפונים של משרדי הברוקרים עמוסות במאות אלפי שיחות של משקיעים היסטריים שנתנו פקודות מכירה. מומחים העריכו אמש, כי שוק המניות הגיב בעיקר על חוסר היכולת של הפוליטיקאים להתמודד עם בעיות הכלכלה העולמיות, עם הגרעון המסחרי הגרעון התקציבי העצומים של ארה"ב ובעיקר עם מבנה המצב העולמי. המומחים העריכו, כי הזעזוע בוול־סטריט, אם יימשך, נושא בחובו זרעים של

(המשך בעמ' 2)

המהומה בבורסה של ניו־יורק. (צילום: א.פ.)

איראן מאיימת בגמול חריף לתקיפת ארה"ב ויינברגר: על כל הסלמה נגיב ביתר הסלמה

ארבע משחתות אמריקאיות ירו כ־1,000 פגזים אל משטח קידוח איראני – לאחר שהזהירו אנשיו לברוח

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

דוברים איראניים שונים ובראשם נשיא איראן עלי חמינאי איימו אתמול לנקום בארה"ב בצורה חריפה על ההתקפה שהיא ביצעה נגד מתקן קידוח הנפט האיראני בשדה רקאש השוכן בלב המפרץ הפרסי. אמש נמסר שכוח קומנדו ימי אמריקאי פשט על פלטפורמת נפט איראנית נוספת ליד שדה רקאש, והשמיד בה מתקני רדאר וקשר.

בעקבות הפעולה האמריקאית התכנסה בטהראן לישיבה מיוחדת המועצה העליונה לענייני הגנה בראשות הנשיא חמינאי. לאחר הישיבה אמר הנשיא כי איראן תנקום ללא ספק פעולת תגמול נחושה נגד ארה"ב. דוברים איראניים נוספים אמרו שהתגובה האיראנית תהיה חריפה והיא תבוא ברגע המתאים. ראש מחלקת ההסברה

(המשך בעמ' 2)

המשחתת האמריקאית "ג'ון יאנג" שהשתתפה בהפגזת מיתקני הנפט האיראניים. (צילום: א.פ.).

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – על הסלמה מצדה של איראן, תשיב ארה"ב בצעדי נגד חזקים יותר – כך הבהיר אתמול שר ההגנה של ארה"ב קאספר ויינברגר במסיבת עתונאים בה סיפר על תקיפת המשחתות האמריקאיות את משטח־הקידוח האיראני אתמול בבוקר. ויינברגר אמר, כי ארה"ב אינה מבקשת עימותים נוספים עם איראן, אולם הוסיף, כי יש להבהיר לאיראנים, כי לא יוכלו להמשיך התקפותיהם במפרץ בלא להיפגע.

הנשיא רייגן אמר אתמול, כי הפעולה במפרץ היתה תגובה הולמת ומרוסנת והיה בה שימוש חוקי בזכותה של ארה"ב להגנה עצמית. "אין אנו שואפים לעימות עם איראן", אמר הנשיא, "אולם אל לממשלתה לשגות באשליות בדבר נחישותנו ויכולתנו להגן על

(המשך בעמ' 2)

שולמית שמיר נפלה בביתה וסדקה ידה

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

רעיית ראש הממשלה שולמית שמיר סדקה אתמול את ידה.

הגב' שמיר נפלה בביתה ולאחר שחשה בכאבים בידה הובאה לבית־החולים הדסה עין־כרם. לאחר צילומי רנטגן התברר, כי העצם נסדקה. הרופאים החליטו לחבוש את ידה וגב' שמיר חזרה לביתה.

השובתים דחו תוכנית רשות השידור לייעול

מאת רמי לוי, סופר "דבר" בירושלים

בתום פגישה בת שלוש שעות שנגמרה אמש ב־10.00 בלילה הגישה רשות השידור תוכנית ייעול לנציגי העתונאים השובתים. לפי התוכנית יקבלו העובדים 25 אחוז העלאת שכר וכדי לאשר את התוספת הזאת יפוטרו עשרים אחוז בעובדי הרשות, 320 עובדים. העובדים יתחייבו לשקט תעשייתי לשנתיים ויבטיחו להפעיל את כל הציוד החדיש שהלקו משבת במרתפי הרשות ובמוסכיה כעשר שנים. העובדים ברשות יעברו לסולם שכר אחיד ויתארגנו באיגוד יציג אחד בלבד.

בתום הישיבה, שבמהלכה התייעצו הצדדים בינם לבין עצמם, יצא צבי גורן, דובר השובתים, בהודעה לעתונות בה כינה את התוכנית אולטימטיבית וקרא לבנכ"ל אורי פורת, להפסיק קודם כל את עבודות החוץ, ולמסור אותן לידי עובדי הרשות ורק אחר־כך ליזום התייעלות מבפנים ופיטורים.

אם יתקבלו תנאים אלה, אמרה ההודעה, יסכימו העתונאים לקיצוץ עבודות החוץ הקבלניות וליותר מכך, ולא הכוונה 25 אחוז לשנתיים, כפי שמבטיחה אורי פורת, אלא הכוונת משכורות שוות לעיתונות הכתובה. כלומר רק 17.5 אחוז לשנתיים הבאות.

(המשך בעמ' 2)

האוצר העביר כספי הקיצבאות והן ישולמו

מאת רמי לוי, סופר "דבר" בירושלים

המוסד לביטוח לאומי ישלם היום את קיצבאות הילדים לזכאים. התשלום התאפשר לאחר שהאוצר העביר סכום של 344 מיליון ש"ח שהיה חייב למוסד לביטוח לאומי.

קיצבת הילדים תעמוד על:

ילד אחד – 45 ש"ח לילד אחד; 90 ש"ח לשני ילדים; 185 ש"ח לשלושה ילדים; 349 ש"ח לארבעה ילדים.

ירדן מצהירה: לא נקבל שום הצעה ישראלית או אמריקאית כתחליף לוועידה הבין־לאומית

שמיר בנאום "מרוכך" בכנסת: ישראל מכירה בכך שלברית־המועצות יש אינטרסים לגיטימיים במזרח־התיכון

מאת דן אבידן, טובה צימוקי ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ אמור היה להיוועד אמש בלונדון לפגישת עבודה ראשונה עם חוסיין מלך ירדן. לפני צאתו מקאהיר ללונדון, ולאחר שיחותיו עם הנשיא מובארק, אמר שולץ שביקורו באיזור לא סלל את הדרך להתקדמות בתהליך המדיני.

בינתיים כבר הודיע שר ההסברה הירדני מוחמד אל־ח'טיב, שירדן תדחה על הסף כל הצעה ישראלית או אמריקאית לניהול הכו"מ המדיני שלא במסגרת ועידה בין־לאומית כמתכונת שאותה הציעה ירדן. ח'טיב התייחס בדבריו לידיעות, כי בשיחותיו בישראל העלה שולץ רעיונות אלטרנאטיביים לוועידה הבין־לאומית שלכינוסה מתנגד ראש הממשלה יצחק שמיר. יאסר עראפאת שיבח אתמול את המנהיגים הפלסטיניים בשטחים, שסירבו להיפגש עם שולץ.

ראש הממשלה יצחק שמיר "ריכך" אתמול את עמדתו והוא מכיר בכך שלברה"מ יש "אינטרסים לגיטימיים במזרח התיכון" בקשר לתהליך השלום עם ירדן. זוהי התוצאה הבולטת משיחותיו של שר החוץ האמריקאי בישראל. ביטוי לכך נתן אתמול יצחק שמיר בנאומו בכנסת.

בפתיחת מושב החורף אמר יצחק שמיר, כי ממשלת ישראל מוכנה לנהל דו־שיח מדיני עם ברה"מ על בעיות המזה"ת, כפי שהיא מנהלת שיחות עם כל המדינות המקיימות יחסים דיפלומטיים עמה.

"ישראל מכירה בכך שיש לברה"מ אינטרסים לגיטימיים במזה"ת, תהיה מוכנה להחליף דעות עם ממשלתה ונציגיה המוסמכים של ברה"מ על מנת לסלק אי־הבנות, לקרב בין עמדות ולהכשיר את הקרקע לשלום אמת באיזור – כל זה בתנאי שברה"מ תקיים אתנו יחסים נורמליים ותשנה את עמדתה לגבי זכות העם היהודי בברה"מ לשוב למולדתו", אמר שמיר.

שמיר דיבר במסגרת הודעה

(המשך בעמ' 2)

עשרות כלי רכב המשיכו להיתקע אתמול בכביש הערבה המוצף. (צילום: שמואל תגר)

כביש הערבה פתוח – אך כולו סחוף ומסוכן; מחפשים הסרן הנעדר ועוד נעדרים אפשריים

מאת אמיר רוזנבליט ושמואל תגר, סופרי "דבר"

עד כה לא החלו אנשי מע"צ בתיקון דרך הערבה. הכביש הבין־ארצי היחיד המוביל לנגב ולאילת נפגע קשה בשטפונות האחרונים. כמה תאונות דרכים אירעו בשל הצטברות כמויות אדירות של סחף ואבנים במקומות רבים ובתאונה אחת נהרגה אשה כשהרכב שבו נסעה עלה על סלע.

אתמול, בעת סיור שנערך בקטע הניזוק ביותר לא נראו בשטח טרקטורים ודחפורים של אנשי מע"צ, האחראים לאחזקתה של הדרך.

סופר "דבר" מציין, כי בקטע בין יוטבתה לאילת בלבד יש כעשרים מקומות מועדים לפורענות, ורכב הנוסע בשעות הלילה עשוי להיתקל בהם ולסטות מהכביש.

במקומות רבים נסחפו גם השוליים וגובהם מגיע למטר מתחת לפני הכביש. אנשי משרד השיכון והבינוי מחכים כנראה להוראה ממשרדם והם שוכחים שהדרך כבר נסגרה בשבוע שעבר.

נמשכים החיפושים אחר קמב"ץ חטיבת הערבה, סרן אחמד נאיף פראשי הנעדר עדיין לאחר שנסחף בשטפונות.

באיזור עין יהב במוצאי־שבת. מדריכים מבתי־ספר שדה שבסביבה סורקים את הנחלים פארן, עידן ונקרות בחיפוש אחר נעדרים אפשריים נוספים.

מסוקים של חיל האוויר, צוללני צה"ל, חיילים ופקחי רשות שמורות הטבע, עסקו אתמול במשך כל היום בסריקות ובחיפושים אחר קמב"ץ חטיבת הערבה, סרן אחמד נאיף פראשי, בן ה־25, מהכפר אבו־סנאן שבגליל, שנסחף בשטפונות במוצאי־שבת בכביש הערבה, בעת שניסה לחלץ מטיילים.

החיפושים אתמול התמקדו לאורכו של אפיק נחל נקרות, כ־2 קילומטרים ממושב עין־יהב בערבה ובעיקר באגם עונתי הניקוז ליד המקשב. כיוון סחיפת המים נע ממערב למזרח ולפיכך שיערו צוותי החילוץ, כי עקבותיו של הקצין

(המשך בעמ' 2)

זה באופי שלו להתנדב

אומרים בכפר אבו־סנאן על סרן אחמד פראשי שנעלם בחלצו את חבריו

מאת יוסי ליבוביץ', סופר "דבר" בגליל המערבי

שלושים מלאה שנה לנישואיו של סרן אחמד פראשי, בן 26, מהכפר אבו־סנאן שבגליל המערבי, לבחירת לבו ג'ועדה. פראשי, נעלם מאז מוצאי־שבת כשניסה לחלץ חייל וחיילת שנסחפו בשטפון שפקד את עין־יהב שבערבה. אשתו אמרה אתמול לסופר "דבר": "אני במתח נוראי, הציפיה הזאת מורטת את העצבים".

(המשך בעמ' 2)

ג'ועדה פראשי

סרן אחמד פראשי

עקבות לכיוון עין־יהב

מאת יוסי ליבוביץ', סופר "דבר" בגליל המערבי

אחיו של סרן אחמד פראשי, הנעדר, מסר אתמול בלילה לבני המשפחה באבו־סנאן, כי הסורקים מצאו אתמול עקבות שיצאו מהאגם שבו משערים, כי אחמד נסחף. העקבות הובילו לכיוון מושב עין־יהב, אבל עם רדת החשיכה הופסקו החיפושים.

אמש בשעת לילה מאוחרת הגיע לבית המשפחה מפקד היחידה, אל"מ מ. כדי להסביר את נסיבות העלמותו של סרן פראשי ולספר על המאמצים הנעשים לאיתורו. החיפושים יימשכו עם שחר.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

רק עד היום
תוכל לתת הוראת
פדיון ולקבל עד
117$ על כל 100$
שיש לך במניות
ההסדר.

סניפי הבנק יהיו פתוחים היום
ברציפות בשעות 8.30-18.00.

בנק הפועלים בע"מ

19

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

אסון רכבות באינדונזיה

כוחות חילוץ הכוללים חיילים מוציאים גופות מאתר בו התנגשו שתי רכבות אתמול בג'קארטה שבאינדונזיה. בהתנגשות נהרגו לפחות 80 איש ונפצעו 300. רוב ההרוגים שהו בקרונות הקדמיים של שתי הרכבות, שהיו מלאות עד אפס מקום נוסעים שיצאו לעבודה בשעות הבוקר המוקדמות. „זה מחזה שכאילו נלקח מתיאור של הגיהנום", אמר אחד מבין עובדי ההצלה. „בכל מקום אתה מוצא דם ואיברים מרוסקים". יותר מ־200 עובדי הצלה עבדו בקדחתנות כדי לחלץ ניצולים מהקרונות. זהו האסון השני בג'קארטה תוך שבוע לאחר שביום ו' נשרפו למוות 21 בני־אדם כאשר אש אחזה במפעל לייצור בגדים. (צילום: א.פ.)

רשת רופאים, בתי־מרקחת ו„חולים" הונתה את קופ"ח מכבי במיליון ש"ח

מאת נתן רועי, כתב „דבר" לענייני משטרה

היחידה הארצית לחקירות הונאה וקופת־חולים „מכבי" חשפו בחודשים האחרונים שיטה מורכבת ביותר להונאות ולמעשי מרמה בשווי של כמיליון ש"ח שבוצעו מאז חודש יולי 1986 על־ידי רשת מאורגנת היטב של בעלי בתי־מרקחת, רופאים, ומתחזים לחולים, בעיקר באיזור גוש דן ות"א.

במהלך השבוע האחרון ובעיקר אתמול בשעות הצהריים והערב, נחקרו ארבעה בעלי בתי־מרקחת באיזור ת"א, רופאים ולקוחות של קופת־חולים „מכבי". כן נערכו חיפושים במקומות שונים ברחבי גוש דן. היחידה הארצית לחקירות הונאה אמורה לבקש מחר בבית־משפט השלום לעצור כמה מן החשודים בביצוע מעשי המרמה.

לסופר „דבר" נודע, כי החקירה של היחידה הארצית לחקירות הונאה מסתעפת ומגיעה בין השאר גם לפקידים בכירים במשרד הבריאות, אשר על־פי החשד היו מודעים במשך זמן ממושך לחלק מן העבירות שבוצעו, אך מנעו כל אפשרות לחקור את החשדות בכיווני חקירה מסוימים.

חקירת היחידה הארצית לחקירות הונאה מתמקדת בקבוצה של כעשרה בעלי בתי־מרקחת, רופאים ולקוחות, בחשד שהוציאו במרמה מקופת־חולים „מכבי" מאות־אלפי שקלים.

החקירה החלה ביוזמת „מכבי", אשר התלוננה ביחידה הארצית לחקירות הונאה על מעשי המרמה. לאחר שנתברר ל„מכבי" במהלך חקירה פרטית, כי יש רגליים לחשדות שהעלו אנשי הקופה, הוחלט להעביר את החקירה ליחידה הארצית לחקירות הונאה.

רב־פקד נורית פרנקל, העוסקת בעבירות בתחום הרפואה קיבלה לידיה את ניהול החקירה, אך בשלבים מסויימים של החקירה הצטרפו חוקרים נוספים.

הצוות, בשיתוף עם קופת־חולים „מכבי", חשף שיטה של הונאה בדרך מורכבת ביותר. השיטה כללה התחזות של אנשים מסויימים לחולים, והעברת מרשמי התרופות שקיבלו לבית־מרקחת העומד בקשרי עבודה עם „מכבי".

בית־המרקחת לא סיפק את התרופה אך העביר את הקבלה לתשלום לקופת־חולים „מכבי". בדרך זו, על־פי החשד הצליחו בעלי בתי־מרקחת לגנוב עשרות־אלפי שקלים מדי חודש בחודשו. הערכת היחידה מדברת על כמיליון שקלים מאז תחילת מעשה המרמה.

קופת־חולים „מכבי" הוציאה אתמול הודעה רשמית: „קופת־חולים מכבי מביעה שביעות רצון מהצלחת המשטרה לחשוף רשת שהונתה את הקופה בשנה האחרונה והיא מעלה גם את העובדה שמרבית תלונות הקופה בנושא זה הוכחו על־פי המשטרה".

רואי־החשבון מציעים לבטל שיטת המיסוי האינפלאציוני

(ע). – רואי־החשבון מציעים מהפך במיסוי, במסגרתו יבוטל המיסוי האינפלציוני ותיערך חלופה מודרנית של ההכנסה למטרות מס.

ההצעה הועלתה אתמול ע"י לשכת רואי־החשבון שאירחה את חברי „ועדת ששינסקי" לרפורמה במיסוי. חברי המועצה למיסים של הלשכה הציגו בפני חברי ועדת ששינסקי הצעות מרחיקות לכת לשינויים במערכת המסים.

במהלך הדיון תבעו רואי־החשבון לפטור ממס רווחי־הון סכומים אינפלציוניים, להפחית את מס רווחי הון על מימוש נכסים המוחזקים שנים רבות ולדחות את הגבייה של המס המוטל על „רווחי נייר" בעת מיזוג עסקים.

כן הוגשה לוועדה הצעה חדשנית ומהפכנית לשנות את שיטת המס המוטל על ההכנסה ולגבותו בעת ייעוד ההכנסה לשימוש אישי. לפי שיטה זו, תותקן ההכנסה החייבת במס בסכומים שיופקדו בקופת המדינה. המס על סכומים אלה ישולם בעת משיכת הפקדון לצרכי צריכה או השקעה.

שכירים יוכלו להשתלב בתוכנית – ולזכות בהפחתת מס מיידית – ע"י מתן הוראה למעביד לנכות את החסכון משכרם ולהעבירו לקופת המדינה.

לתשומת לב מיוחדת זכו ההצעות לביטול הגבייה של דמי ביטוח לאומי, ומימון התגמולים – הקיצבאות מהתקציב הרגיל, ולביטול הזיכויים האישיים ממס המורחבים בפטור ממס על ההכנסה הנחוצה לקיום בסיסי צנוע.

רואי־החשבון אמרו, כי הם סבורים ששינויי המיסוי הקיים בנושאי שוק ההון, יביאו לתוצאות הפוכות מהמצופה, או שהוא יהיה למראית עין בלבד ולא יביא לתוספת משאבים, הנחוצה לביצוע הרפורמה ולהורדת נטל המס. הטלת מס על הרבית המשתלמת לקרנות פנסיה, לקופות גמל ולתכניות חסכון תחייב בהגדלת עלות הוצאות העבודה או הגדלת הרבית המשתלמת הן ע"י המדינה והן ע"י המיגזר העסקי.

ירדן

(המשך מעמ' 1)

מדינית שמסר עם פתיחת מושב החורף של הכנסת.

נאומו של שמיר הצטייר בנימה פייסנית, אם כי הוא חזר על רוב עקרונות מדיניות החוץ שלו ושל מפלגתו. רובו של שולחן הממשלה היה ריק בעת נאומו וחברים רבים מסיעת המערך נעדרו ממושביהם.

שמיר חזר שוב על התנגדותו הנחרצת לוועידה הבין־לאומית העלולה לדבריו לסבך את המצב. הוא שב וקרא למלך חוסיין לבוא לשולחן המו"מ כדי להגיע להסדר של שלום.

שמיר סבור, כי ביקורו של שולץ באיזור מסמן, כי „המחשבות וההערכות" של ישראל וארה"ב זורמות באותו אפיק „אם כי לא נעדרים גם חילוקי־דעות בנושאים מסויימים".

הוא הדגיש, כי המאבק שישראל מנהלת בנושא יהודי ברה"מ אינו מכוון להצלת יהודים או להשגת מחוות, אלא לשינוי משמעותי במדיניות של ברה"מ בנושא זה.

שמיר קרא גם להציל את הקהילות היהודיות בארצות ערב ובעיקר בסוריה, שם נמקה קהילה בת 6,000 איש כשהיא סגורה וכלואה, נתונה לנגישות ולהתנכלויות.

הוא פנה לארה"ב וביקש לנצל את רצונה של סוריה לשיפור תדמיתה, כדי לפעול למען שחרור יהודי סוריה.

ח"כ חריש: עמדת שמיר – מאבק בתחית

בדיון שהיה אחר־כך אמר ח"כ מיכה חריש, שדיבר בשם המערך, כי התנאים הבין־לאומיים והאזוריים השוררים כיום מהווים סיכוי אדיר לקידום תהליך השלום עם ירדן.

הוא חזר והזכיר, כי לפני שנתיים, במסגרת דיון מדיני בכנסת והצבעת אמון בראש הממשלה פרס, תמכו הליכוד ושמיר, אז מ"מ ראש הממשלה, בפתיחות ועידה בין־לאומית. „אם שמיר סבר אז שזהו אסון לאומי, מדוע לא הצביע נגדה? אנו במערך לא מתרשמים מעמדתו העקרונית של שמיר היום ומבינים, כי זוהי עמדה הנובעת ממאבקים פנימיים בתוך חרות", אמר חבר הכנסת חריש.

ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם הזכיר, כי ההישגים העיקריים של ממשלה זו והממשלה הקודמת – הנסיגה מלבנון והשלום עם מצרים – נתקבלו בניגוד לדעתו של ראש הממשלה שמיר.

ח"כ גאולה כהן מהתחיה אמרה, כי שלום אינו מטרה אלא רק אמצעי שצריך להיות כפוף להשגת המטרה של מדינה יהודית בא"י. היא קראה לשמיר שלא ייכנע למלחמת ההתשה מבחוץ ומבית, שמתגברת בגלל ההקפאה שחלה בהמשך העלאת ישובים ביו"ש.

נעצרו שלושה תלמידי ישיבה על פציעת 4 ערבים בקטטה

מאת יורם לוי

אי־השקט במזרח ירושלים נמשך. אתמול נעצרו שלושה תלמידי ישיבת „שובו בנים" שהיו מעורבים בקטטה אלימה במהלכה נפצעו ארבעה צעירים ערבים.

הקטטה פרצה סמוך לשעה 2.30 אחה"צ ברחוב הגיא ברובע המוסלמי בעיר העתיקה, לא הרחק מן הישיבה ומן המקום בו נרצח תלמיד הישיבה אליהו עמדי. כוח משטרה שהיה קרוב לאיזור הפריד מיד בין הנצים. חוקרי המשטרה לא הצליחו עדיין לקבוע מי החל בתגרה, משום שכל צד מאשים את משנהו.

תלמידי הישיבה טוענים, כי היו בדרכם לכותל והערבים הם שפתחו בקטטה. מהעדויות שנגבו מתברר, כי כבר שלשום היו חילופי קללות בין תלמידי הישיבה לערבים המתגוררים באיזור.

בקטטה השתתפו כעשרה אנשים ואחד מתלמידי הישיבה היכה את הערבים במוט ברזל קצר שנמצא לאחר מכן במקום. ארבעת הערבים נפצעו באורח קל מן המוט וממכות והועברו לקבלת טיפול בביה"ח הדסה הר הצופים.

להערכת המשטרה, הרקע לקטטה הוא בריונות, אולם המשטרה מתייחסת למקרה בחומרה בשל רגישותו והחקירה הוטלה על חוקרי מחלק הפשעים וחוקרי משטרת העיר העתיקה. כוונת המשטרה לעצור חשודים נוספים שהשתתפו בקטטה.

זמן מה קודם לכן פיזרה המשטרה בגאז מדמיע הפגנה של צעירים ליד מכללת „אל־איברהימיה". הצעירים חסמו כמאה מטר מהכביש העולה להר הזיתים ורגמו מכוניות באבנים. שמשת אחת המכוניות נופצה. בשעות הבוקר פיזרה המשטרה בגאז מדמיע הפגנה נוספת של צעירים בכניסה למחנה הפליטים ענתא, בקרבת צומת גבעת זאב, שחסמו פעם נוספת באבנים את הכביש למחנה.

הוצתו שלושה אוטובוסים בעזה

שלושה אוטובוסים ישראליים, שחנו באיזור עזה, הוצתו אתמול לפנות בוקר. חוקרי המשטרה חושדים שההצתה בוצעה על רקע חבלני.

הצתת האוטובוסים התגלתה אתמול סמוך לשעה 1.00 בלילה בחניון רכב, ליד מחנה הפליטים נוצייראת בעזה. חוקרי משטרה שיצאו למקום, גילו שלושה אוטובוסים בוערים.

האוטובוסים שייכים לשלוש חברות הסעה ישראליות ונהגו בהם תושבי מחנה הפליטים נוצייראת. אחד האוטובוסים נשרף כליל והנזק נאמד ב־50 אלף שקלים. בשני האוטובוסים האחרים נשרף גלגל אחד בכל אוטובוס והנזקים בהם נאמדו ב־5,000 ש"ח ו־750 ש"ח.

המשטרה וגורמי הבטחון פתחו בחקירת ההצתה במניעיה.

השובתים דחו תוכנית

(המשך מעמ' 1)

צבי גורן סיפר, כי הרושם שלו הוא שלהנהלה אין תוכנית מגובשת וזאת משום שנציגיה לא היו מסוגלים להבהיר שאלות בסיסיות. לפי גורן, לא היו בידי עמרם עמר, סמנכ"ל כוח האדם ברשות השידור, תשובות ספציפיות כמו: כמה עתונאים יפוטרו? האם כל סקטור יקבל את התוספת לפי חלקו בהתייעלות, כלומר לפי מספר העובדים המפוטרים, או שמא יקבלו כל עובדי הרשות תוספת אחידה. גורן אמר, כי נציגי השובתים ממילא לא היו מורשים לחתום על הסכם גם אם היה מושג מבלי להביא את ההצעה תחילה להצבעה של חברי האיגוד.

לסיכום אמר גורן, כי אם העתונאים יוזמנו לפגישה נוספת ותובא בפניהם תוכנית מפורטת ומגובשת יותר, הם ייענו ללא כל עיכוב, בתנאי שהתוכנית תוצג תחילה בפני אסיפת חברי האיגוד הבאה. לדוברת הרשות לא היתה תגובה להודעת השובתים.

סיעת המערך קראה לחדש השידורים

ישיבת מליאת רשות השידור שנועדה למחר תבוטל ותדחה למועד בלתי ידוע, בעקבות הודעתם של חברי המערך במליאה, כי לא יופיעו לישיבה.

הנהלת סיעת המערך קראה אתמול לחידוש מיידי של השידורים ברדיו ובטלוויזיה. הנהלת הסיעה החליטה להתייצב מאחורי שר החינוך והתרבות יצחק נבון בקריאתו לחידוש מוסדות הנהלת רשות השידור וקבעה, כי כל התייעלות ברשות השידור חייבת להיעשות בתיאום עם ועד העובדים ועם ההסתדרות.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאויה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111 מ. 33104

פקסימיליה
MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
נציגים מ־קבוצת כלל
רח' יהודה הלוי 4 תל־אביב טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

פירושו של „דבר"

משחק מסוכן וזהיר

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– התקיפה האמריקאית במפרץ היתה חלושה בפרופורציה שלה לא רק לגבי הכוח הימי והאווירי הגדול שמרכזת ארה"ב במפרץ, אלא גם ביחס לפגיעה היוקרתית והממשית שביצעו האיראנים ביום שישי במימי כווית, שעה שירו טיל „סילקוורם" אל מכלית נושאת דגל אמריקאי, פצעו 18 מאנשיה וגרמו לה נזק כבד. הנשיא רייגן, הטרוד במצב בריאותה של רעייתו, נזקק להתייעצויות מרובות, שקל אופציות תגמול בדרגות שונות של חריפות ובחר לבסוף בפעולה שזקפה גבות רבות בוואשינגטון בשל ריסונה.

איש בארה"ב לא נופף אתמול דגלי לאום בגאווה והפעולה הייתה חסרה נופך דרמטי והירואי, אולם לממשל יש סיבות טובות לנהוג ריסון ולהימנע מהיסחפות. דעת־הקהל בארה"ב אינה נלהבת מכניסה למסלול של עימות עם איראן, וחוששת מאד מהסלמה שתציב את ארה"ב במצב־מלחמה ממשי עם איראן.

הממשל עדיין דבק בעמדתו, כי ארה"ב היא נייטראלית במלחמת איראן־עיראק ואינה לוחמת נגד אחד הצדדים, אלא מנסה להבטיח את חופש השייט במפרץ. אך לאיראנים יש הגיון משלהם, ולאו דווקא מנותק מהמציאות, שבו הם רואים, כי ארה"ב מתערבת בחזית הימית, כדי לשמור על יתרון עיראקי.

ארה"ב חוששת גם מהרחבת החזית לכיוון כווית ושאר מדינות המפרץ הרועדות מפחד של נחיתת חיילים איראניים בגבולן. אולם חששו העיקרי של הנשיא הוא מפני הקונגרס המבקש לחייב אותו למלא אחר חוק סמכויות המלחמה ולכפוף עצמו, בסופו של חשבון, להחלטות חברי הקונגרס, תוך צימצום חופש התמרון הצבאי שלו.

רייגן יודע היטב, כי פעולה מאסיבית תביא אולי למלחמה עם איראן, אבל בוודאי תגרום לקונגרס להניח אזיקים על ידיו.

השאלה הגדולה עתה היא מה יעשו האיראנים. עד כה הם הסלימו את מאבקם במעורבות המערב, צעד אחר צעד, כשהם מגשימים פעם אחר פעם את איומיהם ואת חששותיה של ארה"ב.

אם ימשיכו בהסלמה, תימצא ארה"ב במצב של חוסר ברירה ותיאלץ לתקוף במלוא הכוח על־ידי תקיפות אוויריות מנושאות המטוסים שלה והרעשות על בסיסי חוף איראניים.

לאיראנים אין חיל אוויר חזק וחיל הים שלהם גם הוא חלש, ולפיכך יתקשו להתגונן. אולם מה שיש להם היא נחישות מסוכנת ורעיונות למהלומות בבטנים הרכות של ארה"ב ובעלות בריתה במפרץ. הזהירות האמריקאית הייתה איפוא במקומה, אולם ספק אם תביא לריסון מצד טהראן.

איתות אזהרה

מאת מלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

האמריקאים העבירו אתמול מסר לאיראנים. תקיפת מתקן הנפט לא היתה מכה מוחצת וכנראה גם לא התכוונה להיות כזאת, אלא רק איתות מזהיר (שוב). אחרי ימים ארוכים של התלבטויות, אחרי שספגו פגיעות חוזרות ונשנות שהיו לא רק מטרד בטחוני, אלא יותר ואולי בעיקר ביטויים של התגרות והשפלה, שלח אתמול הממשל בוואשינגטון לא את כל הזרוע הארוכה שלו, אלא רק אצבע צרידה שמנפנפת כלפי הטורדן האיראני.

מומחים צבאיים בישראל מעריכים, כי תצוגת הכוח האמריקאית אתמול יכולה להיחשב בקלות להפגנת חולשה ולהפוך לבומרנג שמזיק, יותר משמועיל, לענייניה של ארה"ב במפרץ הפרסי ובזירה בכלל.

זהירות רבה מאד, שלא לומר הססנות, איפיינו את התוואי הפתלתל שעשה הממשל לקראת ההחלטה על „תגובה הולמת" לפרובוקציות האיראניות. איראן אינה מעצמה. ארה"ב כמובן. אבל יש לה יתרונות מקומיים ותבונה בלתי ניתנת כמעט להכרעה של מכה מכאיבה. האמריקאים, בעלי נסיון מר בהתערבות לא מוצלחת באזורי לחימה בהם מצטיינים הלוחמים המקומיים בקנאותם, לא הזדרזו להחליט על הפעולה, מה עוד שהם חסרים תמיכה מלאה מבית.

עתה מצפים, כי האיראנים יכו חזרה ב„בטן הרכה" של ארה"ב, במתקנים אמריקאיים באירופה או במזרח התיכון, בתיירות או במסחר. האיראנים, מודעים לחולשתם מול העוצמה הצבאית האמריקאית במפרץ, ישתמשו בנשק הטרור.

הערנות האמריקאית לקראת התפתחות כזאת, ערנות שישראל אינה נוספת לתוכה מעבר לרגיל ולנדרש בדרך־כלל, מחלישה עוד יותר את כוחה. על כן, להערכת מומחים בישראל, ההססנות שקדמה לתקיפה וההיקף הזעום שלה על יעד אזרחי – נפט, – ולא על סוללות טילי ה„סילקוורם", חשפו למעשה את החולשה האמריקאית ולא הועילו בהרבה להשבת השקט למפרץ. רק מכה חזקה אמריקאית על מתקני תקיפה איראניים, צבאיים באופן מובהק, תוכל להביא לביטוי את כוחה של ארה"ב ולהפסיק את ההדרדרות.

לא מן הנמנע, כי מאחרי הקלעים פועלת ארה"ב בצנורות מדיניים, כורדיים ואחרים, במקביל ובנוסף לפעולות הצבאיות באתמול, כדי לשנות את המגמות באיראן.

משבר וול־סטריט

(המשך מעמ' 1)

כמשבר כלכלי עולמי שהסכנות הן האטת המשק, כמשבר הגדול 1929 ועלייה חריפה באינפלציה.

הנשיא רייגן לא הגיב אמש על המפולת בבורסה והדובר אמר, כי הוא עוקב בדאגה על המצב וכי הורה למפקידים הבכירים בממשלו לקיים התייעצויות עם ראשי המשק.

ההתמוטטות בוול־סטריט גרמה לבהלה ברחבי העולם. בבורסת לונדון ירד מדד 100 המניות ב־250 נקודות ביום המסחר שעבר, ועבר על 2052.

לעומת זאת עלה מחיר הזהב בלונדון בסביבות 26 דולר לאונקיה, ועבר על 481 דולר.

הבריחה מהמניות החלה אתמול באסיה, אחרי הירידה בוול־סטריט בשבוע שעבר. בורסת טוקיו הענקית ירדה ב־620 נקודות, המדד התייצב על 25,746.

בבורסת הונג קונג ירדו המניות בממוצע של 10 אחוזים, לעומת 11 אחוז בלונדון.

המניות בהולנד ירדו ב־12 אחוז, במילאנו ב־6.26 אחוזים, בבריסל ב־15 אחוזים.

סוחר בלגי אמר. „זה היום הגרוע ביותר מאז משבר מפרץ החזירים ב־1962".

סוחרים אחרים באירופה אמרו, כי משקיעים קטנים התעצבנו בעקבות ידיעות בכלי התקשורת שהזכירו את „יום שני השחור" ב־29 באוקטובר 1929 – היום בו החלה ההתמוטטות בוול־סטריט.

בפרנקפורט הוארך המסחר בבורסה, והמניות ירדו בשיעור של כמעט 10 אחוזים.

הדולר ירד ירידה ניכרת אתמול בניו יורק, על רקע התמוטטות בורסת וול סטריט ודאגה עקב התפתחויות החדשות במפרץ.

הדולר נסחר בנעילת המסחר ב־141.60 ין לעומת 142.45 ביום ששי, והוא נסחר ב־1.773 מארקים לעומת 1.7980 ביום ששי.

הזהב איבד חלק מהרווחים של אתמול בבוקר, אך למרות זאת סיים בהרבה מעל לרמה של יום ששי. בנעילת המסחר נמכרה אונקיית זהב ב־481.70 דולר, לעומת 471.60 ביום ששי. המסחר נפתח אתמול ברמה של 486 דולר לאונקיה.

מחירי הנפט נעו בצורה דרמטית בשוקי העולם. תחילה האמירו כאשר נודע על ההתקפה האמריקאית על דוברת נפט איראנית במפרץ, אך אחרי הצהריים כבר ירדו המחירים. בסוף נסחר הנפט מסוג „ברנט" ב־19.20 דולר לחבית, ונפט מסוג „דובאי" ב־17.35 דולר.

ירידת הדולר גרמה, כמקובל, לעליה ניכרת של המארק בתוך המערך המוניטרי האירופי, ביחוד מול המטבעות של צרפת ובלגיה.

כמאה מחברי ארגון הגימלאים הפגינו אתמול אחר־הצהריים מול משכן הכנסת במחאה על הסכם השכר החדש בשירות הציבורי, שנחתם בין ההסתדרות לממשלה. אחד מפעילי הארגון שלמה דיאמון אמר באוזני המפגינים, כי הפגיעה בגימלאים הגיעה לשיא בעקבות חתימת הסכמי השכר. משום שוועדה משותפת של משרדי הרווחה והאוצר קבעה, ששכרם של גימלאי השירות הציבורי נשחק בארבע השנים האחרונות ב־27 אחוז ולמרות זאת סוכם בהסכם השכר, שהגימלאים יקבלו תוספת של 5־10 אחוזים בלבד. (צילום: רחמים ישראלי)

זה באופי שלו להתנדב

(המשך מעמ' 1)

עשרות קרובים, שכנים, בני משפחה התקבצו בימים האחרונים בחצר בית משפחת פראשי הדרוזית והם מחכים בדאגה רבה לידיעות על החיפושים אחר בן הכפר. אחיו, עבדאללה פראשי, קצין בשירות בתי־הסוהר, יצא אתמול בבוקר יחד עם עשרה מצעירי אבו־סנאן, כדי להצטרף למחפשים הרבים אחריו באיזור הערבה.

בני המשפחה, יש לציין, כועסים מאוד על שלטונות צה"ל ובמיוחד על קצין העיר נהריה. מספר בן דודו של הנעדר, מוחמד עבאס: „ביום ראשון בשעות הצהריים הגיעו אלינו הביתה קצין העיר נהריה, רופא וראש המועצה ד"ר חמאד סעב, ומסרו לנו על היעדרו של אחמד וכן פרטים על החיפושים אחריו. קצין העיר אמר שישלח מונית אם בני המשפחה ירצו לנסוע לערבה להשתתף בחיפושים. מאוחר יותר כשביקשנו מונית אמר לנו קצין העיר: „אין לי אישור לכך".

בן דוד אחר של הנעדר, באסיב מוחלב, ממשיך: „אנחנו חיים במתח וניזונים משמועות שהוא נחטף, נפצע, או טבע. מאז ביקורו של קצין העיר לא טרח אף אחד לעדכן אותנו, כאילו שהמשפחה אינה קיימת. אם לא היינו משפחה דרוזית קטנה אז מזמן היינו צריכים לעשות רעש גדול".

מפרטים שהגיעו לבני המשפחה עולה התמונה הבאה לגבי נסיבות היעלמו של אחמד פראשי: מפקד החטיבה אלוף־משנה מ., נתקע בשטפון באיזור נחל נקרות וביקש תגבורת שתבוא לחלצו. סרן פראשי, שהיה באותה עת בבסיס החטיבה בערבה, יצא עם קצין הגמ"ר החטיבתי כדי לחלץ את המח"ט. לאחר חילוצו ביקש מהם המפקד שישארו במקום ולא יאפשרו כניסת כלי־רכב כלשהם לאיזור השטפונות.

יותר מאוחר התברר, כי באפיק הנ"ל נתקעה מכונית „פולקסוואגן" ופראשי חילץ את נהגה. לאחר מכן פנה לחלץ חייל וחיילת ושני ילדים שהיו תקועים במכונית „רנו 4" צבאית. הוא צעד, כשהמים מגיעים עד מותניו, לעבר המכונית, הניח ענף עץ גדול מתחת לגלגליה וסייע לנוסעים לעלות אל קטע הכביש שלא הוצף. לפתע התגבר הזרם וסחף את פראשי.

פראשי העריץ את הצבא

„זה באופי שלו להתנדב. תמיד היה בעל יוזמה, חרוץ ואמיץ לב. בכל חגיגה בכפר לקח חלק בהכנות כמו כל אחד אחר", אומרים בני המשפחה והשכנים.

„אנחנו מאמינים באלוהים ואם זה באמת קרה לו יש לנו אמונה שזו היתה השעה שלו", אומר בן דודו מוחמד עבאס.

משפחת פראשי באבו־סנאן ידעה כבר שכול בעבר. אבי המשפחה נהרג בתאונת דרכים והסב נפטר שנה לפני כן. בבית, בכפר, מחכים אמו של אחמד, בת 55 וארבעת אחיו: עבדאללה, קצין בשירות בתי הסוהר, פאדל, חובש בשירות בתי־הסוהר ושתי אחיותיו הנשואות.

סרן פראשי התגייס לצה"ל בנובמבר 80, לאחר שסיים 12 שנות לימוד בבית־הספר התיכון בירכא. הוא עבר קורס קציני חי"ר והיה מפקד מחלקה. אחר־כך התמנה סגן־מפקד פלוגה, מפקד פלוגת טירונים, מפקד פלוגה לוחמת וקצין של החטיבה.

אשתו ג'ועדה, בת ה־25 לא רצתה שימשיך בקריירה צבאית. „אמרתי לו שיעזוב אבל היה לו טוב בצבא והוא רצה להמשיך", היא אומרת. היא הסתפקה בביקוריו התכופים בסופי שבוע. לפני זמן מה קיבל הצעה מפתה לעבוד כקצין בטחון של חברת שירות בעכו, עם משכורת טובה ורכב צמוד, אולם אחמד פראשי העדיף את הצבא. אפילו את בניית ביתו לא הספיק לסיים.

במהלך שהותנו בבית המשפחה התקבלה שיחת טלפון מהאח עבדאללה המשתתף בחיפושים. עבדאללה מסר, כי נמצאו חייל וחיילת שנסחפו לכוון המשוער שבו נסחף אחמד. „שרק לא ייסחף לאגם. אנחנו עוד מקווים", אומר פאדל אחיו.

איראן מאיימת בגמול חריף

(המשך מעמ' 1)

במשרד המלחמה האיראני כמאל חראזי אמר שעל ידי תקיפת מתקן הנפט ברקאש „הכניסה עצמה ארה"ב למצב של מלחמה עם איראן".

מיתקן קידוח הנפט ברקאש שוכן כמאה ק"מ ממערב לאי לאוואן המשמש מסוף נפט חשוב של האיראנים בדרום המפרץ שממנו הם מייצאים נפט לחו"ל באמצעות מיכליות ענק. על פי כמה עדויות הפסיקו האיראנים את הפעילות בשדה רקאש לפני זמן מה, והם ניצלו לאחרונה את המקום כבסיס להזנקת סירות מהירות שתקפו ספינות סוחר במימי המפרץ הפרסי.

לעומת זאת טען אתמול מקור צבאי איראני, כי לא כל הפועלים בשדה רקאש הספיקו לפנות את המיתקן לפני הפעולה האמריקאית וכמה מהם נפצעו בידי הפגזים. לטענת האיראנים פגעו האמריקאים בשתי פלטפורמות לקידוח נפט בשדה רקאש שהיה לדבריהם „מיתקן אזרחי לכל דבר ומחוסר כל אמצעי הגנה".

הפעולה האמריקאית נגד מיתקן הנפט האיראני ברקאש עלתה אתמול בשיחה שקיימו בדמשק הנשיא אסד וראש ממשלת איראן חוסיין מוסאווי. בתום הפגישה אמור היה הנשיא הסורי לצאת לביקור בן ארבעה ימים בבולגריה. ידוע העצר „מטעני", האמיר עבדאללה הבנדר עצה באורה"ב, שיבח את הפעולה האמריקאית ואמר שארה"ב ביצעה את אשר היה עליה לבצע כמעצמה.

ברה"מ גינתה אתמול את ההתקפה האמריקאית על מיתקן הנפט האיראני. סוכנות טא"ס כינתה תקיפה זו „מעשה הרפתקנות צבאי שלא יביא רווחים לממשל של הנשיא רייגן". עוד טענה הסוכנות כי הפעולה הובילה את ארה"ב לעימות ישיר עם איראן. לעומת זאת שיבחו הבריטים את הפעולה האמריקאית. שר החוץ הבריטי ג'פרי האו הגדיר כפעולה „אמיצה".

ויינברגר: נגיב על הסלמה

(המשך מעמ' 1)

ספינותינו ועל האינטרסים שלנו". הוא הוסיף, כי ארה"ב הודיעה לאיראן על רצונה להביא לסיום מיידי את המתיחות באיזור המפרץ.

בפעולה במפרץ ירו ארבע משחתות אמריקאיות כאלף פגזים אל משטח־קידוח נפט איראני במים הבין־לאומיים של המפרץ, 200 ק"מ מזרחית לבחריין ו־130 ק"מ צפונית לקטאר. את המשטח איישו 20 עד 30 אנשי צבא איראניים, מצויידים בתותחי נ.מ ומקלעים, אולם 20 דקות לפני פתיחת ההפגזה ניתנה להם אזהרה לנטוש את המקום ועל־פי דיווחים ראשונים – הם אכן נטשו אותו.

שר ההגנה ויינברגר אמר, כי המשטח כבר אינו משמש למעלה משנה למטרות קידוח והפך למוצב צבאי, ממנו התבצעו מעקבים איראניים אחרי תנועות הצי האמריקאי ושיירות המכליות הכוויתיות במפרץ. הוא אמר, כי מן המשטח יצאו סירות איראניות למשימות תקיפה במימי המפרץ וכי נורו ממנו יריות לעבר מסוקים צבאיים של ארה"ב.

הפעולה האמריקאית היתה צפויה מסוף השבוע שעבר, לאחר שהאיראנים ירו טיל „סילקוורם" מתוצרת סין לעבר מכלית נושאת דגל אמריקאי ששטה במים הטריטוריאליים של כווית, פצעו 18 איש וגרמו לנזק רב.

במהלך סוף השבוע נערכו התייעצויות ב„בית הלבן" על אופיה של פעולת התגמול האמריקאית והוחלט לבסוף לנקוט בפעולה מוגבלת וזהירה מאד ולהימנע מתקיפה של אתרי השיגור של טילי ה„סילקוורם" האיראניים. שר ההגנה ויינברגר הסביר אתמול, כי טילי „סילקוורם" נישאים על משגרים ניידים ולפיכך יש קושי באיתורם ובפגיעה בהם.

בוואשינגטון המתינו אתמול במתיחות לראות מה תהיה תגובתם של האיראנים, תוך חשש, כי תגובה איראנית חריפה, שתביא להסלמה בתגמול האמריקאי, תגרור את ארה"ב למצב מלחמה ממש עם איראן. סגן־הנשיא ג'ורג' בוש הביע אתמול את החשש, כי האיראנים יגיבו בתקיפות טרור נגד מטרות אמריקאיות.

כביש הערבה פתוח

(המשך מעמ' 1)

הנעדר עשויים להימצא באגם. כל המאמצים העלו עד אתמול בערב חרס. באיזור החיפושים נכחו אתמול גם אחיו של הקצין הנעדר, עבדאללה, בן ה־30 וקרובי משפחה מהכפר אבו־סנאן. אתמול לפני־הצהריים עוד היתה מוטלת באפיק נחל נקרות המכונית הצבאית מדגם „רנו 4" הצבאית, שאת נוסעיה חילץ אחמד. במכונית זו נמצאו בעת השטפון חייל וחיילת ושני ילדים.

במקביל לחיפושים שנערכו אחר הקצין, עסקו צוותי חילוץ אחרים בבדיקות אחר שני חיילי צה"ל, שעקבותיהם אבדו במהלך השטפונות שהיו באזור במוצאי שבת. השניים, אורון ירדן, בן 20 מעומר וחברתו החיילת, קרן ענבל מרמת השרון, נמצאו אתמול, סמוך לשעה 12 בצהריים במכתש רמון, כשהם בריאים ושלמים. מסוק של חיל האוויר, בו היה גם מנהל רשות שמורות הטבע במחוז הדרום, שמוליק שפירא, הבחין בהם במהלך מסלול החיפושים, באיזור המכתש ונחת לידם.

השניים, שהופתעו לשמוע כי מחפשים אחריהם, סיפרו, כי הם נמצאים בעיצומו של טיול וביקשו להמשיך במסלול שקבעו לעצמם.

סיפר אתמול רב"ט ירדן: „לא היה לנו שום מושג שמחפשים אחרינו. בשבת בבוקר יצאנו לטיול בן יומיים ורצו באיזור מצפה רמון, דרך נחל נקרות. בהתחלה האיר לנו מזג האוויר פנים ואחר־כך התקדרו השמים, והגשם החל להשתולל. ידענו, כי הגשמים בנגב נמשכים לא יותר מכמה שעות. עשינו את הלילה במקום ולמחרת, בבוקר המשכנו בטיול על־פי המסלול שקבענו לעצמנו. אחרי שצוות המסוק הסביר לנו, כי כולם בפאניקה כי חשבו שתעינו בדרך, ביקשנו להמשיך בטיול. אחר־כך חזרנו לאיזור עין יהב ומשם נסענו עד באר־שבע".

גורמים צבאיים העריכו אתמול, כי עד כה הושקעו כ־250,000 ש"ח בחיפושים שנערכו בימים האחרונים אחר עקבות מטיילים תועים ונעדרים. בחיפושים אלה השתתפו כ־15 כלי טיס שונים.

ראש עיריית באר שבע, משה זילברמן, מסר אתמול, כי השטפון הגדול שאירע שלשום בשכונת נווה־נוי בעיר, גרם נזקים כבדים לרכוש וכי שישה בתים בשכונה הוצפו. שלוש משפחות נאלצו להתפנות לאכסניית הנוער „בית יציב", עד לתיקון הנזקים בדירותיהן.

600 מטיילים קיבלו מחסה בחצבה

(ע). – 600 נוסעים ומטיילים באו בסוף השבוע כמחסה מהגשמים והשטפונות בבית־ספר שדה של החברה להגנת הטבע בחצבה. גם ביום א' לנו שם מטיילים תקועים, וכן בבית־ספר שדה „הר הנגב" במצפה רמון. צוותי שני בתי־ספר אלה עוסקים מאז סוף השבוע בחילוץ מטיילים באיזור.

המדריכים בחצבה וב„הר הנגב" במצפה רמון עוסקים מאז יום שבת באיתור ובחילוץ מטיילים, שעקבותיהם אבדו בשטפונות. ביום א' חילצו המדריכים שישה מטיילים בנחל פארן בערבה, שהוצפו. המדריכים סורקים את הנחלים פארן, עידן ונקרות בחיפוש אחר נעדרים אפשריים נוספים.

במוצאי־שבת נקלטו 600 מטיילים ונוסעים לאיזור בית ספר שדה חצבה, לאחר שכביש הערבה, מאילת צפונה, נחסם לתנועה בפני שטפונות עזים. הנוסעים התקועים, שחלקם איבדו את מכוניותיהם, עשו את הלילה במקום.

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו
מרים גליניק ז"ל
תערך אזכרה ביום רביעי כ"ח בתשרי תשמ"ח 21.10.87 בשעה 15.00 בבית העלמין שבגבעת השלשה.
המשפחה

מודעי הודיע שהסיר מועמדותו לכהונת יו"ר הנהלת הסוכנות

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

השר יצחק מודעי הודיע אתמול על הסרת מועמדותו ליו"ר הנהלת הסוכנות, בגלל התנגדותם של גורמים מרכזיים בסוכנות לכפל תפקידיו.

יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין, שיחד עם ראש הממשלה הציע למודעי להתמודד על התפקיד מטעם הליכוד, הבהיר לו שבהמשך כהונתו כשר, אם ייבחר לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות, יש משום „ניגוד אינטרסים". התרומות במסגרת הסוכנות מזכות את בעליהן לפטור ממסים בארצות-הברית, ואם ימשיך מודעי לשמש כשר עשוי הסדר זה של פטורים להתבטל בגלל „ממלכתיותו" של העומד בראש התנועה הציונית.

יצויין, כי שמיר נעתר להתנייתו של מודעי לקבלת התפקיד בהמשך כהונתו כחבר-כנסת וכשר בקדנציה הבאה, אם הליכוד יהיה שותף בממשלה. השר גדעון פת, ששמו הוזכר גם כן בהקשר לתפקיד יו"ר הסוכנות, לא התנה את מועמדותו בכפל תפקידים. אמש לא היה אפשר לקבל את תגובתו, שכן הוא שוהה בחו"ל.

קורפו מתנה הדיזל ברכב פרטי בהשוואה של מחירי בנזין וסולר

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

שר התחבורה חיים קורפו מתנה הסכמתו להפעלת מכוניות פרטיות מונעות במנועי דיזל בהשוואת מחיר הבנזין למחיר הסולר. הנחיית השר עלולה לשים לאל מלכתחילה את יבוא המכוניות האלה, שהביקוש להן באירופה מבוסס בעיקר על ההפרש הגדול במחיר הסולר בהשוואה למחיר הבנזין.

אתמול הוטל על המנהלים-הכלליים של משרדי התחבורה והאנרגיה, ברוך לוי ונתן ארד, לבחון את השאלות הכרוכות בהפעלת מכוניות פרטיות עם מנועי דיזל בארץ. על השניים הוטל להגיש המלצותיהם תוך שלושה חודשים.

מכוניות פרטיות מצויידות במנועי דיזל מקובלות מאד באירופה בשל ההפרש הגדול במחירי הבנזין והסולר. ביצועי מכוניות אלה פחותים לעומת אלה המצויידות במנועי בנזין. לעומת זאת שריפת הדלק טובה יותר במנועי דיזל ומשום כך נפלטים מהם הרבה פחות גזים רעילים בהשוואה למנועי הבנזין. אולם אם הסולר הדרוש למנועי הדיזל יימכר במחיר שווה לבנזין, תפחת מאד כדאיות הפעלתן של מכוניות פרטיות המצויידות במנועי דיזל. לפיכך נראה, שאם יעמוד השר קורפו על הנחייתו, ממילא לא יהיה להן ביקוש.

עוד אומר השר קורפו, שאם תיעשה השוואת מחיר הסולר למחיר הבנזין בהטלת אגרה מיוחדת על מנועי דיזל, הוא ידרוש לייעד את ההכנסות מאגרה זו לשיפור רשת הכבישים. כן הנחה השר, שהפעלת מנועי הדיזל תיעשה תוך הקפדה על איכות הסביבה.

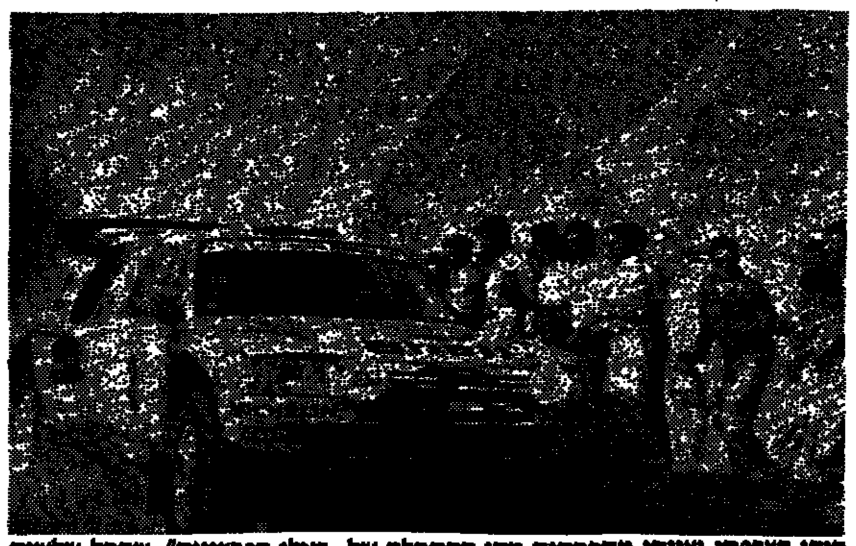

הנהג הצרפתי וצוותו מתרחקים מקו ההתחלה של „ראלי הפרעונים", שהחל שלשום ליד הפירמידות של גיזה במצרים. המירוץ יימשך עשרה ימים ויכסה מסלול של 1,200 ק"מ במדבר סהרה. משתתפים בו 400 נהגים מתשע ארצות. (צילום: א.פ)

מימצאים חדשים: ג'ק המרטש" היה משוגע יהודי מהאיסט-אנד

מאת ולה שרה, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). — 99 שנה אחרי מעשי הרצח הנוראים של חמש נשים באיסט-אנד של לונדון התגלו ממצאים חדשים על זהותו של הרוצח, שכונה „ג'ק המרטש" ושלא נתפס מעולם. על-פי העדויות החדשות היה הרוצח יהודי פולני בשם אהרון קוסמינסקי, אשר חי בסביבת מקומות הרצח.

המדובר בראיות שאסף הקצין החוקר דונאלד סוונסון ושלא פורסמו עד היום. כאשר מת סוונסון, ב-1924, נכתב בהספד שלו, כי הקצין החוקר התייחס אל ממצאיו כאל סודיים ביותר והתנגד לפרסום פומבי שלהם.

לאחרונה גילה נכדו של חוקר אחר כתב-יד של ספר שהיה בידי סוונסון ושנכתב ב-1910, בידי סר רוברט אנדרסון, סגן המפקח הכללי של המשטרה. בספר, הוא כתב, כי הרוצח היה יהודי-פולני, אך פרסום שמו לא יועיל לציבור. הוא הוסיף, כי העד היחיד אשר ראה את הרוצח זיהה אותו בוודאות, אך סירב להעיד נגדו, כנראה משום שגם הוא היה יהודי.

בשולי הספר הוסיף סוונסון כי אחרי היהודי פסקו הרציחות מסוג זה בלונדון, ובסוף כתב, כי שם הרוצח היה קוסמינסקי וכי היתה לו שנאה עזה לנשים, בעיקר זונות, והיו לו נטיות חזקות לרצח.

אהרון קוסמינסקי, שחי עם אחיו בווייטצ'פל, אושפז בבית חולי רוח בשנת 1889. בשנת 1891 הוא נאסר, ומת ב-1919. שמו היה ידוע לחוקרים כאחד משלושה החשודים, אך הם לא התייחסו אל החשדות כלפיו ברצינות, אולי משום שמשוגע יהודי מקומי לא נראה להם דמות מרתקת דיה כדי להיות ג'ק המרטש.

(דליה שרון) . — ארבעה בני-אדם טבעו אתמול כאשר רכבת שברה גשר מוצף מעל הנהר טיווי במערב ויילס. גשמים עזים ירדו אתמול באיזור וגרמו שטפונות רבים. כבישים ובתים הוצפו וקווי החשמל והטלפון נותקו. (צילום: א.פ)

נחלים בערבה

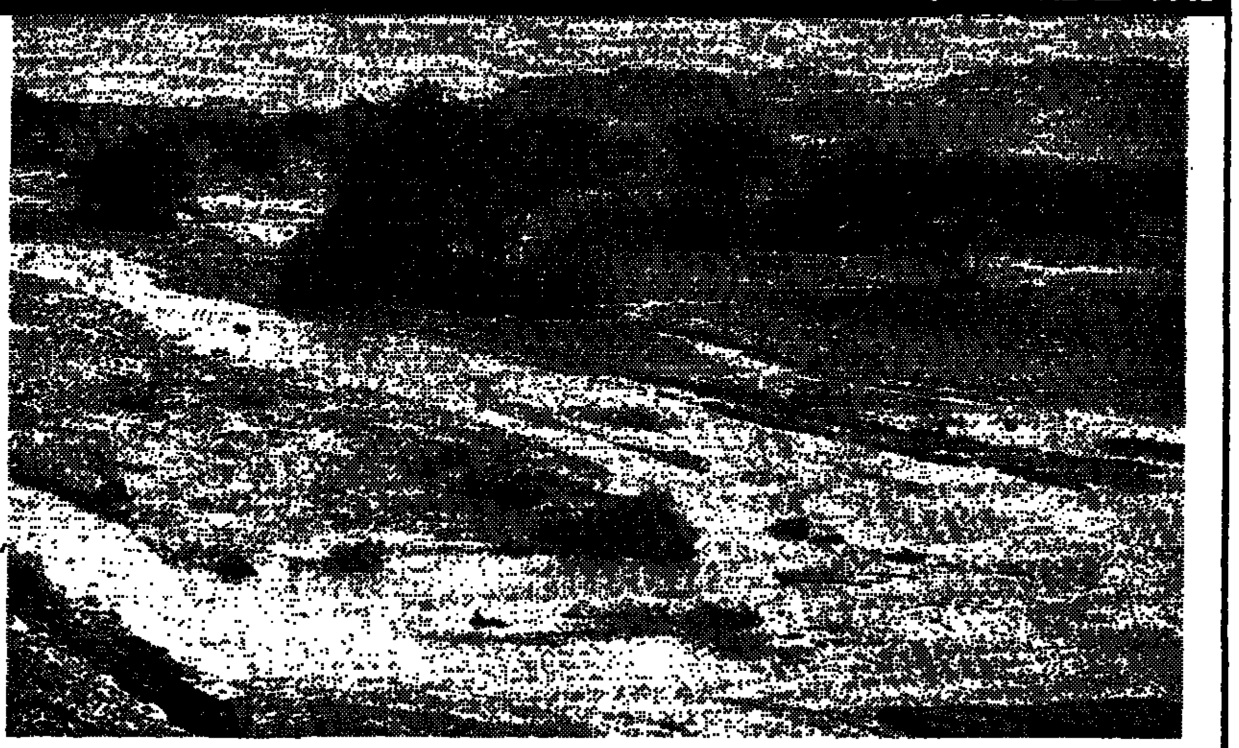

איזור הערבה נראה אתמול כארץ נחלי מים. (צילום: שמואל תגר)

מים רבים בפתיחת מושב החורף

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

במזנון חברי הכנסת תלו וילונות חדשים והחליפו את הכסאות שליד השולחנות הישנים. אבל, גם מאמץ קוסמטי זה לא סייע ליצירת אווירה חגיגית עם פתיחת מושב החורף של הכנסת. לא חגיגיות, לא דריכות וגם לא מתחדכויות במהלכו של דיון במליאה בעקבות הודעה מדינית פושרת של ראש הממשלה יצחק שמיר.

במליאה זרמו הרבה מי-מלל. מים זרמו אתמול גם בוועדת החוץ והבטחון שדנה בבעיית מי הירמוך. בפני הוועדה הופיעו שלושה: סגן שר החקלאות אברהם כץ-עוז, מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר ונציב המים צמח ישי. הוועדה שמעה אתמול, כי הפעולה הסורית להקמת סכרים על הירמוך מהווה פגיעה בכמויות המים שזורמו מן הירמוך לישראל ולירדן, אך ישראל עדיין לא החליטה אילו צעדים תנקוט, כיוון שעדיין לא ברור באיזו מידה תפגע הקמת הסכרים הסוריים במכסות המים החיוניות לישראל והמגיעות לה על פי „הסדר ג'ונסטון" מאמצע שנות החמישים.

מעבר לדיונים במליאה ובוועדות, האווירה הבין-סיעתית, בקואליציה ובאופוזיציה, היתה קרירה וכמעט נינוחה. הנהלת סיעת הליכוד קראה לכל סיעות הקואליציה ועם פזילה ברורה לעבר המערך) לאפשר את תפקודה התקין של ממשלת האחדות הלאומית. במערך אמרו אתמול, כי ראש הממשלה לא נתן בנאומו המדיני כל סיבה להתלהטות היחסים בין שתי הסיעות. „שמיר, במקום לדבר על דרכים לשלום דיבר על שלום בדרכים", אמרה נאווה ארד ברמזה למקום שראש הממשלה הקדיש בהודעה המדינית לתאונות הדרכים. בסך הכל – פתיחה קרירה למושב שאמור להיות חם במיוחד. הכנסת לא נראתה כמי שנלהבת במיוחד לחזור לעבודה אחרי פגרה שנמשכה כחודשיים וחצי. היא זקוקה עוד, כנראה, לכמה ימי חימום.

לא יוגש כתב אישום נגד ח"כ מיכה רייסר

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש מתכוון להודיע השבוע, כי לא יגיש כתב אישום נגד ח"כ מיכה רייסר בחשד שקיבל טובות הנאה ממיכאל אלבין.

חריש הגיע למסקנה, כי אין די ראיות כדי להרשיע את רייסר בקבלת טובות הנאה, או בכך שידע על התקבלותן של טובות הנאה.

החלטתו של חריש נתקבלה לאחר שימוע שנערך לרייסר ולאחר שקיבל חומר נוסף מפרקליטו של רייסר, עו"ד אמנון גולדנברג.

כזכור, החליט חריש לסגור את תיקו של ח"כ גדעון גדות, שהיה חשוד בעבירות דומות.

שביתת אזהרה ליממה ההחלטה הראשונה של הקונפדרציה האקדמית

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

האיגודים המקצועיים האקדמאיים, שהקימו שלשום מסגרת של קונפדרציה, קיבלו אתמול את החלטתם המשותפת הראשונה: שביתת אזהרה ליממה, אם עד אמצע נובמבר לא תובטח לחבריהם תוספת שכר אחידה.

מזכיר הסתדרות המהנדסים יצחק רז קרא אתמול לשרים וסגניהם, הח"כים, השופטים ויתר הבכירים במשק לוותר על התוספת בשיעור 23 אחוז שתשולם להם בקרוב ולהסתפק בתוספת של 75 ש"ח „ואז נכריז על השנה הנוכחית כשנת סיוע לבעלי השכר הנמוך".

לדבריו, לא יעלה על הדעת שבעלי השכר הנמוך ביותר יזכו בתוספת שכר של 15 אחוז ובעלי השכר ב-6,000 ש"ח ומעלה יקבלו תוספת בסך 2,000 ש"ח ואילו שכבת הביניים, עמה נמנים רוב בעלי המקצועות האקדמאיים, תסתפק בהעלאת שכר בשיעור של כשני אחוזים.

בהסתדרות הובעה אתמול דאגה מכינון הקונפדרציה, הכוללת עתה שמונה איגודים: הסתדרות המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח, הרופאים, עובדים סוציאליים, מורים על-יסודיים, סגל אקדמי באוניברסיטות, טייסים וחוקרים במערכת הבטחון. גורמים בהסתדרות הגדירו צעד זה כ„מחר" במציאות של הסתדרות כללית, למרות שאין מדובר בפרישה של איגודים מכנה. גורמים אלה הביעו פליאה על כך שההחלטה לכונן קונפדרציה התקבלה בהעדרו מן הארץ של המזכ"ל ישראל קיסר. אחדים מחברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות מתכוונים להעלות את הנושא לדיון בוועדה.

בהסתדרות מציינים ש„המוח היוזם" מאחורי התארגנות של האיגודים האקדמאים הוא יצחק רז, למרות שלתפקיד יו"ר הקונפדרציה נבחר ד"ר רם ישי, יו"ר ההסתדרות הרפואית.

נשיא יוגוסלוויה לזאר מויסוב בן ה-67 התמוטט אתמול בבית-הנבחרים בבלגראד זמן מה לאחר שהחל להשמיע נאום על המשבר הכלכלי הפוקד את ארצו. לאחר שנאם במשך כמה דקות, החוויר מויסוב והודיע כי אינו מסוגל לעמוד על רגליו. הוא התיישב וניסה להמשיך בנאומו, אך קולו בגד בו. רופאים הוציאו אותו מן המקום. כעבור 30 דקות שב מויסוב לנאום לקול תשואות חברי הבית. (צילום: א.פ)

עובדי המעבדות הרפואיות ישבתו ל-48 שעות באזורי חיפה וחדרה

עיצומי הרופאים יבטלו היום 100 ניתוחים ב„בילינסון" ו-40 ב„סורוקה"

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

עובדי המעבדות במערכת הבריאות, הממשלתית והקופתית, פתחו בשביתה ל-48 שעות בחיפה ובחדרה. העובדים ישבתו את המעבדות בבתי-החולים „הלל יפה", „שער מנשה", בבית-החולים הפסיכיאטרי „מזרע"(?), בבתי-החולים „רוטשילד", ו„רמב"ם" ובלשכות הבריאות בחיפה ובחדרה.

שביתת עובדי המעבדות פוגעת בעיקר בתוכנית הניתוחים של בתי-החולים ובשחרור החולים. לפני כל ניתוח יש לעשות בדיקות שונות ולניתוחים דרושה פלאזמה וחומרים אחרים, שמספקות המעבדות. גם אין לשחרר חולים ללא ביצוע בדיקות. יצויין, כי כל הפגיעות בתוכניות הניתוחים על-ידי סכסוכי עבודה בסקטורים שונים במערכת, מצטרפות לפגיעה המשמעותית בכמות הניתוחים שנגרמת על-ידי „ההרדמה הבטוחה", שיטה בה נוקטים זה קרוב לחודש הרופאים המרדימים.

במקביל ממשיכים בעיצומיהם רופאי בתי-החולים של קופת-חולים ויגרמו לביטול כ-100 ניתוחים שתוכננו להיום ב„בילינסון", כולל ניתוחים אמבולטוריים, ולביטול כ-40 ניתוחים ב„סורוקה". עיצומי רופאים יהיו היום גם בבית-החולים הפסיכיאטרי „טלביה" בירושלים.

הרוקחים ממשיכים זה היום השלישי בשביתה כללית בבתי המרקחת של בתי-החולים והמרפאות של קופת-חולים הכללית. נציגי הרוקחים קיימו אתמול פגישה עם נציגות הנהלת קופ"ח ולאחר דיון שנמשך חמש שעות החליטו שההצעה שקיבלו „אינן ראויות ואינן מתקבלות על דעתם". הרוקחים תובעים מקופת-חולים אותן תוספות שלטענתם, ניתנות לסקטורים אחרים של עובדים.

היום מתכנסת מזכירות איגוד הרוקחים לדיון על הולכת השביתה.

מטה חירום במשרד הבריאות אינו מצליח להשתלט על המצב. עובדי המעבדות נכללו במסגרת המשא-ומתן, שמתנהל עם העובדים הפארא-רפואיים, ובמטה סברו, כי על-ידי כך יובטח שקט בחזית זו. אולם מזכיר הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים אשר גולדשלגר טוען, כי משרד הבריאות עצמו מתחמק מההתחייבויות שנתן בחודשים האחרונים בכתב ובעל-פה לעובדי המעבדות המועסקים במגזר הממשלתי הנוגעות, בין השאר, לקידום עובדים ולתנאי עבודתם ומעמדם. „אם משרד הבריאות יעמוד בהתחייבויותיו, נפסיק מיד את השביתה" – אמר אשר גולדשלגר ל„דבר". אם משרד הבריאות ימשיך „להתחמק", כפי שטוען גולדשלגר, „כל האחריות על המצב שיווצר תיפול על משרד הבריאות בלבד".

הסתדרות הביוכימאים והמיקרו-ביולוגים הכינה תוכנית מפורטת של השביתות, שיפגעו לסירוגין בבתי-חולים שונים. אם לא יהיה מפנה בעמדת משרד הבריאות, ישבתו ביום א' הקרוב המעבדות בבתי-החולים הממשלתיים בנהריה, בצפת ובטבריה ובלשכות הבריאות בצפון הארץ.

החל המו"מ לפיטורי 3,000 עובדים מהתעשייה האווירית

העובדים דורשים תוכנית פרישה מרצון ופיצויים „נדיבים" ● השאלה הפתוחה: מי ישא בהוצאות

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

המשא-ומתן על פיטורי 3,000 עובדים קבועים, שהועסקו בפרוייקט ה„לביא", נפתח אתמול בין הנהלת התעשייה האווירית לבין ראשי אירגון העובדים. על מהלך המו"מ הוטל איפול, אך ידוע שהעובדים רוצים בתוכנית פרישה מרצון מלווה בפיצויים „נדיבים". הכוונה היא להשלים את פיטורי 3,000 העובדים תוך חמישה חודשים, עד תם הפסת.

השאלה מי ישא בתשלום הפיצויים לעובדים עדיין לא הוכרעה. היועץ הכלכלי של משרד-הבטחון צבי סרופ הכין מסמך, שעל פיו חייבת לשאת בהוצאה זו התעשייה האווירית, בנימוק שהתקופה שבה עסק כל עובד מפוטר בפרוייקט ה„לביא" בלבד. התעשייה האווירית חולקת על עמדה זו.

בינתיים מתנגדת מערכת הבטחון להשלמת דגם-האב השלישי של ה„לביא" לשם ניסויי בערכות אוויוניקה. הן בצה"ל והן בתעשייה רואים בכך בזבוז כספים ללא תכלית.

מקורות תעשייתיים אומרים, כי לאחר ביטול פרוייקט ה„לביא" אין כל טעם ענייני בהמשך פיתוח האוויוניקה למטוס, שכן היא ממילא לא תתאים לשום מטוס אחר. אחד מיתרונות ה„לביא" בהשוואה למטוסים אחרים היה אמור להיות בכך, שהאוויוניקה תהיה מוקד המטוס. במקרה זה הותאם המטוס לאוויוניקה, בעוד שבמטוסים מהדור הקודם, כמו ה„אף-16", עדיין מתאימים את האוויוניקה למטוס. משום כך סבורים מקורות אלה, כי המשך העבודה מיותר ומוטב להוציא את הכסף על פרוייקטים חיים.

נשיא המדינה חיים הרצוג קיבל אתמול את משלחת סיעת „הירוקים" מגרמניה המבקרת בישראל. (צילום: יצחק הררי)

יהיו שינויים בניהול „הלל יפה"; המשטרה לא גילתה חשד פלילי

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

במשרד הבריאות קיימת מורת רוח מרמת הניהול של בית-החולים „הלל יפה" בחדרה, ושוקלים שינויים פרסונאליים בהנהלת בית-החולים. לסופרת „דבר" נודע, כי שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו גמרה אומר להביא לשינויים בתפקוד בית-החולים.

למגמה זו אין כל קשר לחשדות שהועלו באחרונה בדבר מעשים פליליים בבית-החולים. המדובר בחשדות לרישום כפול של חולים כדי לזכות בתקציבים מוגדלים וההיעלמות של מאות טונות דלק.

בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת אמרה אתמול שרת הבריאות, כי חקירת המשטרה וגם הבדיקה של משרד הבריאות הסתיימו ולא גילו כל מעשים פליליים בבית-החולים „הלל יפה".

ועדת הכנסת התכנסה אתמול לדיון להצעה לסדר היום, שהעלה ח"כ רן כהן בעניין ההתרחשויות ב„הלל יפה". שרת הבריאות ציינה בתשובתה להצעה לסדר-היום, כי משרד הבריאות הוא שיזם את חקירת המשטרה והוא שמינה גם ועדת בדיקה משלו בעקבות המידע שהגיע במכתבים אנונימיים וההאשמות שהעלה קצין התקציבים של בית-החולים מנחם תנוכייב.

בהתייחסה לטענות, שתנוכייב הוטרד באיומים על המשך כהונתו בתפקיד בעקבות תלונותיו על המתרחש בבית-החולים, אמרה ארבלי, כי היא אישית פרשה את חסותה עליו, כך שלא יאונה לו כל רע כל עוד נמשכת החקירה.

ארבלי וגם ח"כ רן כהן ציינו, כי הרמה הרפואית של בית-החולים „הלל יפה" לא נפגעה והיא משביעת רצון. הוועדה קיבלה את הסברי שרת הבריאות, ולא נערך דיון.

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

בנושא:

הטיפול בפגים והתפתחות התינוק

הטיפול הנכון, מניעת מחלות וזיהומים, תזונה, חיסון וגדילה.

צוות מומחים ישיב טלפונית לפניות הציבור במבצע מיוחד, שיערך היום יום שלישי, 20.10.87 בין השעות 16.00-19.00

פרופ' סלמון רייסנר - בי"ח בילינסון

ד"ר מיכאל קרפלוס - בי"ח סורוקה

ד"ר סלי מוגילנר - בי"ח קפלן

ד"ר אליהו וילונסקי - בי"ח בילינסון

ד"ר רבקה רגב - בי"ח מאיר

אחות מנוחה אידל - בי"ח בילינסון

טלפון 03-433500

עם יוקר הבריאות!

קופת חולים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

בואו לצעוד עם נעמת בדרך לשלום

הצעדה לנשים, גברים, נוער וילדים תתקיים בחיפה, בשבת 24.10.87.

הזינוק בשעה 07.00 מול אוניברסיטת חיפה.

הצעדה - דרך פארק הכרמל עד לגן האם.

סך הכל כ-8 ק"מ.

■ תוכנית אמנותית בגן האם.

■ תעודה ומדליה לכל משתתף.

ההרשמה בסניפי נעמת, במועצות הפועלים ובאגף למשפחה ולקהילה במרכז נעמת, בית הוועד הפועל תל-אביב, חדר 120, 431484, 03-219963.

דמי השתתפות כולל הסעה 10 ש"ח למבוגר, 5 ש"ח לילד מגיל 4.

הצעדה בחסות רשות הגנים הלאומיים.

נעמת

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

مكذا من الاحل

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
א.ב.ה.ע. ש	22750				
הבנות 0.1	— הפסקת מסחר —				
הפסנות א 0.5	— הפסקת מסחר —				
כללי לא בהסדר 1	16665 תב	140	-1185	-6.6	-116
ט.ב.ב. 0.5	8937	3898	-260	-2.8	-5576
הבינלאומי 5.0	8560	788	-197	-2.3	-999

כלולים בהסדר הצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	102510	5018	-306	-3	-5071
אידיבי ב 100.0	102608	28.0			+12.0
אידיבי בנ א 2.0	616200	1.0	-10000	-1.6	-2.0
אגוד ושה	76265	1052	-245	-3	-1051
דיסקונט ב	130844	32.0	-306	-3	-32.0
דיסקונט שה ב	130830	1486	-550	-4	-1525
המזרחי ש	15180	282	-100		-240
המזרחי ב	42170	7000	-330	-8	-7220
הפועלים מבב	42170	47.0	-330	-8	-47.0
הפועלים ש	93000	10.0	+500	+5	+4.3
הפועלים ב	69640	13909	-170		-14684
כללי א ושה	69640	2071	-390	-6	-2147
כללי שה 7	177360	55.0	-1390	-8	-86.0
כלל סחוק 100.0	8429	92.0	-150	-1.8	-102
בנק שה 11	44255	21913	-105	-2	-25791
מימון וסחר 1.0	16522	101	-95	-6	-205
מימון וסחר 5.0	58725	15.0	-475	-8	-15.0
	29989				

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
ארפים 0.1	26200	3.0	-1200	-4.4	-28.0
לאומי למשכנתא ש	9650	60.0	-150	-1.5	-19.0
לאומי משכנתא כ	9500	10.0	-160	-1.7	-15.0
כרמל ש	6210	229	+10	+.2	+284
כרמל שה 1	4090	20.0			+180
בניין ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
פיתוח ובנכל ושה	2580	1029	-80	-3.0	-2632
משכן ב ש	3601	229	-150	-4.0	-710
עצמאות 0.1	18400	10.0	-200	-1.1	-15.0
טפחות בנכב ש	21000				
טפחות רג ש	21180	10.0			+6.0
טפחות שה 1	10279				
טפחות שה 2	5350	46.0	+44	+.8	+74.0
פת תעש בנ ב	— לא נסחר —				
פת תעש בנ בג	— לא נסחר —				
פת תעש בנ בגג	— לא נסחר —				
פת תעש בנ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בנ רד	— לא נסחר —				

ביטוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
איילון בטוח וש"ח	126.5 תב	8254	-14.0	-10.0	-18754
איתן ביטוח ושה	138.0	1000	+2.0	+1.5	+67.0
ארדים 0.1	1100	529			+609
הדר ושה	188.0 תב	11665	-11.0	-5.5	-21343
הדר 5שה	166.0	4551	-4.0	-2.4	-12908
הדר אפ 2	170.0	3308	-7.0	-4.0	-12890
הפניקס וש"ח	774	10152			-4158
הפניקס 5ש"ח	595	620			+299
סהר פיתוח ג	395	79.0	+2	+.5	+79.0
סקריסט ושה	1225	70.0			-170
צור ש	308	4160	-2	-.7	-5187
כלל סחר אפ ד	350	12510	-14	-3.9	-25031
כלל סחר אגח 2	154.5 תב	6450	-9.0	-5.5	-25850
קריסטל 1.0	810	725	-15	-1.8	-895
רפק 0.1	24500				-10.8
רפק 0.5	19900	2.0	-200	-1.0	-22.0

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אסותא ושה	414 תב	22299	-32	-7.2	-22314
ספנות הספקה ושה	937	2501	+37	+4.1	+1445
ספנות הספקה 5שה	319	11371			+4291
ענף הספקה ושה	1156	725			+43.0
כלי זהב 1.0	— לא נסחר —				
כלי זהב 5.0	— לא נסחר —				
מלונות רג 1 ש"ח	1565	91.0	-16	-1.0	-77.0
מלונות רג 5 ש"ח	1210	337	-10	-.8	-337
חוף האלמוג 0.1	6786 תב	42.0	-754	-10.0	-34.0
ישרא 1.0	7400	75.0			-32.0
מ.ל.ל. 1.0ש"ח	14750	50.0	-150	-1.0	-50.0
מ.ל.ל. 5.0ש"ח	3200	625			+415
ביקוב ושה	898	6333			+721
אל-רוב 1.0	335	4435	-15	-4.3	-6148
אפריקה 1.0שה	52850	8.0	-50	-.1	-8.0
אפריקה אפ 5	30500 תב	59.0	-3000	-9.0	-70.0
ארזים 1.0	4400	71.0			-9.0
איילון ושה	3650 תב	261	-200	-5.2	-1013
דלעד 5שה	141.5	1973			+4027
הסטרן 1.0	980	146			+146
המטלול 5.0	531 תב	200	-39	-6.8	-400
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ב. 1.0	— הפסקת מסחר —				
ישראלום 1.0	1196	1603	-40	-3.2	-2131
ישרם וש"ח	19500	167	-699	-3.5	-267
קט פיתוח 1.0	10895	28.0	-105	-1.0	-30.0
לוסר ושה	5011	185			+860
לוסר 5ש"ח	2150	115	-30	-1.4	-966
מישגב 5שה	324	7803	-16	-4.7	-13304
מישגב אפ 1	150.0	5950	-5.0	-3.2	-12623
מבצ 5.0	1515	228	-25	-1.6	-103
מר-לו 1.0	1583 *	4431	+144	+10.0	+7702
* ביצוע חלקי 55.70%					
ליפשיץ אגח 1	106.0	17450	-1.0	-.9	-205425
באות אביב 0.5	4100 תב	370	-240	-5.5	-425
נכסי אזורים ושה	320	4585	-10	-3.0	-5785
סהר החזקות 1.0	840	336			+210
סוף 1.0	5700 *	238	+100	+1.8	+115
נכסים ובנין 1.0	3373	813	-69	-2.0	-947
הכשרת הישוב 1.0	70628 *	84.0	-2943	-4.0	-86.0
* ביצוע חלקי 93.80%					
כלל בנקן 0.1	745	3116	-23	-3.0	-11914

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
מרגאוד 5שה	2605	150	-25	-1.0	-150

תעשייה

מזון וטבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אסאם 1.0	2019	1599	+20	+1.0	+176
גולדפרוסט ושה	1882 מב		-99	-5.0	-1255
חלבי 5.0	— הפסקת מסחר —				
חלבי אגח 1	— הפסקת מסחר —				
כמשר בירה 1.0	34000 תב	53.0	-2099	-5.8	-101
סמשר בירה 5.0	27500	17.0	-800	-2.8	-33.0
יצור ושה	1204	1384			-884
* ביצוע חלקי 80.00%					
עסיס ב 5שה	392 תב	4185	-21	-5.1	-2550
שלמה אבל 1.0	2965	79.0	-150	-4.8	-354
קמן מבול א ש	1812	603	+81	+4.7	+396
עלית 0.1	16336	143	-249	-1.5	-143
דלתא-גליל א 3.0	2445	1158	-100	-3.9	-741
טפירות באחוד 1.	1500	12.0			-19.5
טפירות באחוד 5.	812				
וילטון 1.0	321	435	-9	-2.7	-285
ויסלנד 5.0	263				
ורדינון 1.0	5638 תב	46.0	-400	-6.6	-121
זיקית ושה	2190	872			-254
זיקית 5שה	1820	599	-85	-4.5	-2735
זיקית אפ ב	1060	220	-10	-.9	-220
שופר ושה	286 תב	2000	-18	-5.9	-5236
שופר אפ 2	232	5040	-2	-.9	-2640
עים אגח 1	119.0	18281	-3.0	-2.5	-9314
עמק 1.0	300	5487			+923
עסיס אפ 1	185.0	7596	-5.0	-2.6	-16282
פולגת א ושה	1690	552	-60	-3.4	-1052

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אורדן 10.0	9750	594	-500	-4.9	-846
אורדן 50.0	8150	195	-250	-3.0	-195
אלוביה 1.0	7455	97.0			-10.0
אלוביה 5.0	5990				
המבק אפ	3750	11.0	+50	+1.4	+4.0
דיקה 1.0	3497 תב	27.0	+205	+6.2	+27.0
דיקה 5.0	1644	95.0	-13	-.8	-28.4
קופסאות פח 5ש"ח	3990	408	-170	-4.1	-1369
כבלי ציון 1.0	2940	1395			+39.0
קינג 5.0	540	166	-17	-3.1	-666
כליל 1.0	2400	313	-30	-1.2	-828
כליל 5.0	2000 תב	320	-120	-5.7	-744
כליל אפ	1000 תב	1200	-102	-9.3	-1600
כליל אגח	118.0	2308	-1.0	-.8	-2306

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	408000	20.0	-10000	-2.4	-16.0
אלקו 0.1	7700	32.0			-32.0
אלקו 0.25 ש	4975	20.0	+75	+1.5	+48.0
אלקו 0.25 ב	4850	50.0	+45	+.9	+250
כלל תעש אלקטרו	2400	3579	-60	-2.4	-4068
מפקורוניקס 1.0	1430	590	-60	-4.0	-590
מפקורוניקס 5.0	1070	1550	-38	-3.4	-2910
קבנסטין אירלר 1.	6570	36.0	-200	-3.0	-36.0
קבנסטין אירלר 5.	3075	36.0	-15	-.5	-36.0
ת.א.ת. 1שה	1200 *	75.0	-60	-4.8	-75.0
* ביצוע חלקי 50.00%					
ת.א.ת. 5שה	610	4452	-32	-5.0	-6473
א.פ. בנין אפ א	660	660	-30	-4.4	-2065
אי.פ.בנין אגח א	133.0	51317	-4.0	-2.9	-91057
אקרשטיין 1שה	613	2460	-16	-2.5	-3743
אקרשטיין 5שה	404	1350	-7	-1.7	-1840
אקרשטיין אפ א	622		-8	-1.3	-2116
בואריה ולפמן 1	— לא נסחר —				
בואריה ולפמן 5	14000				
נגב קרמיקה 1ש"ח	440 תב	6582	-35	-7.4	-22084
נגב קרמיקה אופ	227	1078	-18	-7.4	-5394

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
גל תעשיות אגח 1	103.0	41400	-2.5	-2.4	-75346
ריבנים 0.1	3700	788			+21.0
ריבנים 0.5	1700	1144	-30	-1.7	-987
חיפה כימיקל 10.0	930 תב	7619	-50	-5.1	-16639
ליפסקי 1.0	2250 תב	150	-250	-10.0	-726
פריקלאס אפ 1	180.0	50738	+11.0	+6.5	+111395
קרם 1שה	5070 תב	642	-300	-5.6	-1128
קרם אפ 1	3000				
קרם אגח 1	110.0	23035			+32045
ת"א 5ש"ח	3900	360	-100	-2.5	-294
פטרוכימיים 10.0	878	4632	-29	-3.2	-10501

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
כתר 1שה	233 *	2985	-3	-1.3	-142
* ביצוע חלקי 96.20%					
דפרון 1.0	6826	1.0			-1.0
* ביצוע חלקי 78.50%					
סקאנדיה 1.0	2840	82.0	-42	-1.5	-89.0
רים 0.1	480	2360	+10	+2.1	+2823
רים 0.4	270	840	-7	-2.5	-2050
תעל ב 0.2	19000	60.0			-21.0
כלל תעש אפ 3	171.0	51051	-5.5	-3.1	-86801
כלל תעש אגח 6	113.5	43478			-11822
מרכזית ב 0.1	13603	215	-349	-2.5	-425
כלל תעשיות 1 שה	242	20797	-5	-2.0	-8481

חברות להשקעה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
גחלת השקעות 1שה	1175				
גחלת אפ א	884	114	+9	+1.0	+314
גחלת אגח 1	106.5	24525	+.5	+.5	+29805
דנבאר 1ש"ח	650	502	-21	-3.1	-821
פועלים השק 1ש"ח	925	3140	-29	-3.0	-3189
דיסק השק אופ'	1420	2217	-20	-1.4	-6745
דיסק השק אג"ח	116.0	17200			-5048
מזרחי השק ש	33000 תב	32.0	-1999	-5.7	-61.0
מור השק אגח 124	12659				
מגור 1שה	500	400			-63.0
מגור א 5שה	434	1952	-15	-3.3	-2182
מגור אפ ב	232				
מגור אג"ח 1	121.0	7280	+.5	+.4	+16170
חברה לישראל 1שה	4572	1094	-154	-3.3	-1148
דיסקונט השק 1שה	2680	3739	-46	-1.8	-3122
כלל ישראל 10.0	1277	1912	-23	-1.8	-1042

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
בזית מ	— הפסקת מסחר —				
קונסורטיום 0.5	480 תב	1793	-31	-6.1	-3714
קונסורטיום אפ'	170.0 תב	6453	-10.0	-5.6	-10690
קופל 1שה	699	593			+50.0
תבל 1שה	292 תב	1531	-33	-10.2	-4004

מלונאות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
כלל [illegible] 1.0	7950 *	40.0	-350	-4.2	-113
* ביצוע חלקי 58.80%					
משוב 1.0	423	798	+18	+4.4	+940
משוב אפ 1	278	1000	+13	+4.9	+987
רשף 1שה	595	2143	-5	-.8	-1074
קב-הר אפ א	830	940	+10	+1.2	+411

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
מים גליקו 1.0	— לא נסחר —				

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אקסטנדר 5.0	— לא נסחר —				
אירוןסק 1ש"ח	223	8460	-4	-1.8	-8860

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
דיקסטר 1.0	2140 תב	70.0	-205	-8.7	-114
נקה 1שה	5001	135			-80.0
ת.ב.ל. 1.0	1700	27.0			+29.0
פז-חן 1ש"ח	450	920			-920

השקעה בתעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
מאגרי מבנוליגיה	142.0 תב	7901	-12.0	-7.8	-10913

חברות השקעה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
איתם 1ש"ח	485	500	-15	-3.0	-500
דלק חיפושנפט 1.0	4400 *	151	-180	-3.9	-716
* ביצוע חלקי 96.60%					
דלק חיפושנפט 5.0	2576	543			-496
דלק נפט אפ 2	1680	1138	-70	-4.0	-387
פז חיפושי נפט	26700	37.0			-21.0
יעסוד 1.0	3515 מב		-185	-5.0	-669
יעסוד 5.0	3017	383	-70	-2.3	-833
בירג 1.0	8130	127	-170	-2.1	-135

מוסדות מימון

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
כלמון א 1שה	913	4444	-34	-3.6	-15226
החקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
החקלאות מבוב ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	13900	4.0			-4.0
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1187 מב		-63	-5.0	-5190
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	22325	6.0	-1175	-5.0	-65.0
כלל ליסינג ב0.5	19400	82.0	-935	-4.6	-112
כלל ליסינג אג"ח	18999		-161	-.8	-9.0
ארזים א 0.5	820	177			-53.0
בטוח משנה 1ש"ח	398	340	-12	-2.9	-681
בטוח משנה 5ש"ח	220	3085	-5	-2.2	-3185
בטוח משנה אפ 2	287		-6	-2.1	-3050
בטוח משנה שד-אפ	106.0	58160	+1.0	+1.0	+75000
הבטחה-הראל 1.0	6300	139	-100	-1.6	-189
הבטחה-הראל 5.0	4720	470	-90	-1.9	-560
מנורה 1.0	2128		-10	-.5	-70.0

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
בנורה 5.0	1566	9.0			-9.0
ציון החזקות 1שה	5879				
ציון החזקות 5שה	1673				
המגה 1שה	283 *	4060	-8	-2.8	-4592
* ביצוע חלקי 90.30%					

מסחר ושרותים

מסחר

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אינטרגמא 1שה	950	1069	-29	-3.0	-2744
אינטרגמא 5שה	560 תב	3732	-44	-7.3	-12337
כאיד עזרא 1.0	982	4470	-29	-2.9	-6590
כאיד עזרא אפ 2	596	1580	+1	+.2	+20.0
שופרסל א 2.0	13950	671	-400	-2.8	-1127
שופר סל אופ ד'	7000	1530	-368	-4.9	-1841
שופר סל אג"ח	109.0	215249	-1.0	-.9	-32834
כלל סחר 1שה	436	6360	-11	-2.5	-10205
שופרסל ב 10.0	11160	143	-170	-1.5	-125
קיור הספקה 10שה	266	12110	-9	-3.3	-17511
מוכני עירובה 1שה	2120	100	-30	-1.4	-80.0
מוכני עירובה 5שה	1050	1882			+660
דיק ב 0.1שה	2730	1501	-42	-1.5	-1340

מלונות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
כנם 1שה	2979	84.0	-1		-34.0
מלונות ירדן 1.0	2710	84.0	-50	-1.8	-119

מחשבים ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אימנת 1שה	700	845			-570
ת.ר.ל.ק. 1שה	263	4748	-9	-3.3	-11689
ביקוב 5שה	360 תב	1691	-22	-5.8	-2428
ביקוב אפ 2	875	7167	-105	-10.7	-10102
תים מחשבים 1.0	645 תב	6219	-45	-6.5	-8474

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אורך מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
אורך מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזורים אפ 1	800 תב	1280	-61	-7.1	-2689
אזורים אגח 3	154.0	17600	-1.0	-.7	-22857
אילה 1.0	371	4722	-3	-.8	-1583
אירלון 5שה	2590	775			+70.0
ברנוביץ 1שה	3050	207	+10	+.3	+110
ברנוביץ 5שה	2610	200			-100
דנקור 1.0	6400	137			-87.0
דנקר 1שה	180.0	1248			+1355
כלכלית י-ם 1שה	310	17420	-8	-2.5	-23950
כלכלית ים אפ 1	121.8	9600	-2.0	-1.6	-8185
נב-ים 0.1	4875	844			+290
נב-ים 0.5	5999	116	-11	-.3	-116
ישפרו 1שה	3600 תב	352	-200	-5.3	-1177
כ.ת.ב. 1.0	— לא נסחר —				
כ.ת.ב. אפ 2	— לא נסחר —				
כ.ת.ב. אגח א	— לא נסחר —				
מאורי בניה 1.0	— לא נסחר —				
לוינשטין 1.0	474	1328			-94.0
לוינשטין 5.0	180.0 תב	6903	-12.0	-6.3	-16171
ליפשיץ 1שה	456	3743	-11	-2.4	-10668
ליפשיץ 5שה	298	10032	-7	-2.5	-15375
ליפשיץ אפ 2	187.0	16125	-5.0	-2.6	-36398
* ביצוע חלקי 83.50%					
עמי וסלע 1.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 1ש"ח	3398	44.0	-13	-.4	-61.0
קיסריה 5ש"ח	1485	197	-15	-1.0	-736
רוגובין 1שה	400	5583	+4	+1.0	+4673
רוגובין 5שה	206	1444	-4	-1.9	-5080
רוגובין אפ 2	1138	125			-250
רוגובין אגח א	127.0	2180	-3.5	-2.7	-3180
אפריקה 1שה	43614	32.0	-890	-2.0	-10.0
אזורים 1שה	1059	3046	-30	-2.8	-5382
מבטח הדר 0.1	3070	238	-30	-1.0	-238
מבטח הדר 0.5	2800				-135
מהדרין 1ש"ח	6780	255	-60	-.9	-275
מהדרין אפ 1	4142	169			-67.0
נכסי הדרים 1.0	1736	1455	-16	-.9	-1305
גולדפרוסט 5שה	893 *	234	-50	-5.3	-302
* ביצוע חלקי 69.60%					
רובק בב ש	5740	354	-60	-1.0	-800
רובק בב ב	5750		-50	-.9	-759
תגלכל 1.0	— הפסקת מסחר —				
יבנור א 5שה	725	600			-3400
יבנור אפ 2	470	500	-30	-6.0	-1500
מן 1שה	624	120	-1	-.2	-698
מן 5שה	460	290	+21	+4.8	+586
כנפרוסט 1ש"ח	17720 *	8.0	-180	-1.0	-2.0

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אדגר 1ש"ח	570	2620	-20	-3.4	-937
אדגר אפ 2	385	911	+14	+3.8	+911
אדגר אגח 1	110.5	3960	+2.0	+1.8	+1460
אופים 1.0	760	626	-5	-.7	-418
אופנת ברוך 1 שה	520	500	+20	+4.0	+375
אופנת ברוך 5 שה	350	409	-15	-4.1	-909
אופנת ברוך אופא	390	600	-6	-1.5	-1050
אופנה רג ש	12700 תב	155	-800	-5.9	-234
דלתא-גליל 1.0	2975	821	-110	-3.6	-1116
קופר אפ 1	173.0	1860	-2.0	-1.1	-3405
ההדיה 0.1 בגה	1060 תב	882	+91	+9.4	+1471
ההדיה 0.4 בגה	815	60.0			-60.0
ליבת 1שה	306	1000	+10	+3.4	+500
מקס 0.1	5150 תב	507	-549	-9.6	-472
מקס 0.5	3100 תב	264	-280	-8.3	-481
עיט 1.0	449 תב	2125	-24	-5.1	-2624
עיט 5.0	257	3745			+5168
פולימר א 0.5	11450	20.0	-320	-2.7	-262
פרנוד 1שה	849	233	-16	-1.9	-426
גיבור-סברינה	9298	121	-8	-.1	-143
פעם רוגוזין 1.0	2450	213			+116
פולגת ב 4שה	988	1885	-15	-1.5	-1789
כבלים ש	400	1761	-8	-2.0	-4691
כבלים אפ'(1)	113.5	47308	-2.5	-2.2	-37620
כבלים אג"ח סד"א	101.0	277392	-.5	-.5	-185985

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
התכוף 1.0	663				
התכוף 5.0	395 תב	101	-30	-7.1	-1701
כבלי ציון 5.0	1361 תב	5329	-151	-10.0	-10020
כבלי ציון אפ 3	366 תב	3154	-294	-44.6	-10926
מורינו 1.0	— לא נסחר —				
מתכת קיבוץ 1 שה	255	9316	+3	+1.2	+1053
מתכת קיבוץ 5 שה	150.0 תב	15020	-10.0	-6.3	-12580
נחושתן 0.1	38080	9.0	+380	+1.0	+15.0
נחושתן 0.5	15000	15.0			-43.0
ספר פלדה 1.0	2630 תב	2480	-180	-6.4	-3153
קינג 1.0	944	50.0	-1	-.1	-50.0
שלהבת 5.0	7030 מב		-370	-5.0	-269
תעשיות לכיש 1.0	1010				
תעשיות לכיש 5.0	546 *	2980	-61	-10.1	-4210
* ביצוע חלקי 69.50%					
קופסאות פח 1ש"ח	4415	861	-67	-1.5	-773
אלקטרה 1.0שה	2199	768	-10	-.5	-1052
אלקטרה א 0.5שה	1655	593	-20	-1.2	-1076
אלקטרה אפ 5	1210	2237	-52	-4.1	-1336
אלקטרה אגח 3	165.0	6000	-2.0	-1.2	-5715
אריות 0.02שה	23400	64.0	-500	-2.1	-112
פרידנהנגר 1שה	572	320			+320
פרידנהנגר 5שה	455	1657	-15	-3.2	-1830
ביקוה 1שה	1860 *	421	+78	+4.4	+306
* ביצוע חלקי 79.30%					
ביקוה 5שה	960	206	-40	-4.0	-274
ת.א.ת. אפ 1	15100	2.0	-900	-5.6	-4.0
תדאה 1שה	800	1879			+359
אלרון 3.0	304165	6.0	-3072	-1.0	-3.0

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
א.מ.בלליבנין 1שה	180.5	27441	-7.5	-4.0	-30196
אקרשטיין אג"ח 1	138.0	720			-109688
האחים בלום 1שה	155.0	12367			-776
אחים בירום אופא	102.0	11900	+2.0	+2.0	+10500
בר-כת 1.0	1230	179	+30	+2.5	+142
בר-כת 5.0	711 תב	2660	-79	-10.0	-2570

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
סודהאסבסט 1.0	7255	.9			-.9
סודהאסבסט 5.0	3000 תב	165	-260	-8.0	-263
ב.ל.ב. 1.0	931	203			+295
ב.ל.ב. 5.0	680	528			-526
מודול חשק 1שת	610 תב	500	-40	-6.2	-1624
אגן 5.0	— הפסקת מסחר —				
אליאנס ב 200.0	2150	144			-1.0
גל תעשיות 1.0	700 תב	750	-40	-5.4	-3550
גל תעשיות 5.0	464 תב	1000	-26	-5.3	-3450
גל תעשיות אופ	289	23794			+7523
מקסימה 1.0	7307	33.0	-73	-1.0	-33.0
מקסימה 5.0	5140				
סנו 1.0	27150	45.0	-350	-1.3	-55.0
סנו 5.0	21576	96.0	-600	-2.7	-106
פרקלאב 1שה	521	2856			+37.0
פרומארים 10.0	57800	65.0	-2200	-3.7	-178
* ביצוע חלקי 98.00%					
תרו א 5.0	8300 תב	55.0	-700	-7.8	-90.8
כבע 0.01 ב"ה	11833	544	-755	-6.0	-696
ים המלח ושה	2928	1522	-7	-.2	-1095
דשרון 5.0	5900				-31.0
ת.מ.ג. 1.0	11000	292			-66.0
יואה ושה	1801	1262	-40	-2.2	-1171
לבידי אשקלון 1.	640	508	-20	-3.0	-508
מלק ב 0.5	48000 *	11.0	-1800	-3.6	-14.0
כמפלי ניר 10.0	375737	38.0	-11621	-3.0	-45.0

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אבריך 1.0	— הפסקת מסחר —				
אבריך 5.0	— הפסקת מסחר —				
המישה יוד ושה	3120	328	-140	-4.3	-407
ה.ג.פולק 1שה	1438	62.0	-34	-2.3	-62.0
ה.ג.פולק 5שה	1376	61.0			-122

השקעות תעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
כור בב 1.0	7678	618	-162	-2.1	-707

המטכנה ואחזקות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אמנקרש	7800				
אינקסה 1שה	64.0	25653	-3.5	-5.2	-64953
אלגר ע"ש וק"ח	1395	602	-65	-4.5	-666
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
דנבאר 5ש"ח	445 תב	1712	-50	-10.1	-2521
חברה לישראל 5שה	4500	754	-120	-2.6	-695
והפסן 0.1	120000		-1000	-.8	-.7
והפסן 1.0 ש	24800	25.0	-200	-.8	-55.0
אבמבא 0.5	23860	24.0	-240	-1.0	-45.0
חירון ושה	2070	192	-20	-1.0	-354
חירון 5שה	1271	630			+297
יצוא ש	13000	80.0			-64.0
ירדן א 0.1	1650	154	-41	-2.4	-20.0
כלל ישראל 50.0	1329	696	-61	-4.4	-2064
פז השק ש	2740 תב	751	-160	-5.5	-1654
פכה א 0.1	8750	48.0			-20.0
פכה 0.5	6600	210	-269	-3.9	-804
פריון ב 0.2שה	14550	294	-650	-4.3	-805
קרדן ושה	103.0	16563	-1.0	-1.0	-6563
קרדן 5שה	71.0	3113	-1.0	-1.4	-10021
קרדן אפ 2	52.5	33270	-.5	-.9	-15370
קרדן אגח 1	102.0	15000	-1.0	-1.0	-15000
אידיבי פתוח 2.0	9552	713	-170	-1.8	-234
אלרון ע"ש 1ש"ח	1170	1739	-27	-2.3	-1759

רשימה מקבילה

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
הראל 1.0	1491 מד		-78	-5.0	-238
י.ס.ק.ל. 1ש"ח	279 תב	3134	-15	-5.1	-7734
קונסורטיום 0.1	927	1293			+173
גבי הדר 1ש"ח	150.0	8020	-6.0	-3.9	-11890
גבי הדר אפ 1	119.5	23300	-5.5	-4.4	-28000
חוה ישראלית 1	76.5 תב	8680	-5.0	-6.1	-14073

מחשב ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
דסה ביכון 1.0	6700	161	-100	-1.5	-161

נדל"ן בינוי ופתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אבטנים וש"ח	1453	1963			-25.0
בן-יקר בנ 1.0	4510	35.0			-35.0
דהינר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דהינר 5.0	— הפסקת מסחר —				
עדי 3.0	1931	107	-19	-1.0	-354
רהקל מבול	— לא נסחר —				
רסקידה	— לא נסחר —				

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
טב-הר 0.1ש"ח	2200	1753	-110	-4.8	-1492
בתבה כרם 1.0	77.0	20514			-2968
בתבה כרם אפ	34.0	1500	+.5	+1.5	+2110

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
אלקטל ושה	— הפסקת מסחר —				
אלקטל אפ 2	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ה. 5.0	1799	28.0			-12.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
[illegible]	290	8770			+1353

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
גולד וכלה	575	2667	-15	-2.5	-4311
איה"ס אפ (1)	173.0				
אביגור בב 1.0	1481	30.0	+30	+2.1	+170
יהוב וש"ח	180.0 תב	11929	-20.0	-10.0	-21914
יהוב אלה-אפ	122.5	25000	-3.0	-2.4	-29008
קבודש ושה	— לא נסחר —				
קבודש 5שה	— לא נסחר —				
עח הסקעות וש"ח	2274	60.0	-120	-5.0	-220
* ביצוע חלקי 54.50%					
עח הסקעות 5ש"ח	1150	3.0	-17	-1.5	-20.0

חיפושי נפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש
יהאל. 5.0	608	13975	-2	-3	-10192
[illegible] 1.0	6178	35.0	-62	-1.0	-11.0
* ביצוע חלקי 76.10%					
[illegible] 5.0	3060	326	-100	-3.2	-398
[illegible] ב 0.03ש"ח	6551	50.0			+47.0
[illegible]	2810000	2.0	+79000	+2.9	+3.0
יואל אפ' 2 (1)	158.0	280678	-3.5	-2.2	-348460

משתנים

הבינלאומי	4	8648	8560	-2.25	1268
[illegible]	4	285	283	-2.75	12060
[illegible]	7	440	436	-3.46	19160
[illegible]	6	11160	11160	-1.50	773
[illegible]	7	2730	2730	-1.52	4861
אפריקה־1	2	43614	43614	-2.00	72
[illegible]	8	1067	1059	-2.25	7446
[illegible]		3443	3373	-3.00	813
[illegible]	18	72160	70628	-4.00	334
[illegible]	4	753	745	-2.99	10816
[illegible]	4	16378	16336	-1.50	383
פולגת ב'	5	990	988	-1.50	5085
[illegible]	2	4437	4415	-1.49	1881
אלרון	1	304165	304165	-1.00	8
[illegible]	20	11896	11833	-6.00	2164
ים המלח	11	2935	2928	-.24	6112
פטרוכימיים	7	889	878	-3.20	19632
נייר חדרה	26	378642	375737	-3.00	168
[illegible]	5	13743	13603	-2.50	755
כלל תעשיות	11	243	242	-2.02	88797
אידיבי פ	7	9552	9552	-1.75	1993
אלרון ע"ש	8	1176	1170	-2.26	6939
חברה לישראל	9	4596	4572	-3.26	3174
דיסקונט השקעות	7	2680	2680	-1.76	5419
כלל ישראל 10	16	1277	1277	-1.77	23512

היצעים וירידות שערים במרבית האפיקים

מאת שמואל רוזנבלום*

היצעי ענק בבנקאיות בנפח מסחר גדול

שוק המניות חזר אתמול לסורו וירידות השערים בבורסה חזרו למסלול הרגיל המוכר בתקופה האחרונה. לאחר יומיים של עליות במרבית המניות המסתבר אתמול טוב: שהבורסה חזרה בה לביצוע שינוי מהותי בגבגבה. העצר גורם מוסדי גדול שינמש את המתרחש בשוק עבר בעוכרי הפעילות והביא במישרין למגבלת מסחר קלילית. גם האופציסיכים הבודדים בבורסה מתחילים אם אט להישבר. למרות שנפח ההצעים אינו גדול נכונות הקליטה נמוכה ומביאה לירידת המורל בקרב פעילי השוק. הציפיות כרגע בשוק מתמקדות בתקווה שסכומי כסף שיפדו מהבנקאיות יופנו בחלקם למניות, תקווה זו נראית בשלב זה כקלושה אך אין כנראה טובה הימנה בנמצא. התקווה היחידה שאולי יכולה לשנות מעט את מגמת המסחר מתבססת על נימוק טכני פשוט שבמסגרתו צפויה אולי התייצבות ותיקון טכני קל בעקבות השחיקה. כיום קיים כנראה גם ספק לגבי התאמתות חשובה זו במציאות הבורסאית העגומה. את עיקר העניין אתמול במסחר מיקדו המניות הבנקאיות להן הופיעו הצעי ענק והם נקלטו בירידה קלה יחסית בתמיכת בנק ישראל כקונה גדול. נפח העיסקאות הבנקאיות היה מהגדולים ביותר שנרשם בבורסה בתקופה האחרונה. ניתן לצפות לרגיעה מסויימת במהלך המסחר היום בהשוואה לאתמול. זרימת הכספים לקרנות נמשכה גם אתמול בהיקף קטן ובעיקר לקרנות הסולידיות.

שינויי שער - הבנקאיות במוקד

היצעים כבדים נרשמו בבנקאיות, ההצעים נלקחו באורח נאה תוך מעורבות בולטת מצד בנק ישראל. מניות בנ"ל הפועלים ואי.די.בי. הגילות ריכוז נפח מסחר בשיעור של כ־24 מליון שקל לערך, שווה ערך לכ־16 מליון דולר. חולשת הדולר בשווקים העולמיים והציפיות להמשך הירידה בשער הדולר מול יתר המטבעות שיחקו תפקיד בולט כסיבה למכירה בבנקאיות. סיבה נוספת להצעים טמונה בהערכות שלאחר הפריון תהיה הזדמנות נוחה יותר לרכישת בנקאיות. במניות הכבדות נרשמו ירידות שערים בינוניות, פי.בי 2.8%, פיתוח משכנתאות 3%, משכן 4%, דלתא גליל 3.6%, פולגת 3.4%. הצעים וירידות נרשמו גם בכלל אלקטרוניקה, פריון, תבדיה ישראלית, אלקטרה, גבים וכבדות נוספות. נפח ההצעים במניות הכבדות היה קטן־בינוני ולמרות זאת נכונות הקליטה היתה נמוכה יחסית. במניות הקלילות התאפשרה מטבע הדברים תנודת שערים חדה הרבה יותר. האופציות של כבלי ציון ירדו כ־44.6%, גולדפרוסט נרשמה מוכרים בלבד, מקס 9.6%־ איילון 5.3%, אינטרגמא 9% הצעים וירידות בולטות למדי נרשמו גם במניות לכיש, גבי הדר, חוה ישראלית, אלרן סק, קדמני, שנהר ונוספות. פעילות ספקולטיבית אגרסיבית נמשכה במניות מרלז 10%+ שזכו לביקוש ענק, ובמניות אורדע פרינט שעלו באחרונה באופן חד לפתע. כתבי האופציה של חברת יזאל המשיכו לאכזב ואתמול נרשם להם היצע גדול נוסף. שינויי שער חדים נוספים נרשמו בלהדיה 9.4%+, ברטוק 10%+, חיפה כימיקלים 5.1%, אסותא 7.2%, ביקוב אופציה 10.7%, ליפסקי 10%.

המסחר במשתנים - ירידות 1.84%

ירידות שערים תוך מסחר משעמם שגבל בחוסר עניין כמעט גמור נרשמו אתמול בזירת המשתנים. את העניין הרב יותר ריכזו מניות סבע ונייר חדרה, מניות סבע ירדו ב־5.5% תוך הצעים מתמשכים ומחזור כספי בינוני בסך 194 אלפי ש"ח. במניות נייר חדרה נרשמה ירידה בשיעור 2.25% בנפח כספי נאה בסך כ־500 אלפי ש"ח. מניות אבטרה-הישגב שעלו באחרונה באורח חד בשיעור כ־13% בשני ימי המסחר הקודמים ירדו אתמול 2% בנפח כספי בסך 181 אלפי ש"ח לערך. פעילות ערה יחסית נקשרה גם במניות כלל ישראל 1.75% 276 אלפי ש"ח. יתר המניות ריכזו נפח עיסקאות בינוני עד מצומצם. ראוי לציין שגם אתמול לא נקשרה שום עיסקה במניות נכסים ושערן נותר ללא שינוי למגבן. מנהלי קרנות וגופים מוסדיים עמם שוחחנו אתמול המשיכו להסביר הפרודתם מזירת המשתנים בשלל סיבות כמחסור עניין, רמות מחירים גבוהות, אי יכולת לתפקד בשקט בזירת המשתנים והמצאות נ"ע אטרקטיביים יותר במסחר הרגיל במקום במניות המשתנים. לאור החולשה אתמול במשתנים לא הסתכן אף גורם גדול בנסיונות לנבא את עתיד השוק לאחר פריון הבנקאיות היום או לטווח הזמן הקצר. ראוי לציין שגורמי שוק מובילים כדיסקונט ובעיקר בטוחה נטשו כמעט לחלופין את הפעילות במשתנים. במסחר הרב צדדי בשעות הצהריים נרשמה מגמת מסחר תוך המשך ההצעים למרבית מניות המשתנים והמשך ירידות השערים. הצעים בולטים יחסית נרשמו במניות פטרוכימיים, הבינלאומי, אזורים ורבות נוספות. היצע הופיע גם למניות נכסים שלא נסחרו בבוקר עקב חוסר פעילות.

עיסקאות מחוץ לבורסה

באחרונה דווח על מספר עיסקאות מחוץ לבורסה בין גורמי שוק מובילים כלאומי־פיא וקרנות דיסקונט. במסגרת עיסקאות אלו העבירה פיא לדיסקונט מניות כים המלח וקיבלה בין היתר מניות באי.די.בי. פיתוח לדוגמא. נפח העיסקאות הכולל עמד על כ־4 מליון דולר לערך. ליצני הבורסה כינו את העיסקאות הנ"ל "כהחלפת חומר בנפרד", בעוד שהקרנות הציגו את העיסקאות כנסיון להשביח את תיק השקעתן. בדיעבד נימוק ההשבחה נראה כמוצא של ממש, שכן ני"ע שהוחלפו אינם אטרקטיביים במיוחד לקונה או למוכר כאחד. יותר נכון יהיה לחשוב שסיבת ההחלפות באה לצורך הקטנת פרופורציית החזקות גבוהה בני"ע ספציפיים שאינם מרכזים בעת הנוכחית עניין כלשהו.

נימוקים תורניים לירידות במניות - חולשת הדולר

כיוון שכל הנימוקים לירידות השערים וחוסר העניין הפכו באחרונה למטבע שחוק לגמרי, נוספו אתמול נימוקים חדשים "מעניינים" ללקסיקון הבורסאי. חולשת הדולר והציפיות להמשך ירידת שערו בשווקים העולמיים, מפולת בבורסה בארה"ב וירידות בחלק מהבורסות המובילות כטוקיו לדוגמא. קשה להתייחס לסיבות אלה כרציניות בשלב הנוכחי, אף שחולשת הדולר עשוייה להשפיע על המניות הבנקאיות ועל הרווחיות של חברות בורסאיות.

הודעות הבורסה

כבלי ציון – חברת כלל תעשיות נעתרה לפנית הבורסה ותפרסם הצעת רכש לציבור לרכישת מניות כבלי ציון. הצעת הרכש תהיה במחיר שישקף שווי חברה של 18.4 מליון דולר.

איילון חברה לביטוח – החברה הרוויחה בכחצית השנה שנסתיימה ביוני סך של 89 אלפי ש"ח.

בנק הספנות – הדיון בנושא העברת השליטה בחברה הועבר לוועדה להצעות רכש של הבורסה. על חידוש המסחר במניות בנק הספנות תפורסם הודעה נפרדת.

תגלכל – דירקטוריון החברה אישר את הדו"חות הכספים של החברה אך אלה עדיין לא הגיעו לבורסה.

קרנות הנאמנות - זרימה כספית

שלשום ואתמול קיבלו קרנות הנאמנות השונות סך של כ־12 מליון דולר לערך. התפלגות היצירות הכספית בקרנות מלמדת שמרבית הכסף זרם לקרנות הסולידיות ומיעוטו לקרנות המתמחות במניות. פרופורציית המניות בתיקי ההשקעה של קרנות המניות עדיין גדולה ונעה סביב כ־80% ולמעלה מכך, בשלב זה מכתיבה החזקת המניות הגבוהה הגדלת החלק הנזיל ע"ח המניכה בשוק. במידה וההזרמה הכספית תגדל במשך באופן משמעותי עשויות הקרנות להראות תמיכה מוצקת יותר בשוק. בשלב הנוכחי כל הנסיונות האופטימיים להסיק עליות שערים בבורסה עקב היצירות בקרנות נדונים לכשלון, לפחות זמני. מנהלי קרנות עימם שוחחנו באחרונה הסבירו שישנו סיכוי מסויים להגדלת תיק המניות בקרנות הסולידיות יותר, בהתחשב ברמות המחירים באפיקי שוק ההון השונים.

מניות סבע - ירידות מתמשכות

מניות חברת סבע נשחקו בחודש החולף ב־10% לערך ובמהלך החודשים האחרונים בלמעלה מ־20%. אתמול במסחר במשתנים ירדו מניות סבע בשיעור חד יחסית 5.5% בנפח עיסקאות סביר. הירידה המתמשכת במניות סבע באה לאחר שהחברה ביצעה הנפקה גדולה יחסית בבורסה בארה"ב. במניות סבע ניתן כידוע לבצע ארביטראז' בין המניה הנסחרת בת"א לזו שנסחרת בארה"ב. ככל הידוע בוצעו עיסקאות ארביטראז' מרובות במניות סבע בסכומים כספיים גדולים ביותר. אין ספק שחלק מהלחץ באחרונה על מניות סבע נבע בחלקו מהמצב העגום בבורסה בארה"ב בה נרשמו כידוע ירידות שערים חדות באחרונה. תופעה זו משפיעה במידה מסויימת גם על מניות נייר חדרה שירדו אתמול 2.25% בנפח כספי גדול. מניות נוספות שכנראה הושפעו מירידות השערים בבורסה האמריקאית, הינן אלביט, אלרון ואריה. הציפיות להמשך החלשות הדולר בשווקים העולמיים אינן תורמה חיובית דווקא למניות הישראליות הנסחרות בחו"ל, גם בגלל עליית הריבית בארה"ב.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אג..	5737.64	5657.63
אבוקה	530.28	527.67
אגוז	257.45	255.83
אריד	1723.68	1709.70
אודם	2758.04	2739.95
אופיר	1994.92	1981.66
אפה	437.14	433.66
אורן	145.45	144.44
אריאל	285.32	283.38
אורן	823.00	817.37
איל	4107.43	4028.18
אירים	5648.76	5524.91
איתן	767.09	761.54
אלון	619.85	615.00
אלמוג	680.83	676.19
אליסט	104.02	101.58
ארז	375.92	373.42
אס	183.22	179.18
אשל	186.94	185.71
אתרוג	256.84	255.17
ברולה	2614.85	2598.17
ברוש	566.29	562.56
ברית	556.51	552.72
גבים	310.74	309.34
[illegible]	1593.44	1583.15
גבע	—	—
גדרה	447.34	444.60
גיא	—	—
גיל	3482.86	3417.49
גלית	635.27	627.69
ורדים	412.67	409.85

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
רוכשת	520.89	517.52
הילה	246.41	244.60
דורון	—	—
דוקן	269.87	264.71
דליה	599.92	589.85
דלית	371.67	364.91
דקל	452.93	450.04
הדס	430.21	426.16
הוד	550.02	540.66
הבית	2737.22	2703.16
זמר	—	—
זר	—	—
זכיר	548.74	545.00
חצבה	163.24	162.14
חליפין	139.00	138.68
חלבים	215.13	214.23
חן	147.44	147.15
חופש	1490.35	1477.24
חל	6332.87	6358.21
חצל	450.52	447.64
חלום	2589.96	2575.73
חדוות	409.05	405.56
חדה	443.60	440.44
חבב	370.97	368.39
חול	136.70	135.77
חלונית	661.29	650.17
חמסין	260.81	259.58
חרמל	154.68	151.53
חנר	1250.88	1226.55
[illegible]	4962.08	4868.71
להשקיע	124.13	122.77

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
לפיד	445.96	437.21
לקט	1879.77	1865.77
לשם	361.32	359.87
מבחר	1312.76	1304.37
מבטח	3874.74	3849.37
מגור	258.80	257.11
מגן	3779.45	3755.14
מגל	412.78	410.26
מור	2005.58	1992.45
מורן	936.93	928.15
מסה	26765.36	26343.08
מימר	1003.75	997.00
מעוף	4834.83	4804.09
מעיין	764.33	759.44
מקסם	367.12	365.53
מרגלית	1507.04	1496.97
מרווח	122.06	121.58
מרום	1386.65	1297.87
נוגה	—	—
נוסף	342.11	340.55
נגוע	530.76	520.81
נילי	—	—
נבון	687.51	675.73
סגולה	139.38	138.37
סלע	357.94	356.36
סנונית	520.54	516.96
כפר	411.77	409.42
ספיר	180.64	180.63
עדי	397.89	395.54
עדית	861.36	857.73
עידן	493.01	485.96

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עבר	1274.44	1264.56
עמיתי	488.99	485.65
ערמון	135.68	134.88
פ"א	1757.35	1745.73
צבר	572.91	568.91
צפית	509.98	506.52
צוק	124.68	124.48
צביר	1097.19	1088.99
צבירה	559.39	551.30
צברת	1888.04	1876.25
קליע	2426.58	2421.68
קשת	102.38	101.75
רותית	19824.91	19661.24
רימון	131.46	131.23
ריצה	819.21	804.84
רשף	417.96	414.65
שביב	442.67	439.77
שוהם	341.40	338.92
שדרה	474.36	471.29
שמיר	399.21	396.46
שנהב	866.36	854.23
ססק	950.66	927.73
שקד	185.53	184.26
תאנה	270.84	268.87
תהלה	599.24	598.05
תירוש	538.08	531.79
תנופה	103.17	102.55
תפוז	236.94	235.54
תפוח	196.43	195.04
תרשיש	1484.45	1474.54
תשרי	532.08	524.89

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

ירדני
למפעלנו בבני־ברק, הגדול בארץ, לייצור מנעולים ופרזול לבנין.
דרוש
מחסנאי
לנהול מחסן תוצרת בתהליך. נסיון קודם של 5 שנים לפחות. יכולת לנהל ממוחשב. תנאים טובים למתעמדים המתאימים. (5 ימי עבודה בשבוע)
נא לפנות למר גדעון בן־דוד טל: 03-776051
– סודיות מובטחת –

לאולם אירועים בחולון
דרוש
טבח מקצועי
+ ניסיון והמלצות. תנאים טובים
848868 858051
משעה 19.00–15.00

דרושים
מנהלי שיווק
(נסיון בביטוח אינו הכרחי)
לפרוייקט בענף ביטוח חיים
הדרישות: גיל 25 עד 45, השכלה תיכונית ומעלה, רקע פיקודי ו/או ניהולי. המתאימים יזכו לאחר הכשרה לתנאים מעולים בחוזה אישי: משכורת, בונוסים, רכב צמוד או אחזקה מלאה.
לראיון אישי טלפון: 03-662113/4
מ־9.00 עד 15.00
סודיות מובטחת

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

לדיזנהויז נסיעות
דרושה:
מזכירה
כישורים:
★ נסיון של 3 שנים כמזכירה עצמאית
★ הדפסה עברית אנגלית
★ ידע טוב באנגלית (דיבור, קריאה, כתיבה)
★ נכונות לעבוד שעות נוספות
בדבר פרטים נא לפנות לטל' 03-652140 שלוחה 251.

Maquette מקט
Leather Fashions
למפעלנו בעכו
עוזר/ת
למנהל חשבונות ראשי
סוג 3 לפחות
★ נסיון של 5 שנים ★ נסיון בעבודה במחשב הכרחי
נא לפנות בכתב לת.ד. 2226 עכו או טלפונית 04-919321
– סודיות מלאה מובטחת –

א.ו.ת.
אספקה ותעסוקת כח אדם בע"מ

לחברת יבוא דרושה
מזכירה
כישורים: ידיעה טובה באנגלית, רצוי שפת אם. ידיעה טובה בעברית, הדפסה מעולה באנגלית. נסיון במעבד תמלילים וטלקס.
שבוע עבודה מלא.
נא לפנות טלפונית 03-7518158 (עידית).

לחברה בינלאומית במרכז הארץ
דרוש/ה לעבודה זמנית
שרטט/ת טכני/ת
לתכנון חלקי מטוסים ומכונות.
נסיון רצוי של 2 עד 3 שנים.
נא לפנות בצירוף פרטים מלאים לת.ד. 41
נמל תעופה בן־גוריון 70100

מורים
דרושים לתיכון בוקר בתל־אביב
★ ספרות
★ אנגלית
טל: 03-339017
ובערב 03-449335

דרושים לבאר־שבע וחיפה
אנשי מכירות מקצועיים
למחשבים התואמים P.C.
03-284084
03-292281

לחברת אלקטרוניקה
דרושות:
מלחימות
תנאים סוציאליים, ארוחות
5 ימים בשבוע.
תנאי שכר מצויינים
03-371465/70, 371419

עיריית גבעתיים
למחלקה לשרותי רווחה דרושות
משפחות חמות
בגבעתיים המעוניינות לקלוט בביתם בתשלום ילדים בגילאי 3 – 6 בשעות אחה"צ (12.00–16.30).
המעוניינים מתבקשים לפנות למחלקה לשרותי רווחה טל. 325287, 325265

uni 2000 יוני
לחברת יוני 2000
הנמצאת בשלבי התפתחות בתחום תיירות פנים ותיירות יוצאת, דרושים
מועמדים
בעלי יוזמה למשרה מלאה. מפעילי תיירות בעלי נסיון קודם בענף TOOR OPERATOR.
גישה שיווקית ורצון להשקיע. הדפסה עברית + אנגלית - יתרון.
לקביעת ראיון נא להתקשר 03-246261

התק"ם ינפיק אופציות אג"ח ב־40 מיליון שקל

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

התק"ם מבקש לשלב בהנפקת האג"ח החדשה שלו גם אופציות לרכישת איגרות חוב בתמורה כוללת של 40 מיליון שקל, זאת במקביל להנפקת אג"ח רגילות בתמורה דומה.

תכונות נייר הערך החדש יהיו במתכונת של „פיננשל פיוצ'רס" ויקנו למחזיקיהם זכות לקנות בעתיד איגרות חוב בריבית שנקבעה מראש.

לגוף המנפיק, התק"ם יאפשר נייר הערך החדש לשלב בהנפקה אחת של 80 מיליון שקל, את הטיפול וההוצאות הכרוכות בשני הנפקות נפרדות בסכום כולל זהה.

טרם נקבעו המחירים הסופיים של איגרות החוב והאופציות שיונפקו, אך הכוונה היא שהאג"ח ישאו ריבית (קופון) של 7.4 אחוזים והן יונפקו במכרז במחיר התחלתי של בין 95 ל־96 אחוזים. האופציות יהיו במחיר התחלתי הנמוך בכ־5 אחוזים (בין 7.90 ל־9 אחוז) והתשואה המרבית המחושבת להן תהיה כשיעור של כ־8.5 אחוזים. האופציות ייתנו להמרה לאגרות חוב עד תום חצי שנה ממועד הנפקתן.

גורמים המקורבים להנפקה ציינו כי נייר הערך החדש יתאים למשקיעים שונים המבקשים לקבל בעתיד ריבית קבועה, ובמיוחד לקופות הגמל, שלהן פריסה רחבה של השקעות ואשר צופות לכספים רבים חדשים לקראת תום שנת המס, אשר יכולות להבטיח את השקעותיהן בריבית ידועה מראש.

המרכז החקלאי תובע הגדלת קרנות המחקר והסיוע לחקלאות

מאת דויד מרשיוב

המרכז החקלאי תובע מהממשלה להקציב סכום מיוחד בסך 100 מיליון שקל במסגרת תקציב משרד החקלאות, שישמש כקרן המיועדת לטיפול בבעיות השוטפות של החקלאות בארץ. כמו כן תובע המרכז החקלאי לקבוע את תקציב הפיתוח לחקלאות בסך מאה מיליון שקל במקום 35 מיליון שקל המיועדים למטרה זו השנה, על כך מסרו במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול מזכיר המרכז החקלאי שמחה אסף ויו"ר האגף המשקי חיים מולכו.

למרות שהשנה החקלאית שהסתיימה באוקטובר היתה טובה מבחינת היבולים והמחירים שהושגו בשוקי הארץ ובשווקי הייצוא לחקלאים לא נשאר דבר, בשל תשלומי החובות לבנקים. הדוברים הטעימו, כי דרוש שנוי מהפכני בתפיסת הממשלה את החקלאות.

על הממשלה לדאוג לתנאי ייצור לחקלאות, כן יש לדאוג לרווחיות הייצוא, הסובל קשות בגלל הקפאת שער הדולר מצד אחד ועלויות הייצור בשקלים מצד שני. כן יש לדאוג להון חוזר בתנאים נוחים לייצור לשוק המקומי, הזקוק לנפח אשראי בסך 370 מיליון דולר וכן לייצוא. כן זקוקה החקלאות לאשראי לחידוש הציוד.

כדי להבטיח את הייצור הרציף של התוצרת החקלאית שלא תסבול מתנודות בגלל שינוי מחירים בשווקי הייצוא כפי שקרה הדבר לכותנה בשנתיים האחרונות, מציעים החקלאים, כי לגבי הדרים, אבוקדו וכותנה יוקמו קרנות משותפות לחקלאים ולממשלה על בסיס שקל מול שקל. מטרתה של הקרן תהיה לכסות את הוצאות הייצור של החקלאים בשנים רעות מבחינת המחירים בשוקי הייצוא.

היקף התוצרת החקלאית בשנה שהסתיימה באוקטובר השנה היה מיליארד דולר כאשר הייצוא הסתכם בסך 850 מיליון דולר המתחלקים כדלקמן: 600 מיליון דולר יצוא תוצרת חקלאית טריה ו־250 מיליון דולר ייצוא תוצרת חקלאית מעובדת.

הדוברים הטעימו, כי אם רוצה המדינה להגדיל את הייצוא החקלאי עליה להגביר את תקציבי המחקר והפיתוח ולהתכונן לשנת אלפיים על ידי פיתוח זנים חדשים, שיפור גידולים קיימים, פיתוח אגרו טכנולוגיות חדשות ופיתוח הנדסה גנטית.

העיתון הצבאי סוורד בגליונו הקרוב: תע"ש מתחרה על שיפוץ נגמשים של צבא אוסטרליה

מאת דני גוב

התעשיה הצבאית של ישראל (תע"ש) מתחרה על מכרז ענק לשפץ את הנגמשים מסוג M-113 של הצבא האוסטרלי. ההצעה של תע"ש הוגשה באמצעות חברה אמריקאית ואם תזכה החברה, תבצע תע"ש חלק מעבודות השיפוץ, כך מוסר כתב העת הישראלי לעינייני צבא סוורד.

לצבא האוסטרלי יש כ־800 נגמשים מסוג זה. האוסטרלים רוצים לשפר את מיגונו של הנגמש ולהוסיף על חלק מהנגמשים תותח. בנוסף רוצים האוסטרלים להחליף את מערכת ההנעה של הנגמש.

תע"ש מציעה לאוסטרלים את השריון מסוג „טוגה" שפותח ע"י רפא"ל ומיוצר על ידם עבור הנגמשים בצה"ל. בנוסף מציע תע"ש תותח בקוטר 60 מ"מ שפותח על ידה. התותח יורה תחמושת נגד טנקים.

תוצאות המכרז, שפורסם לפני שנה, צפויות להתפרסם בקרוב, כאשר מול תע"ש מתחרות כמה מהחברות הגדולות בעולם, ביניהן חברת FMC המייצרת את הנגמשים האלה. שווי המכרז מעל חצי מיליארד דולר.

ניסים ושרון ייפגשו כדי לדון בשחיקה הגוברת ברווחיות היצוא

מאת דני גוב

בפגישה לפני מספר ימים הוחלט סופית שלא לקיים את תערוכת „ישראטק" בניו יורק.

שר האוצר משה ניסים ושר התעשייה אריאל שרון ייפגשו בקרוב שוב, כדי לדון בדרכים לעידוד הייצוא, לאור השחיקה הגוברת ברווחיות היצוא. כך הוחלט לפני מספר ימים בדיון שהיה, על פי דרישת השר שרון אצל ראש הממשלה יצחק שמיר.

שר התעשייה והמסחר הציג בדיון זה את הירידה התלולה שנרשמה בחודשים האחרונים ברווחיות היצוא והצביע על כך שרווחיות היצוא לארה"ב ירדה ברבעון הנוכחי לשער הנע בין אפס ל־2% בממוצע.

במהלך הדיון הודיע שר האוצר על סירובו לאשר תקציבים נוספים לפי דרישת ראשי תעשיות האלקטרוניקה לשם קיומה של תערוכת „ישראטק" בארה"ב. השר שרון אמר, כי היה חשוב מכל הבחינות שישראל תציג את עוצמתה ויכולתה הטכנולוגית, אך לאור התנגדות האוצר, אין הוא יכול לכפות על ראשי תעשיות האלקטרוניקה להשתתף בתכנית ולפיכך הוא מצר על כך שהתערוכה לא תתקיים.

במהלך הדיון הוחלט עקרונית על הקמת קרן לערבויות להון חוזר לחברות העומדות בסיכונים גדולים בהיקף של 20 מיליון דולר ונקבע שהנושא ידון בימים הקרובים בין משרדי התמ"ס והאוצר.

בדיון העלה השר שרון הצעה להגדיל את תקציבי המחקר והפיתוח האזרחי בעוד 70 מיליון דולר הוא הסכים, כי השתתפות הממשלה בתקציבי מו"פ אזרחי מהווה מנוף להוצאה נוספת בתעשיה כך שסך כל ההוצאה במשק הלאומי על מו"פ אזרחי כיום, מגיעה ל־0.9 אחוזים מתמ"ג. שר האוצר אמר, כי אין הוא יכול להגדיל את התקציבים

והשר שרון התריע, כי אי הגדלת התקציבים תפגע בצורה קשה ביצוא מוצרים מתוחכמים ובמיוחד באלה המיוצאים לגוש הדולר. אם ישראל לא תעשה מאמץ של פיתוח מוצרים חדשים בתחומים המתוחכמים לא יהיה לנו מה למכור, אמר שרון.

אשר להצעתו של שרון להפעיל תכנית לביטוח חבות המוצר, שהיא תכנית ביטוח מפני תביעות על מכירות מוצרים פגומים הוחלט כי הנושא ייבדק תוך שבועיים ואז לאור הצעה חילופית שהעלה שר האוצר.

כתר פלסטיק תיצא השנה ב־15 מיליון דולר ל־25 מדינות

מאת דני גוב

מפעל „כתר פלסטיק" מתכוון להגדיל את היקף היצוא שלו בשנה הבאה, 1988, בכ־5 מיליון דולר מרמה של כ־15 מיליון דולר השנה ל־20 מיליון בשנה הבאה, שיהווה כ־45% מכלל המכירות. השנה מתכוונת החברה ליצא לכ־25 מדינות באירופה, אמריקה והמזרח הרחוק.

החברה מפעילה תכנית הצטיידות חדשה, שמטרתה להשתלט על ההזמנות ליצוא וההזמנות לשוק המקומי. היערכות זו הצריכה הקמת מפעל נוסף בכרמיאל ובימים אלה נשלמת ההקמה ואל המפעל הקיים, ששטחו 6,300 מ"ר יתווסף מפעל נוסף בשטח כולל של 2,200 מ"ר.

סך ההשקעה בהקמת המפעל החדש יהיה כ־3 מיליון דולר. החברה מכניסה בימים אלה מכונות חדישות, שתפוקתן מכפילה את כושר הייצור הנוכחי פי ארבע בקירוב.

וול סטריט / שולה פרומר

ירידות שיא בוול סטריט

הידרדרות בשוק המניות בוול סטריט; ירידות ניכרות במרבית הסקטורים; הבלו צ'יפס (והמניות הכבדות) מנחים את הירידות

השיאים רודפים את וול־סטריט הפעם בכיוון ההפוך. בשבוע האחרון הפסיד המדד 235.48 נקודות לאחר הפסד של 158 נקודות בשבוע שקדם לו. 400 נקודות בקירוב נעלמו מתוך המדד בתוך תקופה של שבועיים ימים.

תחילת השבוע מאופינת בירידות סבירות ומחזורים איטיים, כאשר במחציתו – על רקע שוק אג"ח חיובי וציפיות לפרסומים כלכליים חיוביים – נרשמת עליה חזקה המעבירה את הדאו ג'ונס מעבר לתחום ה־2500 מחדש, ומגבירה ציפיות להתפתחות מגמת שוק חיובית יותר. המדד אגב, ניסה בשלושה מקרים בשבוע שעבר לחצות את תחום ה־2500 ללא הצלחה יתרה.

שוק האג"ח ותנודות הדולר הם הכוח המניע את השוק, במובנו החיובי, כמו גם השלילי. יום ג' התכונן לפרסומי תום הרבעון של חברת הענק י.ב.מ. ונתוני הגרעון המסחרי. בשני המקרים היו הנתונים מאכזבים: י.ב.מ. מגיעה לרווח של 12.2% (נמוך מהצפוי) או 2 דולר למניה; תוצאות לנתון השיא שפורסם בחודש שעבר.

מכאן ואילך מתחילה ההידרדרות שאת סופה קשה לצפות. הירידה מגיעה לשיאה בסוף השבוע עם צניחת מדד של 108.36 נקודות. מרבית הסקטורים בנסיגה ובראשם, קבוצת הבלו צ'יפס הסולידיות. בשלושת ימי המסחר האחרונים מאבד המדד כ־8% או – 261.43 נקודות. התחזית – חזיונות אפוקליפטיים.

לאוטמן: ב־1988 יחזור שוב גרעון שיא במאזן התשלומים כמו ב־1983

מאת דני גוב

בשנים 1986-1987 יגדל עודף היבוא האזרחי ביותר ממיליארד דולר וכך תאבד עיקר הירידה בעודף היבוא האזרחי שהיתה בשנים 1984-1985. אם יימשכו מגמות אלו, הרי בשנת 1988 יתקרב המשק מאוד לגרעון השיא במאזן התשלומים, שהיה בשנת 1983. כך מעריך דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים.

לאוטמן אומר, כי התפתחות חמורה זו במאזן התשלומים, לא הביאה עד כה למשבר במאזן התשלומים, כיון שהסיוע המיוחד שקיבלה ישראל מארה"ב בסך 1.5 מיליארד דולר כסיוע לתכנית הכלכלית וכן החזרה של מט"ח לבנק ישראל, שדלף מהמערכת בשנים 1983-1984, מאפשרים לממן את הגרעון התופח, כרגע.

לדעת לאוטמן אלה מקורות מימון חד פעמיים שלא יישנו. בתנאים הנוכחיים, אומר לאוטמן, ללא המקורות החד פעמיים, אין המשק יכול לממן גרעון אזרחי הגבוה מכ־2.7 מיליארד דולר.

בשנה הבאה יהיה הגרעון כ־3.5 מיליארד דולר וכדי לממנו יאלץ המשק להגדיל החוב החיצוני, או לחילופין להקטין את רזרבות המט"ח. הקטנת היתרות אפשרית רק לזמן מוגבל, מזהיר לאוטמן, כאשר וכשמתחילה מגמת צמצום היתרות, קשה לצפות למה היא תוביל וכמה זמן תמשך עד למשבר.

לדעת לאוטמן, רק מהלכים כלכליים משמעותיים ישנו את המגמה השלילית במאזן התשלומים.

„קרגל" נדרשת לצרף גילוי על מחירי העסקות במניותיה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הרשות לני"ע דורשת לצרף לתשקיף ההנפקה של חברת קרגל גם גילוי מלא של מחירי העסקות שנעשו בעבר במניות החברה לפני הנפקתה לבורסה. הרשות דורשת גם מתן הסברים על עסקות אלה, אך בעלי החברה הנוכחיים עשויים להתקשות במתן הסברים למחירי עסקות שבוצעו על ידי גורמים אחרים.

בשנה וחצי האחרונות נמכרו מניות קרגל במחירים שונים: לפני שנה וחצי נרכשו שליש ממניות אלה, במסגרת הצעת הרכש לחברה להשקעות של בל"ל, לפי שווי של 11.5 מיליון דולר. בתחילת 87 רכש בל"ל שליש מהמניות של החברה מכונס הנכסים של דנות לפי שווי של כ־12 מיליון דולר. במאי השנה מכר בל"ל את שני השלישים שבידו לפי שווי של כ־24 מיליון דולר, בעוד שעתה יוצעו המניות לציבור לפי שווי של 40 מיליון דולר, זאת לאחר חלוקת דיבידנד במזומן של כ־10 מיליון דולר.

בדיון שהיה בועדת ניירות הערך של הבורסה הועלתה גם תביעה שהחברה תצרף להנפקה גם מאזן פרופורמה שבו יוצגו תוצאות החברה ללא חלוקת הדיבידנד, זאת על מנת שלמשקיעים תהיה אפשרות לבחון השפעת החלוקה על התוצאות הכספיות של החברה. לתביעה זו תצטרף כנראה גם הרשות לני"ע.

גולדפרוסט מנהיגה תכנית הבראה נוכח התוצאות השליליות השנה

מאת דני גוב

חברת „גולדפרוסט", השייכת לקונצרן „כור", מנהיגה תכנית הבראה נוכח התוצאות השליליות במחצית השנה. התכנית החדשה כוללת השקעות בציוד, אשר יקטין את פחת החומרים בתהליכי הייצור, במתקני קירור ואחסון. כן תנהיג החברה שינויים בתהליכי הייצור ואירגון הניהול וייעול ומצמום ההוצאות. לחברה אושרה תכנית השקעות על ידי מרכז ההשקעות, ובמסגרתה היא תשקיע ברכישת ציוד המיועד להגדלת כושר הייצור ובהרחבת נפח הקירור והאחסון.

המנכ"ל יעקב הברפלד והיו"ר בנימין גיבלי אומרים, כי הסיבות להפסד במחצית השנה הן הגידול הניכר בתשומות הייצור וכן עלייה בשיעור פחת החומרים והפחת בתהליכי הייצור כתוצאה מהפעלת ציוד ישן, לעומת מחירי מכירה בפיקוח, שאין בהם כיסוי מלא של התשומות. כתוצאה מגידול היקף המכירות נאלץ המפעל להזדקק לשכירות מתקני קרור ואחסון חיצוניים בעלות גבוהה יותר מהעלות העצמית. כן הם מציינים את ההרעה בתנאי מקורות המימון, שעמדו לרשות החברה, שגרמה לגידול ניכר בהוצאות המימון.

החברה הפסידה במחצית השנה 3 מיליון שקל (ינואר–יוני) לעומת רווח של 6 אלפים שקל במחצית אשתקד. סך המכירות במחצית השנה היו 11.1 מיליון שקל – עליה של 66% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

איגוד לשכות המסחר מציע רפורמה מרחיקת לכת במיסוי

מאת דני גוב

איגוד לשכות המסחר הגיש בימים אלה לועדת ששינסקי, הבוחנת את האפשרויות להנהגת רפורמה במס בישראל, את הצעותיו שלו לרפורמה כזו. דני גילרמן, נשיא האיגוד אומר, כי הרפורמה במיסים חייבת לכלול שורה של פעולות משלימות ומשולבות זו בזו ובכלל זה פישוט מערכות המיסים, הפחתת שעורי המס, ביטול פטורים, הקלות והנחות במס, ביטול אפליות בין מגזרי משק שונים וביטול אפליות בין עצמאים לשכירים.

גילרמן אומר, כי יש להביא לפישוט מערכת המס באמצעות איחוד גביית מס הכנסה וביטוח הלאומי, איחוד פונקציות של מס הכנסה ומע"מ ואיחוד מערכת התחיקה. לקודקס אחד פשוט ועניני.

גילרמן מציע להפחית את שעורי המס על היחיד כך, שספף המס יהיה 15% על רמת הכנסה שוות ערך ל־1,000 שקל ואילו המס השולי המירבי יעמוד על 40% ברמת שכר של 4,000 שקל.

עוד מוצע לבטל את מס המעסיקים על כל מגזרי המשק ולבטל את שעור המס המופחת על עבודה במשמרות וכן לבטל את הפטור על ארוחות במפעלי תעשייה.

גילרמן מציע גם לבטל את הזיכוי במס על היילים משוחררים ואת הפטורים במכס ובמס קנייה, הניתנים ליבוא לפי יעדים סקטוריאליים.

עוד הוא אומר, שיש להרחיב את חוק עידוד השקעות הון על כל מגזרי המשק ולהחיל אותו על חברות העוסקות בסחר בינלאומי.

גילרמן מציע לבטל את ההקלות במס הניתנות לתושבים באזורי פיתוח ולבטל את הפטורים במס על הפרשות לקרן השתלמות. כן הוא מציע לבטל חלק מההנהגות במס הניתנות לרבית בתכניות חסכון וקופות גמל ולחייבן במס גבוה יותר.

עוד מוצע להשאיר על כנם את מרבית הפטורים בנושאי רווחה, חברה ובריאות, כגון פטור על קצבאות משרד הבטחון, קצבאות הביטוח הלאומי (נפגעי עבודה, פעולות איבה, קצבת נכות, זקנה ושארים) וכן את הפטור על מענקי פרישה ומוות ויזכוי לעולים חדשים.

עוד הוא מציע לבטל את הפטור ממע"מ על פירות וירקות.

מוצע, הוא אומר, לבטל את ההקלות הקיימות בהיטל נכיעות ובהיטל יבוא ולהמשיך בהתן נכויים וזיכויים על הפרשות לקופות פנסיה, קופות גמל ותכניות ביטוח חיים.

מוצע להשוות את תנאי המסוי של עצמאים ושכירים ומוצע להרחיב את המאבק בהון השחור.

„סחף" שוקלת שותפות בכריתת יערות בליבריה

תאחד מניותיה ותגייס 1.5 מיליון דולר בבורסה

חברת סחף הולה בהליכים לאיחוד מניותיה, זאת כצעד מכין לקראת גיוס 1.5 מיליון דולר בבורסה בהנפקת מניות ואג"ח ניתנות להמרה במניות.

בבורסה לניירות ערך מציינים, כי זהו אחד המקרים הבודדים בהם הסכימו עד כה בעלי שליטה לאחד את זכויות ההצבעה במניותיהם. נראה עם זאת כי הרקע לכך הינה בעיית הסחירות אליה נקלעו מניות החברה, ש־80 אחוז מהן מוחזקות על ידי בעלי ענין.

סחף מנהלת בימים אלה משא ומתן מתקדם על צירופה לשותפות בקבלנות משנה לכריתת יער גדול בליבריה. בעלי הזיכיון לכריתת היער מציעים את הפעלת הפרוייקט לקבלן משנה, זאת גם תמורת השתתפות בתמלוגים הצפויים מכריתת היערות.

כפי שנודע, חלקה של סחף בפרוייקט, אם תשתתף בו, יהיה בהעברת ציוד ותפעולו ובמתן עבודות ביצוע. מאחר והמשא ומתן על פרוייקט זה טרם הושלם, עדיין לא נקבע אם חלק מתמורת גיוס ההון הצפוי ייועד לפעילות זו, אך זו אחת האפשרויות הנבחנות בחברה.

מפעלי מתכת קדמני מבצעים שינויים מבניים בגלל הפסדי חברת הבת

מאת דני גוב

באחרונה נגרמו לחברת „מפעלי מתכת קדמני" הפסדים בחברת הבת וגידול ניכר בהוצאות המימון, בתקופה שבין ינואר ליוני השנה. החברה שמרה אמנם על היקף הפעילות העסקי שלה והחזיקה במוזים בהיקף של כ־7 מיליון דולר, חלקם ליצוא וזאת בנוסף לאופציות הנמונות בחוזים בהיקף של כ־13 מיליון דולר ואולם הנהלתה החליטה לבצע שינויים מבניים בחברה.

נודע, כי על מנת לחסל את גורמי ההפסד בחברה החליט הדירקטוריון, על פי המלצת ההנהלה, למכור את אחזקות חברת האם בחברת הבת שגרמה להפסדים. כן החליט הדירקטוריון על שינויים מבניים בחברה.

החברה צופה, כי בחצי השני של השנה תשתנה מגמת הרווחיות. על פי המלצת ההנהלה החליט הדירקטוריון על גיוס הון נוסף בבורסה. גיוס ההון נדחה למחצית הראשונה של שנת 1988. החברה צופה, כי גיוס הון זה ישפיע באופן משמעותי ביותר על רווחיות החברה על ידי הקטנת הוצאות המימון.

חלק מהייצור המבוצע בחברה מיועד ליצוא, שהיקפו עד יוני היה כ־550 אלף דולר. לאחר יוני השנה קיבלה החברה הזמנה לפרויקט יצוא נוסף למערב אירופה בסכום של כ־560 אלף דולר.

משק עולמי / ביל בספי

ירידות גדולות בשער הדולר

• פרסום נתוני סחר החוץ של ארה"ב לחודש אוגוסט, גרם למפולת בשוק ההון של ניו יורק והדולר ירד, בוול סטריט היתה מפולת ובשוק אגרות החוב היו ירידות של עד 5%.

הנתונים המסחריים של ארה"ב לאוגוסט אומנם מבטאים שיפור קל בגרעון המסחרי 15.68 מיליארדי דולרים באוגוסט לעומת 16.47 מיליארדי דולרים ביולי. אך התחזיות ציינו גרעון של עד 13.5 מיליארדי דולרים והנתונים הכזיבו. זאת ועוד, היקף היצוא האמריקאי ירד ל־20.2 מיליארד דולר, ירידה של 3.7 אחוזים הרמה הנמוכה ביותר זה שבעה חודשים.

המשקיעים המבוהלים מכרו כמויות גדולות של דולרים ביום חמישי ושישי ורק התערבות נמרצת של הבנק המרכזי של ארה"ב הפדרל ריזרב בנק, בלמה במעט את ירידת השערים ובעיקר הקטינה את היקפם.

הירידה בשער הדולר תעלה כנראה את שער הליש"ט: המשך הגידול בהיקף הפעילות הכלכלית של בריטניה כבר יוצר ביקושים גדולים לליש"ט והבנק אוף אינגלנד מוכר לירות שטרלינג כדי לבלום את עליית שערה.

השינויים בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבוע באחוזים
ליש"ט בריטי*	1.666	-0.7560
מרק גרמני	1.798	-0.7178
פרנק שוויצרי	1.487	-0.8997
פרנק צרפתי	6.07	-0.6633
גילדן הולנדי	2.0225	-1.1005
ין יפני	142.40	-0.8702
דולר קנדי	0.7712	-0.7578
שקל ישראלי	1.5963	-0.3123

* השער ביחס לדולר

עליה בשערי הריבית הניידים

עליה נרשמה בשערי הריבית הניידים במרבית המרכזים הפיננסים החשובים. שער הריבית הדולריים עלו במקצת, בעקבות הירידה בשער הדולר ובעקבות ירידת שערי אגרות החוב הדולריות. במשך השבוע ירד מחיר אגרות החוב ארוכות הטווח של ממשלת ארה"ב (הלונג בונד, אשר תאריך פידיונן 30 שנה ממועד הנפקתן) ל־87.06 נקודות. התשואה או הריבית הריאלית על אגרות החוב עלתה ל־10.38 אחוזים, הרמה הגבוה ביותר זה שלוש וחצי שנים והפעם הראשונה מזה שנתיים שהריבית עולה על 10%. לריבית על האג"ח הארוך השפעה על שוק ההון של ארה"ב ושערי הריבית הדולרית עלו בהתאם.

העליה בשערי הריבית במרכזים הפיננסיים האחרים היתה טכנית; ויש להניח שהריביות ירדו בקרוב, שכן יש כוונה לבלום את ירידת שער הדולר גם על ידי הקטנת כדאיות ההשקעה במטבעות אחרים על ידי הורדת שערי הריבית.

שערי ריבית דולרית

ריבית בסיסית (PRIME)	9.25
ריבית לניכיון שטרות	6.00
ריבית לקרנות הפדרליות	7.38
ריבית ליבור חצי שנתי	8.94
ריבית ליבור - חצי שנתי	
ליש"ט בריטי	10.63
מרק גרמני	5.13
פרנק שוויצרי	4.38
גילדן הולנדי	6.13
ין יפני	5.19

מומחים סבורים שבעתיד הקרוב גם שערי הריבית הדולריות הקבועים, הריבית לניכיון שטרות הפריים עשויים לעלות, כדי לבלום את ירידת שער הדולר. יש לציין עם זאת שבבית הלבן לא רואים בעין יפה את עלות שערי הריבית המשפיעים על בלימת הצמיחה.

עליה במחירי הנפט והמתכות היקרות

האירועים במפרץ הפרסי התחילו סוף סוף להשפיע על שוקי הנפט ובימים האחרונים של השבוע החולף נרשמו ביקושים גדולים לנפט שהעלו את מחירו. מחיר הנפט מסוג ברנט עלה ב־2.14 אחוזים ומחיר הנפט מסוג טקסס עלה ל־20.27 דולר החבית (עליה של 2.89 אחוזים). מחיר הסולר עלה ב־3.26%.

העליה בביקוש ההשקעתי והצרכני לנפט באה בעקבות הירידה במספר המיכליות המוכנות להכנס למפרץ. בשוק חוששים למחסור בנפט בעתיד, למרות שיש עדיין עודפי נפט בשוקים המחירים עולים.

גם מחירי הזהב והפלטינה עלו, בנוסף לביקושים גדולים למתכות יקרות מהמזרח התיכון יש גם ביקוש מערבי בגלל ירידת שער הדולר והמפולת בוול סטריט. העליה במחירי המתכות היקרות הסתכמה ב־2.5% משך השבוע.

עליה גדולה נרשמה במחירי המתכות הבסיסיות ובמיוחד במחיר הניקל שמחירו עלה ב־7.64%. בעקבות ביקוש תעשיתי ובעיקר השקעתי, מסתמן מחסור בניקל דווקא כשהביקוש למתכת זו מתעשיית הפלדה האירופית גדל בהתמדה.

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	471.90	דולר
כסף (אונקיה)	7.876	דולר
פלטינה (אונקיה)	604.80	דולר
נחושת (טונה)	1220.5	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1275	ליש"ט
קפה (טונה)	1365.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	190	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.0625	דולר
כותנה (ליברה)	0.6819	דולר
נפט ברנט (חבית)	19.10	דולר
נפט דובאי (חבית)	17.37	דולר

עוד תוכנית כלכלית בארגנטינה

נשיא ארגנטינה הודיע על תוכנית כלכלית חדשה המיועדת לבלום את האינפלציה במדינה זו ששיעורה בחודש הקודם הגיע ל־150% אחוזים לשנה. זאת היא התוכנית הכלכלית השלישית מיוני 1985. תוכנית האוסטראל והתוכנית הראשונה דמתה מאוד לתוכנית הכלכלית שלנו וכמו זו גם שם היא נועדה לעקור אינפלציה של כאלף אחוזים בשנה. אך מה שהצליח בישראל לא הצליח בארגנטינה בעיקר בגלל תוספות שכר חריגות וחריגה מהתקציב הממשלתי.

התוכנית הכלכלית החדשה קובעת קיצוץ בתקציב המדינה, הקפאת מחירים ושכר והפחתה פיסקלית. שערי הריבית ינועו על פי דרישות השוק ושער המטבע לעיסקאות יצוא ויבוא יקבע על ידי שער חופשי לאוסטראל, שגם הוא יקבע על פי הביקוש וההיצע.

כרטיסי אשראי אחידים באירופה

הבנקים הגדולים במערב אירופה החליטו לאחד את הסדרי כרטיסי האשראי המגוונים למשיכת כספים וקבלת שרותים פיננסים ברחבי מערב אירופה. ההסדר החדש מחייב הכנות טכניות נרחבות והוא יבוצע תוך שלוש שנים. ההסכם כולל ארבעים בנקים ב־17 מדינות, מדינות השוק האירופי המשותף מדינות סקנדינביה, אוסטריה ושוויץ.

על־פי ההסכם החדש, יוכלו מחזיקי הכרטיסים של הבנקים החתומים על ההסכם, כמאה מיליון איש, לקבל שרותים בנקאיים ב־15 אלף סניפים בכל רחבי אירופה המערבית. השרותים כוללים בנוסף למשיכת כספים, קבלת מידע על החשבונות, הפקדת כספים, פעולות כספיות שונות וכן רכישה ומכירה של ניירות ערך ועוד.

ההסדר החדש אינו חל על מחזיקי כרטיסי האשראי האמריקאים הנפוצים אמריקן אקספרס ודיינרס קלאב.

העולם שותה פפסי קולה

למרות שקוקה־קולה היא עדיין יצרנית המשקאות הקלים הגדולה בעולם, פפסי קולה שהיא מספר שניים בענף מצליחה להקטין את הפערים. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו המכירות של פפסי ב־2.94 מיליארדי דולרים עליה של 26.7% לעומת הרבעון המקביל בשנת 1986.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 1987 הסתכמו המכירות של פפסי ב־8.02 מיליארדי דולרים עליה של 31.9%. בהנהלת פפסי מעריכים שהמכירות בכל שנת 1987 יגיעו לל־11.5 מיליארדי דולרים.

קבוצת פפסי כוללת, מלבד את המשקה פפסי קולה, משקה אחר בשם מאונטיין דיו ועסקי מסעדות ושרותי מזון שונים. על־פי הנתונים האחרונים, העליה בביקוש למשקאות פפסי קולה גבוהה מהעליה בביקוש למוצרי קוקה קולה, כך שהפער בין שני הענקים הולך ומצטמצם.

שערי מטבע חוץ ביום 19.10.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.62	1.55	1.62	1.5801	1.5999	1.5801	1.5999	1.5801	1.6000	1.5900
1 מארק גרמני	0.87	0.91	0.88	0.92	0.87	0.92	0.8910	0.9021	0.8917	0.9029	0.8912	0.9024	0.8957
1 ליש"ט	2.60	2.72	2.61	2.73	2.61	2.74	2.6585	2.6918	2.6572	2.6903	2.6595	2.6928	2.6752
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2662	0.2696	0.2661	0.2694	0.2659	0.2692	0.2677
100 ינים יפאניים	1.10	1.15	1.10	1.15	1.10	1.15	1.1210	1.1351	1.1188	1.1328	1.1210	1.1351	1.1253
1 גולדן הולנדי	0.78	0.81	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7924	0.8024	0.7915	0.8013	0.7920	0.8020	0.7963
1 פרנק שוויצרי	1.05	1.10	1.05	1.10	1.05	1.11	1.0745	1.0880	1.0727	1.0861	1.0747	1.0882	1.0799
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2518	0.2549	0.2519	0.2550	0.2517	0.2549	0.2530
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2418	0.2449	0.2419	0.2449	0.2418	0.2448	0.2434
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2318	0.2347	0.2317	0.2346	0.2315	0.2344	0.2330
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3668	0.3714	0.3671	0.3716	0.3668	0.3714	0.3692
1 דולר קנדי	1.19	1.25	1.20	1.25	1.20	1.26	1.2178	1.2331	1.2176	1.2327	1.2201	1.2355	1.2270
1 דולר אוסטרלי	1.08	1.19	1.11	1.19	1.11	1.19	1.1432	1.1575	1.1456	1.1599	1.1433	1.1577	1.1509
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.47	0.79	0.50	0.69	0.7814	0.7912	0.7847	0.7945	0.7837	0.7936	0.7873
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.41	0.44	0.41	0.44	0.4248	0.4301	0.4276	0.4330	0.4275	0.4329	0.4297
10 שילינגים אוסטריים	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2580	1.2736	1.2654	1.2812	1.2653	1.2812	1.2728
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8463	1.8695	1.8459	1.8690	—	—	1.8570
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.21	1.28	1.21	1.29	1.2311	1.2465	1.2325	1.2479	1.2325	1.2480	1.2377
1 דינר ירדני	4.36	4.63	4.48	4.76	4.49	4.69	—	—	—	—	—	—	4.5395
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0424
1 לירה מצרית	0.68	0.72	0.66	0.70	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7473

זלוטיקמן ומרסר הצעידו לנצחון על הצ'כים 68:111

מאת משה כהן

יכולת מעולה של חיים זלוטיקמן ואבן מרסר הספיקה אמש לקבוצת הפועל ת"א להביס את הקבוצה הצ'כית, בראטיסלבה – 86:111 (39:58) ולהבטיח למעשה את השתתפותה במשחקי בית הגמר של גביע קוראץ'.

אוהדי הפועל ת"א רוו נחת ביכולתו של זלוטיקמן, שלאחר העדרות ממושכת במגרשי הכדורסל הצליח לחזור את יכולתו הטובה בשנים עברו. זלוטיקמן לחם כארי בהגנה והיטיב לקלוע בכל מצב. אין ספק, כי במשחק זה היווה עבורו פרשת דרכים חיובית.

לאבן מרסר שלא עורין כתות לסלים ולמעשה הוא היה זה ששבר את הצ'כים כבר במחצית הראשונה. מרסר נעזר באייבוס ולאסוף, כדי ליצור שליטה מוחלטת של הפועל על הכדורים החוזרים בסל.

לינמן באונס סבל מחוסר יציבות, לצד מחצית ראשונה מעולה, היתה לו ירידה דראסטית במחצית השניה ובדקות הסיום הוא בילה על ספסל המחליפים.

עבוס פריסבן רכז ללא דופי את משחק חבריו ויונתן דלזל ירצה בודאי לשכוח את משחק אמש. רותם ארליך הצעיר הוכיח, כי עתידו לפניו, אבל הוא כרס בסל להופעה במשחקים בינלאומיים.

שחקני בראטיסלבה איכזבו קשות. הם לא הצליחו להתמודד מול ענקי הפועל ולמעשה-הם הניפו דגל לבן עוד לפני שריקת הפתיחה.

רק פתיחת המשחק היתה שקולה, אבל בהמשך המחצית נראו רק ה"אדומים" במגרש. בפתיחת המחצית השניה התאוששו הצ'כים במקצת, תודות ליכולתו הטובה של הבינלאומי ג'ופא, אבל בדקות הסיום שבו שחקני הפועל לעצבם ובסידרת התקפות מהירות לא התקשו למוטט את יריבתם.

משחק הגומלין בין שתי הקבוצות יערך מחר באולם אוסישקין.

ליפרום של אלד כרובניה ובס בצרפת לעיני 800 צופים באולם אוסישקין היה גרוע.

● נקודות להפועל ת"א: מאונס (28), זלוטיקמן (26), מרסר (26), אייבוס ולאסוף (9 כ"א), פריסבן (6), ארליך (3).

● נקודות לבראטיסלבה: ג'ופא (24), קוברצקי (14), מכליך (13), יעקובוביץ (12), פרכוקה (11), מכצקי (10), פמרוסקה (2).

כדורסל

מכבי ת"א 92 מכ' נתניה 74

מאת שמואל קליגר

יכולת פושרת של מכבי ת"א הספיקה לה אמש, ערב יציאתה לפורטוגל, כדי לנצח את מכבי נתניה – 74:92 (35:37).

המאמן רלף קליין ניסה במהלך המשחק הרכבים שונים וניכר היה עד ההפסקה, כי ההרכב הפותח לא היה בכיסבו ואיפשר לאורחים להכתיב את הקצב. ג'ים מסק היה בכיסבו וקלע בסיכום 31 נקודות.

בדקה ה־23 עוד הוליכו הנתנייתים 41:43, לפני שנשברו התל"א, בניצוח של קן בארלו, סייבו היכב חכו בנצחון.

ספסו טוד ודניק ושי שכריקס לעיני 700 צופים ביד־אליהו.

● קלעו למכבי ת"א: בארלו (24), מגי (22), דניאל (16), ג'מבצ'י (15), קורנליוס (6), ברקוביץ' (4), סיבט (3), ארנאסטי (2).

● קלעו למכבי נתניה: מסק (31), שלכטר ווילי (13 כ"א), כספי (7), רוס (15), בלאב (3), קרטר (2).

פאט קאש: רוק במקום טניס

אלוף ויבלדון, האוסטרלי פאט קאש, יזה בקריירה חדשה כזמר רוק.

קאש בן ה־22 עובד על תקליט ביחד עם חברו פיק קקה, מוסיקאי בקבוצי. התקליט מיועד לצאת לאור בפברואר.

קאש הוא חובב מושבע של רוק כבד ואף נושא עמו לכל תחרויותיו בעולם את הגיטרה החשמלית שלו. "אינני הגיטריסט הגדול בעולם, אולם אני מנגן היטב ויש לי חלום להפיק תקליט", הוא אמר.

הזמרה לא תפריע לקאש בקריירה הספורטיבית שלו, והוא ימשיך לככב במגרשי הטניס.

נבחרת חיפה תארח היוונים

מאת יצחק צ'יבין

נבחרת הכדורסל של חיפה תתמודד בשבת הקרובה ברוממה עם אלופת אירופה, נבחרת יוון.

היוונים, ובראשם ניקו גאליס, יגיעו לארץ כדי להתמודד עם הנבחרת הישראלית במשחק ידידותי בחיפה. שייערך בשבוע הבא. אתמול הוכם, כי יקדימו ויתמודדו במשחק הכנה עם נבחרת חיפה.

המשחק ייערך בחסותו של ראש עיריית חיפה, אריה גוראל.

זינגר יגיש מועמדות ליו"ר איגוד הכדורעף

מאת ג.אשר

אפרים זינגר, יו"ר ועדת הספורט של מפלגת העבודה, הגיש אתמול את מועמדותו ליו"ר הנהלת איגוד הכדורעף.

זינגר חזר לשחק בקבוצת הפועל כפר־סבא בליגה א' והוא פעיל בקבוצה זו. הוא הבהיר, כי אם יבחר יפרוש מפעילותו כשחקן פעיל.

זינגר משמש כיום מזכיר המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה.

מעופפי ברה"מ נוצחו בארה"ב

נבחרת הכדורעף של ארה"ב הנחילה הפסד שלישי רצוף לנבחרת ברה"מ, כאשר גברה עליה בפרזולגר 2:3.

הרוסים, המקיימים מסע משחקים בארה"ב לאחר זכייתם באליפות אירופה, ניצחו בשתי המערכות הראשונות 11:15 ו־6:15, אולם האמריקאים הפכו הקערה על־פיה – 5:15, 12:15, 11:15.

שתי הנבחרות ישובו ויתמודדו בסיאטל.

תמונה אופיינית ממשחקה של הפועל ת"א: קרל איימוס קולע בקלות לסל הצ'כי, כשמטיצקי ניצב מולו חסר אונים. (צילם א. קנפר).

מכבי חיפה תארח את בריז' ורוני רוזנטל ב־5 בינואר

מאת ג. אשר

קבוצת מכבי חיפה תארח ב־5 בינואר 1988 את קבוצת פ.צ. בריז' במשחק ידידותי בינלאומי, שיערך באיצטדיון בקרית אליעזר.

כדורגל

בקבוצת פ.צ בריז' משחק רוני רוזנטל, בעבר כוכב מכבי חיפה, זו השנה השניה. המשחק בין שתי הקבוצות סוכם עם העברתו של רוזנטל לבלגיה.

רוני רוזנטל ישחק בבדי פ.צ. בריז' מול קבוצתו לשעבר מכבי חיפה. עם זאת, קבוצת מכבי חיפה מעוניינת להחזיר את רוני רוזנטל הביתה לאחר כצבה הקצם בהתחית [illegible]

הסבלה.

– מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה אתמול את הרכב נשיאות בית־הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל, שיכלול את השופט דב לוין, השופט שאול אלוני ועו"ד עוזיה רזיאל.

– שלמה קירט יוכל לשחק בשבת הקרובה במדי הפועל קרית מלאכי בליגה א' למרות שנציג מכבי יפו טרם חתם על טופס ההעברה של הכדורגלן. ניסים סימון מהפועל לוד עבר לקבוצת הפועל אור־יהודה מליגה א'.

גביע המדינה לגבעת־חיים

קבוצת הפועל גבעת־חיים זכתה בפעם ה־14 בגביע המדינה בכדורמים לאחר שגברה אתמול בבכון וינגייט על הפועל קרית־טבעון 9:16.

כדורמים

גבעת־חיים השלימה, איפוא, את זכייתה ב"דאבל" – אליפות וגביע. נצחונה לא הוטל כלל בספק לאחר שסלקה בבריכה ללא עוררין.

השחקן המצטיין היה כל מנגנית, שסב מאיליה, שהבקיע ארבעה שערים. את שאר השערים למנצחים הבקיעו ארנון פלג ודבי פריוד (3 כל אחד), עוזי הדר, אייל קניץ ועופר פרידמן (2 כל אחד).

את השערים לקרית־טבעון הבקיעו פורת בדרור (4), רוני קרן ואבי קנלר (2 כל אחד) ורן זהרידה.

● ועדת הליגה והגביע של איגוד הכדורמים החליטה לקיים משחק חוזר בין בית"ר ת"א להפועל ת"א. נציגי בית"ר הציגו אישור מחברת החשמל, כי הפסקת החשמל היתה בכל אזור העיר. המשחק החוזר ייערך ב־5 בנובמבר.

הסגל – היום נגד בית"ר ת"א

מאת שמואל קליגר

17 כדורגלני הסגל יתכנסו היום [illegible] ב"ג לאימון [illegible] ויתמודדו עם בית"ר ת"א. לאחר [illegible] כי ברייליבוסקי לא יוכל להתכתף באימון. זיבן המאמן הלאומי את אלי. "אני שהופיע כבר בעבר בנבחרת.

● נבחרת הנערים הורה בסוף השבוע במחנה אימונים ובמשחקים בטורקיה. ההתרשמות, לדברי ראשי המשלחת, חיובית, אף כי יתכנו שינויים פרסונליים. בהכנה כשהאתגר הקרוב הוא בהשתתפות בטורניר [illegible].

● מכבי פ"ת מתפשת בקוחיגה שחקני תגביר, עקב הכשלונות האחרונים בליגה. בכוונת ראשי הקבוצה לכתוד את הבינ יעקב או'יבל ולהחליפו בבלבי צברית. בינתיים ירדה מהפרק הכוונה לרכוש מבית"ר ת"א את הבלם רוני צבת, שבית"ר ת"א מסרבת לשחרר.

הערב: גליל עליון במשימת בית הגמר

מאת משה כהן

כדורסלני הפועל גליל־עליון ישאפו הערב לא להחמיץ בביתם את ההזדמנות הבלתי חוזרת, שניתנה להם, להעפיל לבית הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע. כל שנותר להם הוא לנצח גם במשחק הגומלין מול הקבוצה השוודית, אלהיק שטוקהולם.

במשחק הראשון בין שתי הקבוצות הפתיעו שחקני הגליל אפילו את עצמם וזכו בנצחון חוץ נאה – 93:95. אין ספק, כי השוודים לא יוותרו בנקל והערב יהיה המשחק טורב בבחינת "להיות או לחדול".

אולם, שחקני הגליל כמעט יותר ותוצאת המשחק תלויה בעיקר ביכולתם. יש לקוות [illegible] לעומת משחקם הגרוע שלשום, מול הפועל ירושלים.

ברד ליף והגרין מוכלים מחוסר יציבות ובגליל מקווים. שהערב הם לא ימעדו. צריך להגיע, כי תניכו של אייבן דאנקו מסוגלים להציג משחק טוב בהרבה לעומת משחקם הראשון מול גליל־עליון והכשבוכבם צ'פמן מצוי בכושר קליעה טוב, קשה מאוד לעצור את הבחור.

השוודים עמדו להגיע רק אמש לארץ. הם "נתקעו" בקהיר בגלל חוסר מקומות פנויים בטיסות לת"א. הבוקר הם עשויים לערוך אימון הכרות באולם בית־ציפורי, שם יערך המשחק.

לחובבי הכדורסל בגליל צפוי משחק חריף ואף עצבני, בו מעפילת קבוצתם לעשות היסטוריה ולהביא במהלך: התורך את מייטב קבוצות הכדורסל האירופאיות לכפר־גלעדי.

לוד מנהלת מו"מ עם מוריס ז'אנו

מאת [illegible]

קשר הפועל ת"א, מוריס ז'אנו, מצוי על הכוונת של הפועל לוד. שראשיה "שוברים" את הראש כיצד ניתן לחלץ את הקבוצה מהתחתית הטבלה.

ז'אנו לא השתלב בעת האחרונה בהרכבה של הפועל ת"א וראשי הקבוצה אף שקלו להכניסו ברשימת ההעברות. ז'אנו הביע את רצונו לישר את ההדורים עם מאמנו, אבל הוא לא פסל את האפשרות לשחק בהפועל לוד עד תום העונה. היום יוכרע כנראה עתידו של ז'אנו.

בינתיים, שב השוער המצטיין, יעקב בנדיק, ההאמן בשירות לה ניתבן שבבר בשבה הוא יעבוד בכער ההדאי.

הפועל לוד יוצאת היום למרהצאות ים המלח וראשי הקבוצה מקווים, כי בני ספוגלה יהודה שרביט יכלו חלק במשחקה החשוב של הקבוצה מול בני יהודה ת"א.

נדחתה ההצעה לשתף 2 נבחרות בטורניר הנוער

מאת ג. אשר

מזכירות ההתאחדות לכדורגל דחתה אתמול את בקשתו של מאמן נבחרת הנוער, שלמה שרף, לשלב בטורניר הנוער הבינלאומי את שתי נבחרות הנוער א' ו־ב'.

המזכירות קבעה, כי רק אם אחת מ־12 הנבחרות תבטל את הופעתה תשתתף נבחרת נוער ב' במשחקים.

לדברי חבר מזכירות ההתאחדות אין טעם בשילוב שתי נבחרות נוער בטורניר נוער שכזה. יתר על כן, נבחרת הנוער ב' עדיין לא מוכנה להופעה בטורניר הנוער.

המזכירות קבעה עוד, כי משחקי טורניר הנוער יתקיימו בשני בתים, 6 קבוצות בכל בית. החלוקה טרם נעשתה על־ידי המזכירות.

12 הנבחרות, שישתתפו בטורניר הן: ישראל, שוויץ, הונגריה, רומניה, פולין, יוון, אירלנד, קפריסין, ליכטנשטיין, איסלנד, דנמרק ומלטה.

טורניר הנערים הבינלאומי יכלול 7 נבחרות. גם מפעל זה יתקיים בשני בתים.

כדורמים ישראלי בתלבושת אירופית

מאת ברוך דגון

טורניר הכדורמים היוקרתי, שייערך בסוף השבוע הקרוב בבריכת מכון וינגייט, בסבון ציונדרך ב'הכים של הענף הזה עם אירופה. לראשונה יתארחו במים הישראלים קבוצות

יו"ר הדר

מצטיינות מבכה מדינות מובילות באירופה, ביניהן איטליה וספרד, וגם לגוש הקומוניסטי יהיה יצוג, ואפילו כפול, בדמות שתי נציגות מיוגוסלאוויה.

הדישג של הספורט הישראלי ברור עוד לפני שנשרקה השריקה הראשונה. "במקום הים התיכון" – טורניר אירופי דייקטי – יהיה באורך חרף התנגדותן של מדינות ערב. ישראל הצטרפה לפני ארבע שנים למסגרת זו, המיועדת לקבוצות, והופעותיה של הפועל גבעת־חיים בטורנירים הקודמים היו כעצם בגרונן של מדינות ערב. כל מאמציהן לשנות את המצב עלו בתוהו לבעות שאיבו להחרים את המשחקים, וחלקו, אבל עכה כך. עובדה היא, כי ישראל נבחרה על הכפה ואף קיבלה לידיה את זכות האירוח.

למדינות ערב יהיה בכל זאת, ייצוג בטורניר. הקופב הסבבי ד"ר עומר מאסר עיסה היסטוריה קבוצה, כשיתכבד להיות איש הספורט הבכיר הערבי הראשון במפעל ישראלי. גם זה, אם תרצו, הישג פוליטי.

בועדת הכדורמים רואים באירוחו של הטורניר צעד ראשון בדרך לאירופה. היו"ר ביקי הדר סבור, כי השתתפות רצופה ועקיבית בטורנירים אירופיים תעניק לענף שלו "הרמית אירופית". הוא מדגיש: "מדינות אירופה יתרגלו לבצוא אותנו לצדן במשחקים רבים וישתכנעו, כי אנו חלק מהפעילות הזוגיות שלהן".

תהיה זו, ללא ספק, גם תגיגה ספורטיבית. במשך שלושה ימים, ניתן יהיה לצפות בקבוצות מצטיינות ולקבל מנה גדושה של כדורמים מהשורה הראשונה. הבולטות בקהאחרונות יהיו שתי נציגות יוגוסלאוויה, סולרס סיבניק – אחת הקבוצות הטובות באירופה – ופוסק. פוסק היא אלופת הטורניר מהשנה שעברה והיא תגיע לישראל כדי להגן על תוארה.

שאר ארבע האורחות הקבוצות מצטיינות בליגה בארצן, חלקי נקבעו כמבריות לאלופות. מאיטליה תגיע קבוצת [illegible], מספרד – קבוצת ברסה, בצרפת – קבוצת ניס ומיוון – קבוצת אתנייקוס. המשחקים יהיו בשני בתים בוקרים וקרבת הבריכה הבעסף.

הפועל גבעת־חיים, מארחת הטורניר, היא, כאמור, מת־בית

תומר סנונית

במפעל הזה. אשתקד היא אף הפתיעה בעצם עלייתה לגבר. המטרה של הבאבן שתקון, עופר פרידמן, היא לשחור את ההישג הזה, ואולי ליסוד לראשונה את הגביע הודות לאודיה הביתית. זו משימה קשה מאד, אולם לרשותו עומדת חבורה בינלאומית מנוסה, שכוכביה הם בני לנג, של סנונית ואייל קניץ. סנונית שיחק בהצלחה רבה בליגה האמריקנית ושב לקבוצתו ואילו קניץ, הלומד בארה"ב, יגיע במיוחד כדי להשתתף בטורניר.

בראשון־לציון בטוחים: הכדורידנים "יזדקנו" כאלופי הליגה הלאומית

מאת שמואל קליגר

מין ליגה. משונה היא הליגה הלאומית בכדוריד. אפשר לסכם אותה כבר עתה-אף כי בקשי הולה. איך אמר פעם החכם באדם: אין חדש תחת השמש. ידע מה שהוא אמר, אף כי לא היה מומחה גדול בספורט. בוודאי לא בכדוריד.

אין לנו שום דבר נגד הליגה בכדוריד. נהפוך הוא. היינו דווקא מעוניינים לעודד את הענף כדי שיקנה לו שביתה בקרב בני הנוער ואפילו על חשבון ענפי כדור אחרים כמו הכדורגל והכדורסל שבאחרונה, כך דומה, הטעם במעט וחרם משכבר הימים.

אלא שבכדוריד – להבדיל מענפי הכדור הקבוצתיים האחרים – הכדור כבר איננו כל כך עגול (אם לשפוט לפי הישגי הקבוצות בעבר). עובדה היא, שאינה זקוקה לראייה נוספת, כי אפשר היה בעבר לנחש כמעט בדיוק מתמטי מי תהיה האלופה הבאה ומי "תמרר" לה את החיים בדרכה אל הכתר ואפילו כי יהיו היורדות הפוטנציאליות.

אז מדוע שהעונה הזו תהיה מקודמותיה?

אלופות הליגה הלאומית בכדוריד, אם לשפוט לפי הרקורד שלהן בעשורים האחרונים, דומות לפוליטיקאים המבקשים לאחוז בכסאותיהם כמו בקרנות המזבח, ממאנים להפרד. רוצים דוגמאות? בבקשה. האלופה הנוכחית מכבי ראשל"צ מחזיקה בכתרה שלוש שנים רצופות (וראשונות). היא נטלה את כתרה ממכבי פ"ת, שהחזיקה בתואר (נכון, ניחשתם) שלוש שנים רצופות. מי שיותר למכבי פ"ת על הכתר היתה הפועל רחובות, שהחזיקה בתואר כמה שנים ולפניה היתה הפועל ר"ג האלופה הבלתי מעורערת ובל נשכח את העקרון – ברציפות כמה שנים.

לא שרים בעיר היין

הנה כי כן, משהו טמיר ונעלם, כמעט מיסטי מותיר קבוצות צמרת בבדידות מזהירה ברצף כמה שנים עד שקורה תקר לא צפוי (שסיבתו בדרך כלל, בדרג ניהולי כושל ובמזוגות מקצועית קלוקלת) והקבוצה נעלמת לכמה שנים טובות, אם לא בכלל.

בראשל"צ אומרים, כי את השיר "ההסטוריה חוזרת" לא שרים עוד בעיר היין. מכבי ראשל"צ היא יוצאת מהכלל, הם אומרים כמן במחון שכזה, שאינו מותיר מקום לספקות. שם מאמינים שהקבוצה תעשה הסטוריה בכך שתשנה את... ההסטוריה. ההסתערות הכללית על כתר האליפות זו העונה הרביעית (גם על גביע המדינה); ההצלחה היחסית בגביע אירופה לאלופות (מול אלופת הונגריה); הניהול המקצועי המשובח המלווה בהשקעה רצינית במשאבים, בנוער ובמתקנים (בנוסח מכבי ת"א, כדורסל) ולא פחות חשוב מאלה – הפטרון, ראש העירייה מאיר ניצן, הרואה בקידום הכדוריד בעיר את גולת הכותרת של פעילותו הציבורית – נותנות את אותותיהן: ראשון־לציון על המפה: לא רק מכבי – גם הפועל – ועוד איך.

ה"דרבי" של ראשון

גם בעונה יוסף ה"דרבי" הראשוני את מירב העניין של חובבי הענף. גם השנה יהיה בוודאי המאבק ביניהן הדרמאטי וסוער. כבר עתה ברור, כי סדרת המשחקים של הצגר בתמישה בנצר"ד תבתיר בסוף העונה את האלופה של ראשל"צ, שתהיה במקרה גם אלופת המדינה וקרוב לוודאי גם מחזיקת הגביע. גם העונה תזדנב הפועל ר"ג – אולי במעט אחריהן, אך לא יותר מזה. לא תוכל לדגרע אותן.

הוא שאמרנו: הכדור הוא עגול. רק לא בכדוריד.

הצצה חטופה על הרכבי הקבוצות מלמדת, שאגל [illegible] יותר, כי מה שהיה הוא גם מה שיהיה.

מכבי ראשל"צ, קבוצה וותיקה – צעירה [illegible] השוער "צעיר" בן 41, אודי סלע. כמו יין ישן ומשומר שלא נס ליחו. אוהדיו אומרים, ספק ברצינות ספק בהלצה, כי עד שלא יכלאו לו 60 שנה אין מה לדאוג. ואנו מתחילים להאמין בכך בעצמנו.

העיקר בבכבי: ההיסגיות. שם מתבססים על משחק קבוצתי ועל מוטיבאציה של השחקנים. שם הכוכבים כל השנן כותלפים ולעולם לא תדע, אם זו קבוצה של כוכבים בלבד, או שהיסוד הקבוצתי כל כך בולט עד שאין להם צורך בכוכבים בכלל. הוותיקים אודי סלע, יוסי סאמט, יואב דרוקר, מישה יוסיפוביץ' והצעירים יוסי אופלגדר ועדי כגנן ימשיכו לתת את הטון בראשון־לציון.

הפועל ראשל"צ, קבוצה טובה ואפילו טובה מאוד אבל רק לשני 2. לצד הכוכבים כמו הזהרן דיין, אליעזר הדד היה קיסגיר, יש לקבוצה בעיות קשות בתפקוד המערכת ההתקפית. וגם במישור הניהולי בשהו תורק. לפני שהעונה נפתחה שמענו כבר דיונים בדבר החלפת המאמן קלודני אם הקבוצה תיעצר ביוון (בגביע אירופה). ראשל"צ ניצחה והעפילה לשלב הבא. הסערה נדחתה למועד אחר.

חיזוק, שנעשה טרם פתיחת העונה: אבישי פרי (מהפועל רחובות שנפצע בינתיים) והיים רזן (אף הוא מרחובות) אמור לפתור חלק מהבעיות. מבופקני אם מדובר בבעייה הקרדינאלית: בעיית האליפות.

הפועל ר"ג, אמורה להיות הצלע השלישית במשולש האליפות. בעונה החולפת הציגה הנציגה השלישית שלנו במסגרת האירופית (הפסדים מכובדים ורשימים נגד נציגת ברה"מ מאי מוסקבה) יכולת התקפית נאה. לפי כל חישוב צריכים רפי סומך, אמיר גרא ובני גח לפצח כל יריב (בתנאי כמובן שהוא לא מראשל"צ...). אך רע עקא, לקבוצה יש בעייה גדולה של שוערים. לאחר עזיבתו של השוער צבן ויים (להפועל נוקיים) נוצרה בעייה גדולה בהגנה. ולמי שלא יודע: בכדוריד (כמו בכדורסל) העיקר הוא ההגנה.

קשה להאמין, אך החידוש הגדול של העונה יכול להיות עצוב, עצוב מאד בפרט אם אתם כרחובות. קבוצת הפאר מהעבר הרחוק והקרוב, הפועל רחובות עומדת על פרשת דרכים. זה מזכיר לנו משהו אקטואלי ועצוב לא פחות, שקרה להפועל רמת־גן,

יוסיפוביץ' (מכבי ראשל"צ) בולם את ציליבון (חולון) בפתיחת הליגה

כדורסל. קבוצתו של יעקב סנדלר האגדי עומדת להפוך לאבק של קבוצה. סוף הדרך? יודעי דבר אומרים, כי יהיה זה נס אם הקבוצה תישאר בלאומית.

יורשיו של יעקב סנדלר עזבו לקבוצות אחרות ואחרים איבדו כיוון. העונה מציגה הקבוצה כעמודי התווך שלה חבריה צעירים בני 17. בתקשים אנו להאמין, ששחקנים כמו טומא הלצר (נבחרת הקדטים) התמיד מודיין יחד עם המאמן שחקן־קפטן יהודה כהן יוכלו לעשות את זה ויותירו את רחובות על מפת הכדוריד (למרות הניצחון המפתיע בפתיחת הליגה מול אליצור הרצליה).

העולה החדשה מכבי קרית שרת/חולון עלולה לנשוק לליגה הארצית את תחזיתנו תתאמת. [illegible]

שאר הקבוצות יימנו, קרוב לוודאי על מרכז הטבלה. ההפתעה הגדולה ביותר העונה עשויה להיות דווקא הפועל נוקיים, שאשתקד ניצלה בקושי מירידה (לאחר מבחנים עם מכבי ת"א). העונה נראה, שתתקרב אולי לצמרת והכל בזכות תמש רכש: השוער צבן ויים ושלמה אלמוזלינו (מהפועל רמת גן) ויוני פריקמן (מאליצור הרצליה).

יתר הקבוצות יתפסו מקום באמצע – מי יותר ומי פחות – סוג (במגוריים השחקנים הבולטים): אליצור הרצליה (יגאל שטרום וג'קי מנדל), הפועל פתח תקווה (שוער הנבחרת ישראל פלטה ואיתן שיבר); מכבי "אוריון" רמת־גן (עמוס מועלם והזרון אליעב); מכבי פתח־תקווה (השוער מנחם פולק, שנרכש מהפועל רחובות ושלמה מגולא מכבי רחובות ואיתן זיו והדן ברוך) ומכבי נתניה (המשלבת ישן וגם חדש (זאב דוראי, אנדרי אלסקהאגה, וידון פופוביץ')).

הליגה הלאומית בכדוריד יצאה, איפוא, לדרך־אז שיהיה בהצלחה ולטובת הליגה בכלל מטוב שנתבדה בתחזיתנו. ספק אם מישהו בראשון־לציון יוכל להסכים לזה.

הכל אותו דבר אבל...

חוזר בשלל צבעים (לבן־אדום־שחור), על נייר עתון מעולה ומעודכן לפי שיטת הניוז'ורנאליזם החדישה ביותר!

עם סטאלונה שהגיע לביקור במערכת "דבר אחר" בדיוק כשהיינו בחופש, עם חולים הממתינים שעות במסדרונות בתי החולים כדי לקבל איזושהי מוזה, עם כל אחיה ואחיותיה של אחותנו אידה נודל – ועם, להבדיל, חבילות הובל – שישלחו תושבי ת"א כשי לקרוביהם ולידידיהם ברחבי הארץ, בשביתת האשפה הבאה עלינו לטובה.

עם שלמה ניצן, דני קרמן, איציק ברנר, אהרל'ה שמי, יאיר גרבוז, אביב אל־חסיד, מושיק, הנרזה איזנברג, יוני בן־שלום, מושיק ואבנר כץ הנצחי.

עתונות שלילית במובנה החיובי ביותר

– מחר, יום ד', ב' דבר אחר

המצורף ל"דבר", שמצורף אליו.

בית ליסין

רק בימי ראשון (ת. באר שבע) הערב 20.10, מחר ד' 21.10, ה' 22.10, מוצ"ש 24.10, א' 25.10 ב־20.30

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר 21.10 מופת כרמיאל ב־21.00, ו' 23.10 צוותא אשדוד ב־21.30 – הצגות ה־100 – לא תותר כניסת מאחרים

בעל שימושי מאד מחר ד' 21.10 מגדל העמק ב־21.00, מוצ"ש 24.10, גבעת אולגה ב־21.00

סטנד־אפ־קומדי – אותה מצחיק אותה על הבימה עם שמוליק וילוז'ני, רמי שטרן, דבי וטלי ה' 22.10 ב־22.00

יתומים ו' 23.10 ב־21.00

מרים גבריאלי ב"שש שעה רקובה" ו' 23.10 ב־21.00 – הצגה אחרונה

ג'ורג' וג'ינג' – ג'ינג' רבין שרה גרשווין ו' 23.10 מופת חולון ב־22.00

קורין אלאל בשירים מתקליטיה "מותק" ו"פירות אסורים" ו' 23.10 ב־23.45

טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים שבת 24.10 ב־11.00

מומיש ידיד ההפתעות – לילדים שבת 24.10 ב־11.30

הסניף – להקת רוק־אנ־רול ב"שבוי שלך הלילה" משירי נדעך כהן מוצ"ש 24.10 ב־22.00

בלוז לחופש הגדול – כל ערב ב־23.15, ו' גם ב־14.30

חניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל הקופה: 216653, 257966

ישראכרט

קבלת מודעות 24 שעות ב"דחוף"

מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל' הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב"דחוף" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול רסיית)
טל' 239952 248518

עיריית חיפה
[illegible]
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה עליה: חברת [illegible] עובדים בע"מ – לאשר הקמת 2 בנינים בגובה בני 10 דירות כל־אחד, בני 2 קומות ובהליק בני 3 קומות [illegible] 11191 : 11190 [illegible].

הבקשה כוללת בקשה להקלות הבאות:
1. בליטה למרפסות [illegible].
2. תוספת קומת־עמודים במקום [illegible].

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00-11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יעציאה לפי הכתובת הלעיל, תוך [illegible] מיום פרסום הבקשה.

אריה גוראל
[illegible]

קיבוץ פלמחים

ד.נ. עמק שורק 76890
מודיע
מתאריך 25.10.87 יחול שינוי במספר הטלפון שלנו.
אחרי הספרה 9 תתוסף הספרה 6 והמספר יהיה
03-9658958
מספר הטלפון של המפעל
"ספנקריט" 03-9658958
ישיר 03-999441

מפלגת העבודה הישראלית מחוז חיפה

לחברי מועצת המחוז
בחירת נציגינו לקונגרס הציוני ולועידת תנועת העבודה הציונית

תתקיים ביום חמישי 22.10.87.
קלפיות תפתחנה בשעה 16.30 ותנעלנה בשעה 18.30.
חברי מפלגה המעונינים להגיש מועמדותם יוכלו לעשות זאת עד הערב בשעה 18.00 במשרדי המחוז.
בברכה
ועדת הבחירות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי [illegible]
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת מס' בב' 4032."

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6498 חלקה 302, מגרש 1137, רחוב האורנים 5 סביון.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת קו בנין לבתים קיימים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3275 ה' תשכ"ז עמ' 830 ובעתון בוקר [illegible] בתאריך 26.11.85 ובעיתון ערב חדשות בתאריך 26.11.85 בשפה העברית ובעתון בוקר [illegible] הצופה בתאריך 26.11.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שריב
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה [illegible]

תאריך 29.9.1987

הודעה לבעלי היחידות של

"אלמוג" – קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים.
"צבר" – קרן להשקעות משותפות בנאמנות.

תשלום הדיבידנד החודשי במאומן פטור ממס הכנסה לחודש אוקטובר 1987 כדלקמן:
ב"אלמוג" 6.6% מהערך הנקוב.
ב"צבר" 5.8% מהערך הנקוב.

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 28.10.87 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 20.10.87.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כדלקמן:
ב"אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 135.
ב"צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.

תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.10.87.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום ההפקדה.

מנהל הקרן: הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ
הנאמנים: בנק הפועלים בע"מ
בנק דיסקונט לישראל בע"מ

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

היום

תחילת הסיום

מלכתחילה, היה לכנסת ה־11 ייחוד שהשפיע, בדרך כלל שלא לטובה, על מהותה הפרלמנטרית. היא הציאה מתוכה ממשלת אחדות לאומית, ואם נראה היה בתחילה שבגלל המשקל הזעום והפיצול הרב של האופוזיציה, המאבקים בה יהיו „משחק מכור" – הרי התברר די מהר כי לא זו היתה המיגבלה הפוליטית שממנה סבלה. למעשה, בגלל חוסר האחדות בממשלת האחדות, היתה הכנסת לאחת הזירות המרכזיות של המאבק בין שתי הסיעות הקואליציוניות הגדולות בכלל, ועל חשבון השותפים הזוטרים בפרט.

תופעה זו בלטה באופן מיוחד בשנה שעברה, שנתה השלישית של הכנסת ה־11. שכן, כל עוד לא בוצעה הרוטציה, נהג הליכוד בזהירות כדי להגיע בשלום לראשות הממשלה. לאחר שבניגוד לכל הנבואות הפוליטיות הרוטציה בוצעה, הפכה הכנסת לזירת התגוששות עד כי נראה היה שהבחירות בשער, והמערכה מתנהלת. מבט חטוף בלוח יראה שבשלב זה הקדמה משמעותית של יום הקלפי ממילא אינה באה עוד בחשבון. על כן סביר להניח שהבחירות ייערכו במועדן. גם כך פירוש הדבר כי אתמול נפתח כנס החורף של המושב האחרון של הכנסת הזאת.

השלכות הפוליטיות־פרלמנטריות של דבר זה ברורות מאליהן. הח"כים ינצלו את השנה שנותרה לא רק לקידום האינטרסים האלקטורליים של סיעותיהם, אלא גם לקידום האינטרס האלקטורלי האישי שלהם עצמם בתוך מפלגותיהם. תופעה טבעית זאת איננה מבשרת טובות, לא לתכלית של העבודה הפרלמנטרית, ולא לסגנון המשתלט עליה.

לקראת קלפי נתונה דעתן של הסיעות לא רק לפתק הבוחר – דבר שמאליו הופך את הוויכוח לוולגרי ולתעמולתי. נוסף על כך חושבות שתי הסיעות הגדולות גם על יום המחרת, על הקואליציות שאחרי הקלפי. מחשבה זו מוכרת כמובן גם לשותפים הזוטרים הפוטנציאליים עצמם וההסתברות לנסיונות סחיטה, ואפילו להיענות להם, גבוהה למדי.

אין טעם רב בהטפות. אך מן הראוי שחברי הכנסת יזכרו כי יריות מוקדמות מדי אל עבר הקלפי עלולות להיות בבחינת בומרנג בכל הנוגע לתגובת הציבור שאותו הם באים לשכנע. קרנו של הפרלמנטריזם הישראלי ירדה בדעת הקהל דווקא בגלל הסגנון הוולגרי, ובגלל שקיפות התרגילים הבאים לקנות את לב השותפות הדתיות הנצחיות – תרגילים שכבר חרגו לא רק לתחום החוק, אלא למרבה הביזיון גם אל תחום המשפט שמקומם לא יכירם בו.

אתמול התחיל הסיום של כהונת הכנסת הזאת. חבריה חייבים לזכור שהם עומדים לא רק לשיפוט הבוחר אלא גם לשיפוט ההיסטוריה.

דניאל בגוב האוהדים

ח"גי

אל תחזור לארגנטינה, הישאר איתנו. אינך הראשון ואינך האחרון. גם דייגו מאראדונה קונן בקול חנוק מדמע וזעם שאוהדי נאפולי, אלה שהכתירוהו למלך, צולבים אותו כעת

„חבלן, פושע, לך הביתה... תחזור לארגנטינה, חלאה שכמותך... מכרת את מכבי חיפה" וכו' וכו', בליווי אבנים ואגרופים. אני למד מהקטעים כי אלפיים אוהדים זועמים צרו על חדר ההלבשה, שם הסתתרו השחקנים וחברי ההנהלה מזעם האספסוף. מהם שנמלטו בדרכי סתר ומהם שהמתינו מבוהלים לשוך הסערה. דניאל ברייליבסקי הנו לצאת הוצה מבעד לדלת הראשית. זו היתה טעות חייו – אבן שחלפה החטיאה כהוא זה את ראשו האבשלומי של השחקן, שזכה לא פעם על כרי־הדשא ההוא לשאגת הקרקסים האדירה של האוהדים המאושרים. הוא לא העלה על דעתו, כי אלה אשר נשאוהו על כתפיהם, דומעים וניחרי גרון, ירגמוהו כעת באבנים ובפחיות בירה וכי הוא עתיד להינצל מאגרופיהם השלוחים אליו רק בזכות גבורתם של השוטרים המחפים עליו בגופם.

אינני עוסק כרגע בטיפול שהוענק לאחרים. נישאר עם דניאל. מה זה עושה לך, שואל אותו העתונאי, וזה משיב: „לחשוב שאני צריך לעזוב מגרש כדורגל בפחד וברעד מחשש לפגיעה גופנית מצד אוהדי כדורגל, זה עושה לי גועל־נפש והרגשה רעה בנשמה".

גם לנו דניאל, גם לנו. קדמו לך אחרים שבהם נתקיים הפסוק: „היום גיבור, מחר בבור. היום שליט, מחר פליט". רק אל תהיה פליט ואל תשוב „עד לפני תום העונה לארגנטינה", כפי שכתוב. נאמר כי אתה שוקל הסתלקות מהארץ בשל כך. אתה ממלמל כמוכה הלם: „שיחקתי בהרבה קבוצות, בהרבה מדינות, אבל זו הפעם הראשונה שיצאתי מהאצטדיון בליווי שוטרים... אני רוצה לנצח יותר מאותם אוהדים שבאו להכות אותי..."

הוא לא היחיד. בין המוכים היו גם ירון גבעול, שלום לוי, עופר מזרחי ורפי אוסמו (הגדול), אך הללו אינם שוקלים חזרה לארגנטינה כי לא באו משם. הישאר אתנו, דניאל. אינך הראשון ואינך האחרון. גם דייגו ארמנדו מאראדונה קונן לפני זמן־מה, בקול חנוק מדמע ומזעם, כי אוהדי נאפולי יורדים לחייו וכי אלה שהכתירוהו למלך צולבים אותו כעת. הישאר אתנו, דניאל. מחר־מחרתיים יתהפך הגלגל, כי „הכדור לעולם עגול הוא" ואלה שהיכוך וביזוך ישאוך על כפיים ויקראו: „יש אלוהים, יש אלוהים".

אילו הייתי אנוכי התאחדות הכדורגל הישראלית, הייתי מרחיק כעת את אוהדי „מכבי" חיפה, בעונש על התנהגות האספסוף בתוכם. הדבר גם יתרום לשיקומה של הקבוצה המפוארת הזאת. היא תתחיל לנצח כאשר תהיה לבדה, רחוקה מאוהדיה, האוהדים הללו. ראינו אותם בכל הזירות. זה מאפנה ישראלי מיוחד. כאשר הולך לקבוצתם הם מריעים וחוגגים ומבריכים, במיטב הפאטריוטיזם המקומי. כאשר לא הולך, כאשר הקבוצה זקוקה לעידודם, הם מכישים כחיות זועמות ומאוכזבות כאוהדת תשעה כאב קטלנית. גם נבחרת ישראל חשה לא פעם בחרפה הזאת.

זה לא רק בכדורגל. ארץ ללא רחמים. כך גם בפוליטיקה ובצבא וב...ספרות ובתיאטרון. אל תשוב לארגנטינה. נבחרות מפוארות בדרום אמריקה שבו הביתה דרך שהתקופה צדדי ושכח, מפוחד ההמון, ותבוסה בעיניהן. הקהל הבריטי המהולל לימד אותנו בשנים האחרונות פרקי אלימות מגואלים בדם. אוהדי חיפה אינם הגרועים בעולם, אף שאין בכך כדי לסלוח להם על מה שעשו לך. הישאר אתנו, דניאל. אם תישבר ותסתלק יהיה בכך משום מתן פרס לנבלים ולשוטים.

חברי טדי פרויס מעיר לי, כי עונש הרחקה של הקהל המקומי הוא בגדר פגיעה כספית קשה בקבוצה. הוא ממליץ לנהוג כפי שנהגה משטרת לונדון באוהדי „מאנצ'סטר יונייטד", כפי שחזה זאת במו עיניו. כדי למנוע מהם לפרוע בשחקני הקבוצה היריבה כלאה אותם המשטרה שעה ארוכה לאחר סיום המשחק ביציעים שלהם. כאן, אומר הוא, אצלנו, יש לנהוג כך, כדי למנוע מהאספסוף לערוך לינץ' ב„שחקנים שלו".

רעיון מצוין.

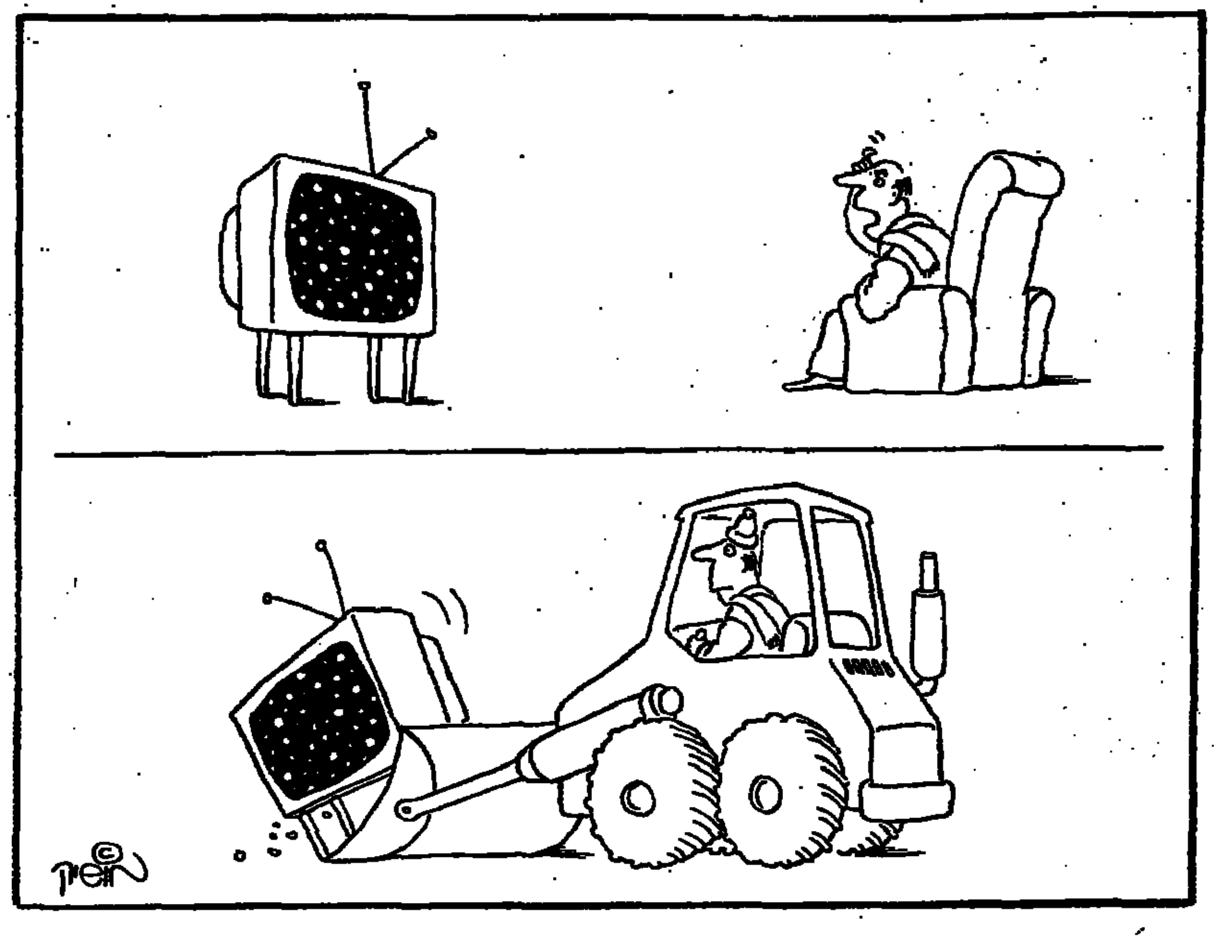

הבנקאיות מונזלות

מאת דרור שרביט

מגמת הפדיון של המניות הבנקאיות מצביעה על נטיה להפכן לנזילות – אם בדרך רישומן למסחר בבורסה ואם בפדיונן

היום הוא המועד האחרון להגשת פקודות למניות הבנקאיות המוסדרות, שהגיעו לפדיון לאחר ארבע שנות הסדר. [illegible] בבנקים הגיע לשיאה. רוב מחזיקי המניות [illegible] את העצה להמתין עד הרגע האחרון במתן פקודותיהם. גם אלה שיתנשו מכך, יוכלו [illegible] בנובמבר לממש את אחזקתם במלואה או בשיעורין, דרך הבורסה לניירות ערך.

בשל היקפות הפקודות עד „הדקה האחרונה" ובגלל השונות בדיווחים של הבנקים קשה להעריך את תוצאות הפדיון לאור המטרות שהציבו האוצר ובנק ישראל מזה והבנקים מזה, אך נראה כי מורגשת העדפה ברורה של הנזלת המניות המוסדרות, אם בדרך של פדיונן ואם על־ידי רישומן למסחר בבורסה.

על־פי ההערכות המקוריות באוצר, שאומצו גם כיעד, אמורה היתה התמורה של המניות הבנקאיות, בסך 1.2 מיליארד דולר, להתחלק לשלושה חלקים שווים: שליש לצריכה, שליש לתוכניות חסכון ושליש למסחר בבורסה. כדי לקיים את שני השלישים של החסכון והצריכה צריך היקף פקודות המימוש של הבנקאיות להגיע ל־800 מיליון דולר; על־פי המגמה הכוללת המסתמנת בבנקים, שיעור הפדיון הסופי עשוי להיות קטן משני שלישים.

אם זו המגמה, האם יקטן חלקה הצפוי של הצריכה מכלל הפדיון או שיקטן דווקא חלקן של תוכניות החסכון? ההערכות הן שיתבע השליש שניתן כי ייאגר בתוכניות החסכון. אמנם היתה צבירה ניכרת של חסכונות במסגרת [illegible], בזכות הלוואות־גישור שנתנו הבנקים עד פדיון המניות המוסדרות, אך נראה כי [illegible] זו פיגרה אחר הקדמת הצריכה, שמקוריה היו רחבים יותר ושקיבלה ביטוי באינדיקטורים של [illegible], המכירות במכר הקמעונאי והנסיעות לחו"ל.

למעשה, בשל השיעור הרב של המניות הבנקאיות שהגיע המועד לפדיון, המוחזקות בידי כ־230,000 משקי־בית יחידות

כלכליות שונות, הוצב מלכתחילה יעד מתן יחסית של מיחזור, באמצעות תוכניות החסכון. מבחינה אוצרית, גם המניות שלא ייפדו ויירשמו למסחר בבורסה מתחילת נובמבר, ייחשבו כמיחזור אם כי הן יעשירו את חלקם של הנכסים הנזילים בכלל הנכסים הכספיים של הציבור וישמשו מקפצה נוחה יותר לצריכה וליבוא.

מי שבוחר בדרך של הנזלת מניותיו באמצעות רישומן למסחר בבורסה, כלומר גם היום אינו מודיע על כוונתו לפדותן, יקבל לידיו נייר־ערך עם הצמדה דולרית, הנושא תשואה לפדיון של 9.4 אחוזים לשנה, במשך שנתיים, ואשר מובטח גם ברצפה מדדית ללא ריבית. יש הטוענים כי מי שבוחר בהזלה היה נוהג בדרך כלכלית יותר אילו מימש תחילה את המניות ולאחר־מכן רכש אותן בבורסה, בתשואה עדיפה, שפירושה מחיר נמוך מהפדיון הממשלתי המובטח עתה. [illegible] בשיעור ממוצע של 12 אחוז.

קשה להעריך עתה, אם [illegible] [illegible] צריך לזכור כי [illegible] תכליתי על [illegible], בשל החשש [illegible] אם יתורשו [illegible], ותשלום

תוספת־היוקר הוא רקע מתאים לכך, עשויים כל ניירות־הערך הדולריים להתייקר ומי שיבקש לפדותן, כבר לא יוכל ליהנות מהשפעת ציפיות אלה עד לפדיון בסוף החודש. נוסף על כך קיים שוני בין טיבם של ניירות־הערך הבנקאיים, שכבר רשומים למסחר בבורסה, לבין אלה שיירשמו בתחילת נובמבר – שוני היכול להסביר את הפער הצפוי בתשואתן. אמנם תשואת הנסחרות היא כ־12 אחוז, אך הן כבר יעמדו לפדיון בעוד שנה, ואילו הניירות החדשים מבטיחים תשואה של 9.4 אחוזים, אבל לשנתיים. גם הרצפה המדדית נותנת עדיפות לניירות־הערך החדשים ומי ששוקל מעבר לניירות־הערך הקיימים צריך להביא בחשבון את הוצאות המעבר.

צריך לציין עוד שהשחיקה שהיתה בשערי המניות הבנקאיות, כאשר נרשמו מחדש למסחר בבורסה, לאחר משבר המניות ב־1983, נבעה גם מהתמרדדאות לגבי עמידת הממשלה בהתחייבותה. האפשרות לממש מיד את המניות בידי הממשלה לא היתה קיימת אז; כיום מוכיחה הממשלה שהיא עומדת בהתחייבותה למחזיקי המניות. גורם זה אמור [illegible] במניות הנרשמות שיירשמו למסחר והוא מקטין את הכדאיות של פדיונן ושל הרכישה החוזרת [illegible] בבורסה.

אשר להמשך המגמה: אם אמנם [illegible] גם [illegible] לפתן פקודות למניות [illegible] של [illegible], בל"ל, א. ד. ב. [illegible], הממשלה [illegible] [illegible] כל בנק בנפרד. עתה [illegible], [illegible] בעתיד עוד יותר את [illegible] במניות הבנקאיות, עם [illegible], [illegible] חלק [illegible].

ה„ג'יהאד" ברחובות הרצועה

מאת דני צדקני

מקור הרעה הנוכחית בחבל עזה: שמונת הארגונים האיסלאמיים. לא כל התושבים תומכים בהם, אבל הכל פוחדים מההתארגנות הדתית הקנאית, שאזהרות מפניה לא חסרו כבר לפני שנים

יצחק שמיר ודב שילנסקי ביקרו זה לא כבר ברצועת עזה – אחד כראש ממשלה והשני כיו"ר ועדה בכנסת – והבהירו עליה שהיא חלק ממדינת ישראל. אילו ביקרו בה בימים אלה, כאזרחים פרטיים, היו מגלים שיחס תושביה לשליטים הישראלים דומה ליחסו של היישוב העברי בארץ־ישראל לבריטים בסוף שנות המנדט. הסחף האנטי־ישראלי, המלובה בקנאות דתית, גרף עמו אלפי ילדים, נערים ובחורים. את חינוכם קיבלו הללו בבתי־ספר, שמתוכנית הלימודים שלהם ירשה מערכת הפיקוח הישראלית את החומר האנטישמי והאנטי־ציוני מימי השלטון המצרי העוין.

הטרור, ש„אריק חיסל אותו ברצועה", יוסיף להתקיים בה, לפחות כל עוד יתקיימו בה התנאים שמצמיחים אותו. הצפיפות הנוראה, חוסר המשאבים, התנאים התת־אנושיים של מאות אלפי הפליטים במחנותיהם – ועצם הכיבוש – לא השתנו ביסודם ב־20 שנות שלטון ישראלי נאור והם הרקע לטרור. עד שיפקוד את הרצועה גל המהומות הבא, ראוי לתת את הדעת על זה שפקד אותה בסוכות השנה.

בעבר, כשתנועת השיבה לאיסלאם החלה פורחת בעזה בעקבות המהפכה החומייניסטית, לא שמו לב אליה די הצורך בישראל. בתחילה היא נשאה אופי תמים של פעילות תרבותית, חינוכית, ספורטיבית באגודות השונות, שצמחו בקהילות ליד המסגדים. כבר אז היו שהזהירו מפניה, למשל קמ"ט הדתות במפקדת האיזור אבנר כהן (נתתי לכך בזמנו ביטוי ב„דבר"). לא תמיד שעו לאזהרותיו. כהן, הבקי בהלכות הדת האיסלאמית ובתולדות הערבים המוסלמים, הדגיש תמיד, שעם תנועות פוליטיות, אפילו המוסתות, אפשר להגיע להסדרים פוליטיים. לא כן עם תנועות דתיות קיצוניות. גם אישים ערבים מפוכחים אמרו לי אז, בעת שהחומייניסטים ברצועה רק התחילו לגדל את זקניהם, כי התעלמות מהתופעה תהיה אסון. „לא רק לכם אלא גם לנו ולכל המזרח התיכון".

כיום בהעבר מקובל על הכל כי מקור הרעה הנוכחית ברצועה זו ההתארגנות הדתית הקנאית. בעבר שלטו ברצועה ה„פתח", „החזית העממית", וארגוני מחבלים אחרים. כיום שולטים באוכלוסייתה שמונה האגודות והארגונים האיסלאמיים, שלא כולם מסכימים עמם אך כולם פוחדים מהם. הבולט שבהם הוא „הג'יהאד האיסלאמי". תושב אחת הערים הדרומיות ברצועה, שמהן יצאו ראשי הארגון ורבים מרוצחיו, מעריך את המסגרת הנוכחית של פעיליו או של חבריו בארבע־מאות בלבד. עם זאת, הוא אומר, „ארבע־מאות אלה שולטים ברצועה". הורים רבים מודים שבימי ההשתוללות, אף כי חרדו מאוד לשלום ילדיהם, התקשו למנוע אותם מלצאת ליידוי האבנים ולשריפת הצמיגים. אחד מהם אמר לי: „כשמגיעים הימים להשתלהבות דתית, מידת כיבוד אב ואם אינה נחשבת".

כידוע, אוסרת ישראל כל התארגנות פוליטית של תושבי השטחים. את מקום ההנהגה שאיננה תפסו איפוא אנשים פחות ידועים. הם אינם מתפרסמים בתקשורת, אבל פועלים בשטח, והם שמוציאים את בני הנוער לפעולות רחוב נגד ישראל. אלה כופים שביתות והפרות סדר אחרות על כלל האוכלוסיה, שאיננה יכולה לסמוך על הגנת הצבא והמשטרה. הריגת חמישה מחבלים חברי ה„ג'יהאד האיסלאמי" ושני תושבים שחיפו עליהם, היה בה כדי לזעזע, בתוך שבוע, את הרצועה, שחלקים רחבים בקרב אוכלוסייתה רואים במחבלים גיבורים ובחלליהם – קדושים. לא היה קשה להוציא את השבאב לרחובות.

לאחר מקרי הפתיחה באש שליבו עוד יותר את הפעילות העוינת של האוכלוסיה המוסתת גם בשמועות, נקטו השלטונות – בניגוד למה שאפשר היה להתרשם מן התקשורת – מדיניות של הימנעות ככל האפשר מעימותים עם המתפרעים. אפשר שמדיניות זו אכן סייעה להשלטת רגיעה כללית ואפשר שנבעה מסיבות אחרות. אני, על־כל־פנים, חוויתי אותה כנסיון אישי לא נעים. באחד מימי המהומות ניסיתי להיכנס לעיר שלא דרך רחובותיה הראשיים, עובר אל מוכתאר ואל האחרה. חששתי שבכשניהם אני עלול להיפגע, כפי שקרה לישראלים אחרים שעבודתם מחייבת אותם להיות ברצועה. לכן נכנסתי לעיר מרחוב יפו. אמנם הבחנתי בתימרות עשן שחור שעלו הסמיכה ממעלה הרחוב, אך הנחתי שחיילים כבר מטפלים בסילוק המפגע. התברר לי שהייתי אופטימי מדי. רחוב יפו, כשנכנסתי, היה כבר שעות מספר בשלטון השבאב. למולי הבחינה כנופיית הנערים בישראלית של רכבי בשלב מאוחר. כשהחלו לרדוף אחרי באבנים ובקריאות „יאהודי", „יאהודי", לא הרגשתי כמו שילנסקי, שעזה היא חלק של מדינת ישראל. הרגשתי שהיא שייכת לא רק לעם אחר, גם לעולם אחר. לא הייתי יחיד בהתנגשות הזאת.

סיירתי בעזה גם בימי הסדור לפני 17 שנה. אז הפחד היה בעיקר מהמחבלים. נערים יידו אבנים, שרפו צמיגים, אבל כפי שמעידים ותיקים בממשל, „זה לא היה דומה למה שקורה היום". כיום הפגיעה בישראלים היא תחביב של חבורות נערים. ישראלים מסויימים יגרסו „יד חזקה" ובלשון משוחררת יותר „לירות בהם". אבל גם אלמלא הצביעה עזה נגד שלטוננו באבנים, לא היא שצריכה להשתחרר מאתנו. ישראל היא שצריכה להשתחרר ממנה. כל עוד יראו בה חבל של מדינת ישראל – אף שהיא עצמה איננה יכולה ואיננה רוצה – היא תהיה חבל על צווארנו.

אחרי נקאסונה ודנג

מאת שלמה שפיר

עד כה החזיקה סין בשיא ה„גרונטוקראטיה"; אפשר שבעקבות מינויי ה„הצערה" הצפויים שם, יירד הגיל הממוצע של מנהיגיה אל מתחת לממוצע של גיל ראש־הממשלה של יפאן

בשתי המעצמות הגדולות באסיה צפויים בתוך שבוע חילופי מנהיגות, מלאה או חלקית. בסין בעלת 1.1 מיליארד התושבים תתכנס הוועידה ה־13 של המפלגה הקומוניסטית בפקין; ביפאן, המונה 120 מיליונים, עמדה המפלגה השמרנית השלטת, המכונה ליבראלית־דמוקראטית, לבחור יורשו של נקאסונה כנשיא

[illegible] מנבאים [illegible] כבאה הבאה. לפי שעה אין כל בטחון כי האיש המרכזי של העשור האחרון אחרי הסתלקותו של מאו, דנג־קסיאו־פינג, בן ה־83, יוותר לחלוטין על כל תפקידיו; לפי השמועה ישמור לעצמו את ראשות הוועדה הצבאית, החולשת על הכוחות המזויינים, אולם הוועידה הקרובה תאשר סופית בחירת שני בעלי תפקידי־מפתח בצמרת – מזכ"ל המפלגה וראש הממשלה. אם לא יתחוללו הפתעות ברגע האחרון עומד ז'או זיאנג, ראש ממשלת סין מאז 1980, להיבחר לתפקיד הבכיר של מזכ"ל המפלגה, שהתפנה עם הדחתו של הו־יאו־באנג הליבראלי „הקיצוני" ושאותו מילא זמנית במשך השנה; אם אכן ייבחר, יפנה את ראשות הממשלה ללי־פאנג, הצעיר ממנו ביותר מעשור. הסינולוגיה היא מקצוע מדוייק עוד פחות מהקרמלינולוגיה, אך בדרך כלל קיימת בעניין זה תמימות־דעים בין כל המומחים: הם מפרשים את שני המינויים האלה כעין פשרה בין הרפורמיסטים לשמרנים. בניגוד לז'או זיאנג, חסיד הליבראליזציה, נחשב לי־פאנג, חניך מוסקווה, לפוליטיקאי שמרני יותר.

לכאורה לא הוסיפו המהומות האחרונות בטיבט, על רקע התסיסה הלאומנית־תרבותית־דתית שם, בריאות לשוחרי הרפורמה והליבראליזציה בסין. הן היו תזכורת, שלא רק בברה"מ אלא גם בסין קיימת בעיה של לאומים שוחרי אוטונומיה, המתנגדים לשלטון המרכזי בפקין. אולם הנושא המרכזי ההיסטורי את [illegible] ומים אחרים בחקלאות, בתעשיה ובשירותים. הפשרה שעשו דנג ומקורביו למען הצלת המגמה הרפורמיסטית בכלכלה היתה בלימת הליבראליזציה הפוליטית. אך שאלה גדולה היא אם פשרה זו תעמוד במבחן.

לסין מנבאים מעמד של אחת המעצמות הפוליטיות, אולי גם הצבאיות, החשובות ביותר

(המשך בעמ' 8)

מחיר הנייטראליות

מאת טדי פרויס

שטוקהולם, אוקטובר

ייצורו של ה„לביא" השוודי, ה„גריפן", יבלע כ־10 אחוזים מהתקציב הצבאי של שוודיה, ואין פלא שלפני תחילת ייצורו ניטשו סביבו ויכוחים עזים; לפני – לא אחרי

על אי קטן מול העיר העתיקה של בירת שוודיה ניצב מגדל האדמירליות. הדגל הלאומי מתנוסס עליו רק כאשר שרויה הארץ במצב שלום. למזלם של השוודים לא הורד הדגל זה למעלה מ־170 שנה.

אמנם, במלחמת העולם הראשונה התחכך הצי בצוללות מלחמה של רוסיה ובמלחמת העולם השניה ליוו בסודי סודות ספינות מלחמה שוודיות שיירות אספקה גרמניות, כפי שמתגלה עתה. אך שוודיה לא נגררה במערבולות הדמים. הנייטראליות היא אבן פינה במדיניות החוץ והבטחון שלה ולפי מעמדה הפוליטי אין לשוודיה סכסוכים והיא ביחסים טובים עם כל המדינות הגלובוסיות, להוציא חריגים כמו דרום אפריקה, ואין סכנה שתיסחף אם חלילה תתחולל מלחמה נוספת. בכל זאת היא מוציאה כשלושה אחוזים מהתוצר הלאומי שלה לבטחון. ובתוספת הוצאות עקיפות, כמו בניית מגרשי חניה תת־קרקעיים, היכולים לשמש מקלטים בנגד התקפות גרעיניות, אף יותר. שלושה אחוזים זה סדר הגודל שמוציאה גרמניה (בריטניה קצת יותר) הרבה יותר משמוציאות חברות נאט"ו כמו דנמארק והולנד. לשם מה?

„כדי ששום תוקף פוטנציאלי לא יתפתה לפגוע בנו או להציב את כף רגלו על אדמתנו", משיב מנכ"ל משרד הבטחון פר בורג. כמוהו משיבים כל שר, כל פקיד וכל עתונאי. אין ואריאנטים ואין הסתייגויות. בורג מצביע על מצבה האסטרטגי של שוודיה. המדינות הגובלות עמה – פינלנד ונורווגיה וכן דנמרק המופרדת במיצר ים דק – בקירבות עם שוודיה יחסים שקשה לרצות טובים מהם. אולם שתי האחרונות הן חברות נאט"ו ובעת מלחמה עלולה מפקדת הברית להתפתות לרעיונות מסויימים לגבי שוודיה הסומכת את הדרך מזרחה. יתר על כן, במעבר לחופה של נורווגיה עובר הנתיב הימי שאיננו קופא בחורף למורמאנסק, שם שוכן הבסיס הצבאי הגדול ביותר של ברית המועצות. הים הבלטי שבמזרח נתון לשליטה של צי ברית המועצות. פינלנד כבולה בחוזים מסויימים לבריה"מ וחוסמת את דרכה מערבה־דרומה. כדי למנוע רעיונות עוינים מכל סוג שהוא, חייבת שוודיה להיות חזקה עד כדי שהמחיר שתגבה מכל פולש־תוקפן בכוח תרתיע אותו מראש.

כשמדובר בהרתעה והקצאת משאבים, לא נשכחו הלוגיסטיקה וההגנה האזרחית. מוסכי המטוסים, בסיסי צוללות, עמדות תותחים ומרכזי הבקרה נתונים במבני בטון תת־קרקעיים, חלקם עמידים אף בפני התקפות גרעיניות.

השוודים אינם קורצים בעינם כששואלים לגבי זהותו האפשרית של התוקפן. „מוכנים לכל תוקפן", ישיבו בלי לחייך ובלי לרמוז על מקרים שאירעו. זה שנים נמצאו עקבות לצוללות המרחרחות ליד החופים, ומעשי שטן, דווקא בסביבות בסיסים צבאיים. הן מתקרבות יותר על המידה מכדי לטעון כי התכוונו לפגוע בגבל יוקהאמה אחר שהפגיזו את האיים הסקוטיים, כפי שעשה אדמירל רוסי במלחמת רוסיה יפן ב־1905. עקבותיהן של צוללות מסתוריות נתגלו בארכיפלאג השוודי, אם כי חלף זמן רב עד שנמצא [illegible]. בסוף אוקטובר 1981 גילה דייג שוודי צוללת התקועה על שרטון ליד בסיס הצי בקארלסקרונה, בדרום מזרח שוודיה. לפי כל הסימנים היתה הצוללת חמושה בנשק גרעיני. השוודים מחלו על כבודם, לא הרימו את הצוללת והסתפקו בשיגור מחאה חריפה למוסקווה, וזו אחר כמה נהמות הביעה התנצלות. אפילו הק.ג.ב. לא יכול היה לטעון שלא הצוללת עלתה על סלעי קארלסקרונה אלא הסלעים הם שעטו עליה ושכבו תחתיה.

מקץ שנה, באוקטובר 1982, הבחינו שני חיילים בפריסקופ המציץ ממימי הורספירדן, בתוככי הארכיפלאג של סטוקהולם. מסוקים וספינות שילחו פצצות עומק אך לא העלו מאומה בחכתם. ועדה מיוחדת שהוקמה כדי לחקור את המקרה מצאה, כי היתה ללא כל ספק חדירה של כמה צוללות, לרבות צוללות זעירות המסוגלות „להלך" על קרקעית הים. דו"ח הוועדה מנוסח בזהירות עילאית. רק בסופו נכתב, כי ברור שלא בכלים של נאט"ו מדובר וכי היו אלה צוללות של ברית וארשה, ככל הנראה סובייטיות. הוועדה המליצה להגדיל את התקציב לכוחות הים לשם רכישת מסוקי בילוש נוספים, הוספת מתקני חישה ואיכון אינטנסיבי יותר לצוותי הסונאר והכב"מ. מסתבר, כי כוח ההרתעה שמיפחה שוודיה אינו מספיק ובשנים 1983–1986 הגדיל התקציב הצבאי כ־7 אחוזים ל־7.7 אחוזים מתקציב המדינה.

אנשי חיל הים עדיין אינם מרוצים מהנתח שהוקצב להם (16 אחוזים מההוצאות הבטחון) והביעו חשש כי פרוייקט גדול שעומד על סדר היום מנע מהם את כל הכסף הדרוש: ה„יאס 39 גריפן", מטוס קרב רב־תכליתי שאמור להחליף את המטוסים הישנים יותר, ה„דראקן" וה„ויגן". ייצורו של ה„לביא" השוודי יבלע כ־10 אחוזים מהתקציב הצבאי ואין פלא שלפני – לא אחרי – סביבו לייצורו, ניטשו ויכוחים עזים. היו שטענו כי שוודיה צריכה לגנוז את הייצור העצמי של מטוס ולרכוש מטוסים בחו"ל. לאו דווקא מהמעצמות העל אלא ממדינות קטנות יותר, צרפת למשל (ומומחה שוודי שנשאל בדבר מטוסים מתוצרת ישראל השיב שלבד מהסיבוכים הפוליטיים יש שוני יסודי בקונצפציה, דבר שמוציא שיתוף־פעולה מכלל אפשרות. מטוסי ישראל חייבים להגן על טריטוריה קטנה מאוד שפירושה כי ההיזרות חשובה במשך השהיה באוויר. בשוודיה הענקית להפך: השהיה באוויר חשובה יותר מההיזרות המבצעית). הוויכוח הוכרע לטובת ייצור עצמי של מטוס קל ולא כבד ויקר כמו קודמו ה„ויגן".

מנכ"ל משרד הבטחון פר בורג מגלה כי עד כה יש פיגור של חצי שנה בפיתוח ה„גריפן" וכי נראה שהיצרן, מפעלי „סאאב־סקאניה", לא ירוויח מהפרוייקט. האב־טיפוס עומד להבריא עוד השנה ועד שנת התקציב 1993/94 יהיו בשירות חיל האויר השוודי 30 מטוסים מסוג זה. ייצורם יימשך עד לתוך שנת ה־2,000 ובסופו של התהליך ירכוש חיל האויר כ־300 מטוסים כאלה. נקודת האיזון הכלכלית תהיה איפוא בין המטוס ה־250 ל־300. יש סיכוי כי מדינות נייטראליסטיות נוספות ירכשו אותו, כפי שרכשו דנמארק, פינלנד ואוסטריה כמה טייסות „דראקן". בינתיים גילתה רק שוויץ עניין ב„גריפן" אך בורג מטעים שהגישושים רק בראשיתם והעיסקה היא בינתיים בישוד על העין. הוצאות הייצור מסתכמות בסדר גודל של 40 מיליארד כתרים שוודיים (10 מיליארד שקל) לשנה, כולל הוצאות הפיתוח. כן, בחילות היבשה והים חוששים כי פיתוח המטוס יהיה במידת־מה על חשבונם. „אך כדי לשמור על אי תלות החלטנו שעלינו לייצר מטוס משלנו".

כאשר השוודים אומרים „משלנו", הם מתכוונים גם למנוע ולכנף שיוצרו בארצם, ולא אצל „פראט אנד ויטני" ו„ג'נרל דיינאמיקס".

(מאמר שני בסדרה)

هكذا من الاجل

מכתבים למערכת דבר

העיתונות והציבור

בתוכנית „מוקד" בטלוויזיה, שהתקיימה ביום 30.9.87, על רקע חוסר האמון של הציבור בכלי התקשורת והעיתונות, חסר לדעתי עוד היבט שלא בא כלל לידי ביטוי. כאזרח רגיל הנמצא שנים רבות בארץ, הקורא בהתמדה את העיתונים, מצטרף אני לדעה השלילית עליה, וזה כתוך ניבוק נוסף.

העיתונות טוענת, שהיא „כלב השמירה של הדמוקרטיה", וכן, שהיא הראי של המציאות. לוא דבר זה היה בדוייק, סבורני שהיתה נהנית מאהדה רבה מאוד. לדעתי, אין הדבר כן.

כלפי הטענה הראשונה של העיתונות שהיא כלב השמירה של הדמוקרטיה, ניתן לומר כן, אבל גם כלב שמירה טוב אינו טורף ונושך בכל בגע. צריך לדעת לשמור בצורה הומנית, תרבותית וחינוכית. כשהשמירה הופכת לאלימה, לא פלא שהנזקקים לה מתחילים להסתייג ממנה.

בקשר לטענה השניה של העיתונות וכלי התקשורת השונים שהיא ראי של המציאות רצוני לספר: בילדותי היו מוצגות שתי מראות – נדמה לי שזה היה ברחוב הרצל. הראי האחד הראה את הגוף המשתקף ממנו ארוך וצר. הראי השני שיקף את המתבונן בו כשמן, גוץ וקצר. היו אלה מראות! כדי שהראי יהיה מהימן חייב הראי לשקף נכון את כל הכבדים.

האזרח הרגיל נפגש בתקשורת שרובה ככולה בעיקר את הרע! בכל מקום ובכל נושא, רק רע! איזה אחוז תופס בעיתונינו ובכלי התקשורת בכללם, כל הטוב והיפה שיש בחיינו? יום יום, יוצרים, נוטעים, מייערים, מפתחים, בונים ובונים. לא כל כך רע יוצא בחיינו היום־יומיים. וכשהאזרח קם בבוקר, ולארוחת הבוקר מגישים לו רק את הרע, ולפני השינה מוסיפים לו עוד מנה רע, והוא יודע שבמציאות זה לא־כל־כך מרוייק, הוא מחליף מכונית לחדשה, מטייל בחו"ל, מגדל ילדים ומעניק להם הונה, השכלה וחינוך טוב יותר מאשר הוא קיבל בילדותו, מחליף דירה ליותר מרווחת וכו'. לא כל כך רע לו. אז מדוע יהיה לו אמון בכלי התקשורת, המדכאים ומהלכים עליו אימים בכל השטחים יום יום. אנא, כלי התקשורת, היו יותר אמינים ומאוזנים בכל דבריכם, ואז גם אמון הציבור יגבר בכם!

דוד גלעדי
אשקלון

אמונה או התרפסות?

כעיקרון כבאים בבאונייה של מפלגה את הקפת עולמם של חבריה ובוחריה בכוח ובפועל. לא יפלאונו, לפיכך, ניסוחים חרדיים המופיעים על כיסכבים רשמיים של מפלגות כש"ס או כפר"ל. כן נתפלא ונשתומם אם ייעשה כן על־ידי מפלגה כמפלגת העבודה.

אבל הדבר נעשה: בטופס ברכה לשנה החדשה (תשמ"ח) שיצא מטעמה ובשמה של מפלגת העבודה במחוז הנגב, בבאר שבע, בחתימתו של יו"ר המחוז בני קרובי: כותרתו מעוטרת בסיסמה הדתית בע"ה, תוכנו הוא „לוח הדלקת נרות לשבת לשנת תשמ"ח", וחלקו האחרון הוא ברכת הדלקת נרות שבת, עטורה בסיסמה החרדית בס"ד. פרט לאלו אין בטופס דבר!

אין בליבי מאומה נגד אמונה באלוהים או נגד ביטויים המשקפים אמונה זו, כ„בע"ה" או „בס"ד". יש בליבי הרבה נגד צביעותה של מפלגה וצביעות מנהיגיה, המפנים דגל אחד לכיוון המוני העם החילוניים וחברי ההתיישבות העובדת הציונית שהדת איננה אחד מסמליה, ובאותה שעה מפנים דגל אחר, שונה, נוגד וסותר, כלפי מצביעים פוטנציאליים של הבחירות הבאות. הדבר חמור שבעתיים לאור העובדה, ששניים אלה סותרים זה את זה. כוונה זו כל כך שקופה בטופס, כאשר מתכוננים כיוונו דברם לבוחר הדתי („בע"ה") כמו גם לבוחר החרדי („בס"ד").

על צביעות צרופה זו לא ניתן יהיה לעבור לסדר־היום, וכמו כל חרב פיפיות כן גם חרב זו. מנהיגי מפלגת העבודה, בבאר שבע או במרכז, אשר ימשיכו בשיטה זו, ימצאו עצמם בבוא יום הדין ללא בוחרים: החרדים ימשיכו ברומן שלהם עם הליכוד, ואילו החילונים, שמאסו במעללי החרדים מזה ובתנופה ובצביעות מזה – יחפשו מפלגות אמינות יותר שתגנה על האינטרסים המובהקים שלהם.

ד"ר יעקב אביצור
באר שבע

ההרס בעקבות ה„חזרה בתשובה"

אין ומעולם לא היו עוררין על זכותם של הורים לחנך את ילדיהם ולגדלם על־פי השקפת עולמם. גם אם יבחרו ללכת בדרכה של כת מיסטית, כמו גם בדרכה של כת התשובה.

מעל המסך הקטן („קשר משפחתי", 5.10) צפינו במשפחה יהודית, בה החליטה האם להתחרד ולכפות את אמונתה זו על בעלה ושתי ילדיה. היועץ הפסיכולוגי עשה את המיטב שבידו לקבץ פזורות המשפחה ולהציע לה נקודת התחלה חדשה לשיקום פנימי. מבחינה פסיכולוגית עצה זו טובה אמנם לכל משבר, למעט שבר ה„חזרה בתשובה", וכאן דומה שלא היו בידי היועץ כלים מתאימים להתמודד עם הבעיה. החלטתו של ראש משפחה ללכת בדרך האמונה הקיצונית היא סופית, בהחלטת ולא רק שאיננה ניתנת לשינוי, אלא שעל אף ההצהרות הפומביות אין שום סיכוי למשא ומתן, לקח ותן, וממילא נשמט הבסיס לפתרון שהוצע על־ידי הפסיכולוג להתגבר על המשבר. ה„ויתור ההדדי", שהוא מיסודה של כל מערכת חיים בצוותא איננו אפשרי ולפיכך אף איננו קיים בערכת הפאנאטיות הדתית. שם – כמו בכל כת מיסטית – הרבי (גורו) הוא הקובע הכל, והכפייה העצמית ללכת בדרך ה„מצוות" וטכסי־הפולחן אינה מאפשרת ויתור ולו גם אחד למען חיים בצוותא עם מי שאינו מאמין במתכנ.

לאור העובדה, שלגבי חרדי זה הנובע מפאנאטיות דתית של אחד הצדדים – במערכות הפרטיות (זוגות, משפחות) כמו גם במערכות ציבוריות (חברה, עם, מדינה) לא ניתן להגיע לחיים משותפים מתוך כיבוד ויתור הדדיים, חשוב מאוד, שיועצים פסיכולוגיים ילמדו את הנושא על בוריו, ומקרוב, על מנת שיוכלו לסייע לנועצים. לא פחות מהם ראוי שיילמד הנושא – וראוי שמפי הנוגעים בדבר ישירות – גם על־ידי מנהיגי המפלגות הלאומיות הציוניות, על מנת שיוכלו לקבל החלטות נבונות בוויכוח הארוך והקשה שבין דתיים לחילוניים במדינת ישראל בימים אלה.

ד"ר יעקב הראל
תל־אביב

המסגירים

לפני כ־1950 שנה הוסגר יהודי למוות בירושלים. בניגוד לטעות נפוצה יהודה איש קריות לא הסגיר אותו לרומאים, אלא לסנהדרין. בסנהדרין ישבו „יהודים חכמים". היו להם „סיבות טובות" מאוד להסגיר את ישו למוות בידי הרומאים. היה חשש רציני שהאיש יהפוך עצמו למשיח שקר... ומאז ועד היום שילם העם היהודי במיליוני קורבנות בעד המעשה הנבזי ההוא. כאן ועד היום מסיחים בפניו את האשמה שהוא עם נבזה וחסר כבוד, המסגיר את בניו למוות...

וכאן אנו מגיעים לפרשת נקש. יהודה איש קריות – הוא כמובן השמאל הישראלי. הסנהדרין – חבורת המשפטנים שקבעו ש„אין מקום לנקס ממשלת צרפת שנקש ירצה את עונשו בישראל". וכאן יצא המרצע מהשק: „דם ערבי לא יהיה הפקר"... אלה הם אותם האנשים שהיו מוכנים לרצח (כן, לרצח, בלי מירכאות!) את אלוף יצחק מרדכי, ואת אנשי השב"כ בגלל שני מחבלים מאוטובוס 300, שרק כמה שניות הפרידו ביניהם ובין פיצוץ האוטובוס על כל נוסעיו... אלה הם „שומרי החוק", הנלחמים למען „צדק אנטיבלסלי" על פני אדמות...

כל האנשים האלה לא יוכלו „לרחוץ בנקיון כפיהם" כמו פונטיוס פילאטוס...

עודד כהן
עין־הורד, איחוד

החלקה בחזרה למדרון

על הריבית הרצחנית במשק דובר הרבה. רק לאחרונה החלו להורידה, ולדעת רבים, לא די הצורך. הנה... בנק הפועלים בע"מ פתח בהעלאת הריבית למפקדים ולאובי בע"מ, גם בהעלאת ריבית החובה... וזה כשבראש בנק הפועלים בע"מ הפרופסור א. ברגלס, מי שהיה בעבר ראש אגף התקציבים במשרד האוצר וצובר פרסים בכלכלה וע. סיוון, בעבר מנכ"ל משרד האוצר ואיש בעל רגישות לבעיות חברתיות.

איפה ההסתדרות, שהיא נגד הריבית הרצחנית (הרס החקלאות והתעשיה), נגד האינפלציה, בעד צמיחה וכו'! איפה הראייה הכוללת ולא רק טובת הבנק! וגם לאומי בע"מ, שהוא לאחרונה יותר „בינלאומי", לא יינקה והן ל„אמר, „אוצר התיישבות היהודים" כבר שני נגידים, לצורך הגברת הפיקוח...! ומה על מוסדות „הממלכה"?

י. שיין
גבעתיים

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

דרוזים למען יהודי בריה"מ

נציגי „התנועה הדרוזית הציונית" נפגשו אתמול לפי בקשתם עם נציגי המועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות במשרדם בתל אביב. יו"ר התנועה יוסף נאצר אדין מדלית אל כרמל ציין בדבריו, כי הם רואים עצמם כתנועה הפועלת גם מחוץ למיגזר הדרוזי ואשר יש לה מתייחסות בכל הנושאים המטרידים את עם ישראל ובמיוחד בעניין עליית יהודי ברית המועצות, אשר הם רואים בה את אחד האתגרים הציוניים החשובים ביותר. לדעתם, „העם, עם כל גווניו, חייב להתלכד, למען עלית אחינו מברית המועצות".

בפגישה הוחלט כי ב־4 בנובמבר השנה תתקיים עצרת למען יהודי ברית המועצות בדלית אל כרמל, בהשתתפות פעילי עליה ואסירי ציון לשעבר שעלו לא מכבר.

בפגישה נכחו גם השייך זאקי זוהיר מעוספייה, עימאד סאלח מירקה, וג'עבר אבו רוקן מעוספיה.

תקשורת יהודית

תחת הכותרת „התקשורת בעידן האלקטרוני" יערך בירושלים בתחילת החודש הבא הכנס הבינלאומי לתקשורת יהודית בו ישתתפו עשרות עורכי עיתונים וכתבי־עת מהעולם היהודי ברחבי תבל. מושב הפתיחה יתקיים במשכן נשיאי ישראל במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, וראש הממשלה יצחק שמיר, ואילו כל יתר מושבי הכנס יתקיימו במכון ואן־ליר בירושלים. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, יכבד בנוכחותו את באי הכנס ביומו השני של הארוע.

עודד בר־מאיר

רהיטים כאמנות

אילנה גור (בתמונה) רואה את עצמה ישראלית אף שהיא מחלקת את זמנה בין ביתה שבניו־יורק ובין ביתה היפואי. ישראליותה מקבלת היום גושפנקא נוספת: על ההזמנה לפתיחת תערוכתה „רהיטי ברזל" במוזיאון ישראל בירושלים מודגש „אמנות ישראל". לפני כשנה זכתה גור בניו־יורק בפרס יוקרתי „האוסקר של העיצוב", על אחד מהשולחנות אשר יוצגו בתערוכה במוזאון ישראל.

עליזה היק

חבורה שכזאת

„ספר זה הוא ביטוי מעט לחבורה אשר כבשה את ארץ ישראל ברגליה", כך כותב יצחק רבין שר הבטחון בפתח הספר „והלכתם בארץ – סיפורה של מחלקת סיירים בפלמ"ח" שיצא בימים אלה לאור ביוזמת אנשי קיבוץ געתון וחברי מחלקת סיירי הפלמ"ח. „הסיירת, אומר רבין, היא בית מקדש לרעות ולאחוות לוחמים במלוא מובן המלה וסיפורה של מחלקת הסיירים נועד להצילה משיכחה", כל הכבוד שעבודת הנמלים הדקדקנית שהושקעה בספר זה מקנה לו חשיבות על מדף הספרים".

עודד בר־מאיר

הצייר קלמן שמי (מימין) עם שר החינוך והתרבות יצחק נבון, וסגן ראש עיריית תל־אביב נתן וולוך בפתיחת התערוכה של שמי בהיכל התרבות לרגל חגיגות שלושים שנה להיכל התרבות

ד"ר ליב אולמן

אוניברסיטת חיפה החליטה להעניק לשחקנית הקולנוע ליב אולמן בתמונה את התואר של ד"ר כבוד לפילוסופיה. השחקנית תקבל את התואר בישיבת חבר הנאמנים של האוניברסיטה שייפתח בימים הקרובים. טרם נמסרו לפרסום הנימוקים של הגופים, אשר החליטו על הענקת התואר הדבר נעשה בשל פעילותה הציבורית של ליב אולמן למען ילדי העולם, יהודי ברה"מ ונראה שהופעתה בתפקיד אידה נודל בסרט שהוקדש ל„סירובניקית" המפורסמת תרמה לא מעט להחלטה זו.

יוסף מיכלסקי

מוסד ציוני

בטקס פתיחת שנת הלימודים של חניכי המכללה לביטחון לאומי באוניברסיטת חיפה הסביר הרקטור פרופ' גבי בן־דור שאחד המניעים של האוניברסיטה לחתום את ההסכם עם המכללה ולהפעיל את התוכנית, היה הרצון „לחזק את ההכרה בציבור לזהות הציונית של האוניברסיטה באמצעות קליטת אנשי צבא". כאשר נתבקש הרקטור להסביר מדוע זקוקה האוניברסיטה לחיזוק ההכרה הזאת, הוא לא היסס והשיב „דוגרי": „באוניברסיטה קיים מפגש תרבויות שונות ואנחנו חושבים שזה דבר טוב והוא משקף את המציאות הישראלית בגבולות הקו הירוק. כתוצאה מהמפגש הזה יוצאת מעין תודעה ציבורית שאנחנו אוניברסיטה „ערבית" ונשמעו כבר הגדרות מעליבות כאילו שאנו שלוחה של אוניברסיטה „בירזית". אנחנו גאים על כך שיש לנו מרכיב ערבי באוניברסיטה. אך עם זאת החלטנו להכניס לתודעה, שאוניברסיטת חיפה היא מוסד ציוני. הקשר עם המכללה לביטחון לאומי יסייע לנו בכך".

יוסף מיכלסקי

סיור מוסיקאלי

התזמורת הסימפונית של חיפה, שפתחה השבוע את עונת הקונצרטים החדשה בתכנית מגוונת, הוזמנה לסיור קונצרטים בכמה ערים בצפון איטליה. מנכ"ל התזמורת עזבב בן־עמי מסר כי התזמורת תערוך חמישה קונצרטים בערים כרמונה, פררה, ורונה, מודנה, וקרפי, בניצוחו של המנהל האמנותי של התזמורת סטנלי ספרבר. בקונצרט בכרמונה, שייערך במסגרת האירועים לציון 250 שנה למותו של סטרדיבאריוס תופיע הסולנית שירה רבין. שגריר ישראל באיטליה מרדכי דרורי יעניק לקונצרטים את חסותו.

אריאלה ראובני

מינוי

ד"ר צבי מצגר (בתמונה), מרצה בכיר בביולוגיה אוראלית, מונה לראש בית־הספר לרפואת שיניים על־שם מוריס וגבריאלה גולדשלגר באוניברסיטת תל־אביב. הוא מחליף את פרופ' עמוס בוכנר, שסיים שמונה שנות כהונה בתפקיד. ד"ר מצגר, 40, הוסמך כדוקטור לרפואת שיניים באוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1971. בשנת 1977 קיבל מומחיות באנדודונטיה. הצטרף לסגל אוניברסיטת תל־אביב ב־1973. בשנת 1985 מונה לממלא־מקום ראש בית־הספר. בשנים 1981־1987 עמד בראש הצוות, שתכנן ופיקח על הקמת הבניין החדש של בית־הספר לרפואת שיניים, אשר נחנך באחרונה. ד"ר מצגר חבר בכמה ארגונים מדעיים ומקצועיים, והוא הנשיא־הנבחר של החטיבה הישראלית של האיגוד הבין־לאומי למחקר דנטאלי.

סיפורים על פרויד

בוינה מתפרסם בעת הספר „חיי יום יום במשפחת פרויד". כתב אותו העיתונאי המערב גרמני צמליץ ברתלס, שקיים ראיונות רבים עם סוכנת הבית לשעבר של פרויד (בתמונה) פאולה פיכטל. הספר יאכזב קוראים שיבקשו אישור לטענות שהושמעו ע"י פסיכואנליסטים חוקרים וביניהם קרל יונג, כאילו היתה לפרויד פרשת אהבים עם גיסתו. פיכטל, 85, המתגוררת בזלצבורג אומרת על החולים של פרויד: „הם באו לבית כשהם במצב של דפרסיה ויצאו מדוכאים כפי שנכנסו" וכן ש„הנשים כולן היו מאוהבות בד"ר". פיכטל, נוצריה שעזבה את אוסטריה כדי לעזור למשפחת פרויד שנמלטה משם להתגורר בבריטניה, הרכיבה שם מחדש את הספריה של פרויד ואת אוסף העתיקות שלו.

המדור נערך ע"י [illegible]

שחמט

טעויות נדירות

מאת אהרן איסרס

בעת האחרונה חזינו בטעויות נדירות של רבי־אמנים מצמרת השחמט העולמי.

אלוף העולם בשחמט, גארי קספרוב, המתמודד על תואר האליפות עם אנטולי קרפוב נוצח על־ידי הפתעה לבנות, במשחק השני בינהם, לאחר ששכח ללחוץ על שעונו, וכתוצאה מכך הפסיד זמן יקר שחסר לו מאוד בסיום המשחק.

לבן: גארי קספרוב שחור: אנטולי קרפוב

פתיחה אנגלית

1. ג4 פו6 2. פג3 ה5 3. פו3 פג6 4. ז3 רב4 5. רז2 0–0 6. 0–0 ה4 7. פז5 רג3 8. בג3 צה8 9. ו3 ה3! (קספרוב בחר בפתיחה שאינה מקובלת במשחקיו. אלם קרפוב לא הופתע ומקריב רגלי במטרה לשבש את פיתוח הכלים של הלבן) 10. ד3 (קספרוב חשב 78(!) דקות על מסע זה, ולבסוף בחר לדחות את ההקרבה) ד5 11. מהב3 פא5 12. מהא3 ג6 13. גד5 גד5 14. פג6 ...ב4 15. צב1 מהג7 16. רב2 רז4 17. ג4 רג4 18. רה6 ז6 19. פה4 מז7 20. רג4 צאד8 21. צב3 פד4 22. צהה3 מהג4 (על 22...פג3 יבוא 23. מהג3 עם האיום פז6) 23. מה1 פז5 24. צר3 רה2 25. צד8 צד8 26. צה1

(בעמדה זו שכח הלבן ללחוץ על שעונו. קרפוב ניצל זאת עד תום, הירבה במחשבה על חשבון זמנו של קספרוב, ולבסוף השאיר לו דקה אחת להשלים 14 מסעים) 27. צה8 מהא5 28. בג5 פרד2 29. פב3 רז3! 30. רג3 (כמובן שלא 30. צה8? בגלל 30...מהו1+) מהו3+ 31. מז1 צה1+ 32. מהה1 פה3 ולבן נכנע (אין למנוע מכג).

במשחק זה התגלו החידודים באופיים של שני המתמודדים. בתחילת המשחק איחר קרפוב, אך קספרוב גילה אבירות והמתין לידידו, אדרעל־פי שהשופט הפעיל את שעונו. כאמור במהלך המשחק לא גמל לו קרפוב על התנהגות אצילית זו.

טעות נדירה נוספת אירעה לרב־אמן ויקטור קורצ'נוי. בסיבוב התשיעי בתחרות הגדולה של בריסל (S.W.I.F.T.2), התמודד קורצ'נוי בלבן עם קרפוב. גם במשחק זה נהנה קרפוב מהמזל.

12. פד4 רג3 13. בג3 מהא5 14. פג6 בהג3+ (14...מהא4 15. צד8×) 15. בב1 בג6 16. מהג6+ מהה7 17. מהה6+?? (17. מהא8 מביל לסח נצחון) 18. צג1 כה6 19. מהה5+ מהה5 20. רג4 רב7 21. ז3 צג7 22. צהה1+ מו6 23. רב3 ז4 24. צג7 זו3! 25. צבב7 הו2 26. צז1 צה8 27. רא4 צח2 28. כג2 צב4 29. רה8 צח1 30. צבב1 בה5! 31. רב5 צב4 32. צבב4 בו1 33. צה4 צא1 ויתרון לשחור) 5ג 6. רג4 6א 7. רג5 מהד1+ 8. מד1 רג5 9. רד3 פבד7 10. בג3 ב6! (10...בב5? 11. א4 בא4 12. פא4 רה7 13. ראז ועדיפות קלה ללבן) 11. רב2 רב7 12. מה7 13. א3 צהג8 14. צאג1 רד6 15. ג4 ב5 16. צהד1 צג7 17. פב3 צאג8 18. צג7 צג7 19. פבד2 (19. צג1? צג1 20. רג1 ה5! ועדיפות מסריכת לשחור) ז6 20. צג1 צג1 21. רג1 ה5 22. ה4 פב6 25. רב2 פה5! 24. רה5 (על 24. ז3 יבוא 24...ו6 עם התוכנית רג6 ולאחריו ה6 או ז4) רה5 25. פה5 ו6! 26. פד3 פו4+ 27. מה3 פה2+ 28. מד4 פו4 29. רג2 ג6 30. מה3 ב5! (עדיף 30... פה2+ 31. מד4 פד7) 31. ה5! הה5 32. פז5

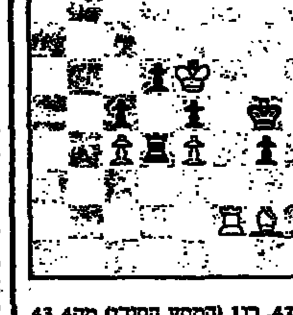

32... מהז! (32... פב5+ בבא לתוכנית מוכעית 33. מו3 פבב4+? 34. פה4+! 33. רה5 פבב5+ 35. רה4 פבד6 36. רג3 37. ה4 רה8 38. ר!5 פד5 39. פג5 40. 5א מה4 41. פג6 מה4+ 42. פו4 מ5 43. פא3 מה4 44. פב4 45. מה4 מב6 46. מה7 47.

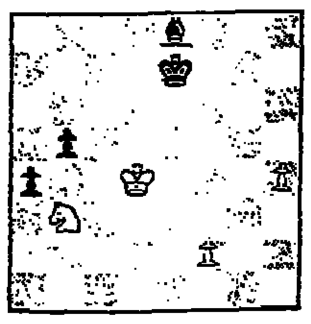

בעמדה זו נגע קורצ'נוי בצלכו והפסיד בדי 45. פג1 תיקו).

תחרות לזכר הבנים

תחרות השחמט המסורתית לזכר הבנים שנפלו במערכות ישראל תיערך בפעם ה־19 בקיבוץ עמיר בתאריכים 13.11–14.11.87.

ברחבי הארץ

★ קבוצת הפועל תל־אביב ניצחה בדרבי את ביתורי העיתים בתוצאה 9½ : 5½, במפגש הכנה למשחקי הליגה. בלוחות הראשונים הושגו התוצאות הבאות: סוידלר – קגנובסקי ½ : ½, גלפר – אבני 1:0, ברדק–אפק 1:0, אלתרמן – מ. שרנצל ½ : ½, פיסמני – פרסיץ 1:0.

★ קבוצת נוער הפועל הרצליה ניצחה את נבחרת הנוער של ההתיישבות העובדת בתוצאה 10:8 (9 לוחות בסיבוב כפול), במפעל שאורגן בפעם הראשונה. השחקן המצטיין היה טל היימוביץ מהרצליה שניצח בשני המפגשים.

בתחרות הילדים השתתפו 50 שחקנים ב־5 סיבובים „שוויצריים". ניצחו במשותף דרור להב (ניר עם) וגועז סידרין (געש) עם מלוא הנקודות.

ניהלו את שני האירועים: עודי בן־שלום, הראל אליוסף, שלמה קרלשטיין ואריה קצר.

אליפות ת"א הפתוחה

לפני כשבועיים נפתחה במועדון הפועל תל־אביב בבית תבורי אליפות תל־אביב הפתוחה בהשתתפות כ־130 שחקנים ושחקניות.

בתחרות המרתקת נוטלים חלק בין־היתר: רבי־האמנים יהודה גרינפלד ולודמיר ליברזון, והאמנים הבין־לאומיים נתן בירנבוים, אליהו שווידלר, שמעון כגן ואילן מנור.

רב־האמן יאיר קריידמן, כמחאה נגד אחד ממארגני התחרות אשר כיאן לשחרר שחקן מהפועל לקבוצתו של קריידמן – אס"א תל־אביב, פרש מהתחרות. לאחר שהוגרל ידיבו. בנוסף לכך, ניסה לגרור אחריו את יתר השחקנים הבכירים, ואף להורים בעתיד כל אירוע שחמטאי שיאורגן על־ידי הפועל. את התשובה המוחצת ביותר קיבל מהשחקנים שסירבו להצטרף לפרישה. אין ספק, כי עירבוב מין בשאים בינו אינו במקומו, ובוודאי בסמלכאות האירוע נעשית למען השחקנים.

הפתעה גדולה נפלה כבר בסיבוב הראשון של התחרות, כשיו"ר הוועדה המקצועית של האיגוד מ.ל. יחזקאל קלביצקי ניצח את האמן הבין־לאומי שמעון כגן (שחור).

הגנה סיציליאנית

1. ה4 ג5 2. פג3 פג6 3. ז3 ז6 4. רז2 רז7 5. פזה2 ד6 6. 0–0 ה6 7. ד3 פזה7 8. רה3 פד4 9. מהד2 צב8 10. פד1 0–0 11. ג3 פה2+ 12. מהה2 ה5 13. מהד2 ב5 14. ג4 ב4 15. רה6 בג4 16. דג4 פג6 17. ד5 רה7 18. בה3 ד4 19. פ4ד רה6 20. בג3 פא5 21. ו5 ?? (21. צאג1) 22. מהג3! (עדיף תחילה 21... רג4!) 22. מהג3 פה2+ 23. ...ד2 24. ...ה6 25. מהה6+ רג1 26. צו8! ...ד5 26. ...צו6 ... הלבן מחזיר את הרגלי, ומקבל עדיפות) 27. ... רד2 ... 28. רו4! ...

ניצחון ישראלי בלוכסמבורג

רב־האמן לב גוטמן ניצח באליפות הפתוחה של לוכסמבורג (88 משתתפים) בצברו 7 נק' מ־9 משחקים, ובהקדימו את הא.ב.ל. אליהו שווידלר, אלפרד קריסץ (רומניה), איוון האוזנר (צ'כוסלובקיה) וא.פ. אדריאנוס הוס (שווייץ) – השתתף בפסטיבל רמת־השרון) והדניאל פרגריבכ (בלגיה) 6½ נק' כ"א.

את הפסדו היחיד בתחרות נחל גוטמן נגד האנגלי פיליפ רוסיטר (לבן).

הודית של המלך

1. ד4 פו6 2. ג4 ז6 3. פג3 רז7 4. ה4 ד6 5. פו3 0–0 6. רה2 ה5 7. רה3 פז4 8. רג5 ו6 9. רה4 פג6 10. ד5 פה7 11. פד2 ...0 12. ...ו5 13. צב1 ...ו4 14. ...פז6 15. ...ב4 16. ...ה5 17. ...7 18. פו3 ...19. פו+ צז7 ...

ציון שני לאמן בין־לאומי לרונן לב

אלוף הנוער של ישראל, רונן לב, זכה בציון שני לתואר אמן בינלאומי, בתחרות הבין־לאומית שנתקיימה שלשום בקרית השרה. לב צבר 7 נק' מ־11 וחילק את המקום השני יחד עם רב־האמן יאיר קריידמן.

בבכורה זכה אלוף הארץ נתן בירנבוים שצבר 9 נק'.

סקירה רחבה על הפסטיבל נביא במדורנו הבא.

גמביט המלכה

1. ד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פו3 ד5 4. פג3 ז6 5. רז5 ה6 (קרב מעניין התפתח במשחק בין הרוסים יוסופוב – סוקולוב, מינסק 1987) 5. ה4 רז7 6. רג5 ז5 7. ה5 ג5+ 8. מהא4 פג6 9. פ0/0 0–0 10. ה6 ... 11. ...

אחרי נקאסונה

(המשך מעמ' 7)

במאה ה־21 יפאן היתה כבר מעצמה כמו במחצית הראשונה של המאה הזאת. אחרי שהושלו פצצות אטום על הירושימה ונגסקי ואחרי שיפאן הובסה על־ידי ארה"ב במלחמת־העולם השניה, היא שיקמה כיזון הצרכים בקירום כלכלתה, עד שהיתה בעשור זה למעצמה הכלכלית השניה בעולם. ההשערות שראש ממשלתה הפורש נקאסונה יחולל שינוי ויגדיל שוב את משקלה הפוליטי והצבאי לא נתממשו. נקאסונה העלה אמנם, בכוח אישיותו, את קרנה של יפאן במסגרת של שבע המעצמות המפותחות של המערב, הגדיל את תקציב הבטחון מעל לאחוז אחד מהתל"ג, שנקבע זמן רב לגבול מקודש, ואף עודד את ביקורתם של החוגים הליבראליים בעקבות ביקורו בהיכל השינטו – מועלה בו גם זכרם של מנהיגי יפאן במלחמת־העולם השניה, שנידונו למוות כפושעי מלחמה – אך בעיקרו של דבר לא השתנה בהרבה הפער בין הכוח הכלכלי העצום של יפאן לבין משקלה הפוליטי והצבאי הצנוע. כנגד זה הצליח נקאסונה לשפר שוב את המצב הכלכלי של יפאן לאחר קשיים במרייתם בשנים האחרונות. הצמיחה הכלכלית תגיע בשנה הנראית לי־3.5%: האבטלה הצטמצמה לפי האומדנים הרשמיים לי־2.7% ולפי האומדנים הריאליים – לי־5%. במאמץ לאזן בהדרגה את עודף היצוא הענקי בסך מאה מיליארד דולר (ארבעים מיליארד דולר בסחר עם ארה"ב בלבד) גדל בשנה האחרונה היבוא ליפאן ב־20% בעוד שגידול היצוא הסתכם ב־4% בלבד.

מאזן הנסגים כמו זה של נקאסונה היה מקנה לו, בכל משטר דמוקראטי פארלמנטרי, סיכויים לתקופת כהונה מעל לחמש שנים, שאותן השלים זה עתה. אולם על־פי הכללים הנהוגים בממסד המפלגה הליבראלית־דמוקראטית השלטת, השלטת ביפאן, גם חמש שנים אלה היו רבות מדי. למעשה הוא כבר זכה להארכה מעל לתקופת כהונה מקובלת של שנתיים. ההגמוניה המכושכת של המפלגה השלטת היא בלתי־מעורעת, וכל ההחלטות לגבי ראשות הממשלה מתקבלות בשעתה לאחר התמקחות בין הקבוצות המתחרות. לפני כמה שנים נראה היה שהיא תאבד את הרוב המוחלט, אך הערכות אלה הופרכו לאחר שהתמודדיה של השמאל המרכזי נחלשה בשתי הבחירות האחרונות.

שלושת המועמדים המתחרים על ירושת נקאסונה – טקשיטה בן ה־63, אבה בן ה־63 ומיאזאווה בן ה־68 אינם נבדלים הרבה זה מזה באוריינטציה הפוליטית שלהם: שלושתם פחות „אקטיביסטים" מראש הממשלה היוצא ונראה שיפאן רבים אינם מצפים על כך. הבעיות העיקריות שיאלכו להתמודד אתן יהיו בתחום הכלכלי: כיצד להפיג את רוגזם של האמריקאים נוכח חוסר האיזון ביחסים הכלכליים בין שני הענקים הללו ונוכח התגברות הלכי־הרוח הפרוטקציוניסטיים בקונגרס האמריקאי: כיצד להקטין בטווח הארוך את תלותה של יפאן ביצואה התעשייתי וכיצד להתמודד עם התביעה הבין־לאומית הגוברת שיפאן תנצל את היתרות העצומות המצטברות במאזן המסחרי שלה לקידום הצמיחה הכלכלית בארצות המתפתחות לסוגיהן.

היחסים בין שתי המעצמות האסיאתיות, קורקטיים למדי, בהתחשב בזכרונות המלחמה, העקובה מדם, שנמשכה ביניהן מ־1937 עד 1945, ואין להניח שחילופי האישים בפקין ובטוקיו ישנו את הדרך. יפאן נוסיפה להיות שותפת הסחר הראשונה במעלה של שכנתה־יריבתה סין. השינויים בפקין לא ישפיעו, כנראה, גם על מדיניותה של סין כלפי הגורמים האחרים בזירה הבין־לאומית. היא תוסיף להתנר לשיפור הדרגתי והזיר של יחסיה עם מוסקווה, בלי לוותר על הקשרים שקשרה מאז ניקסון וקיסינג'ר עם ארה"ב. נוסף על כך תמשיך לגלות נוכחות בעולם השלישי. העניין שיש לגורבאצ'וב בשיפור היחסים עם סין אינו נוגד גם את עניינו בשיפור מקביל של יחסי ברה"מ עם יפאן, אף כי מאמציו בכיוון זה עוד לא הוכתרו בהצלחה. על־אף היחסים הדו־משמעיים השוררים בין יפאן לארה"ב מאז אמצע המאה שעברה ועל־אף התחרות הכלכלית ביניהן, תוסיף יפאן בעתיד הנראה לעין להיות בעלת־בריתה פוליטית וגם צבאית איתנה של המערב. כל התחזיות כאילו עלולה יפאן, בגלל הבעיות הכלכליות, להפוך שוב לידידתה העיקרית של ארה"ב, בשעה שזו מתקרבת לברה"מ, הן בגדר עתידנות מפוקפקת מאוד.

עיריית חיפה –
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה
הבית ביאליק 3, חיפה
טלפון מהנדס – 04־640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: קיבון שברים בע"מ – לאיחוד חלקות 103 ו־104 בגוש 10802, שכונת נווה־שאנן, בסטייה בתוכנית חפ/1403, המראה אותם כשני מגרשים בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ב', ה', בין השעות 11.30–08.00.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אהרון יעובי
מהנדס העיר

דבר לפני 60 שנה

„ביר איסטי" על ההנה"צ החדשה

בגליון האחרון של השבועון „ביר איסט אנד אינדיה" הופיעה, בפרק א"י, רשימה על ההנה"צ החדשה וזה לשונה בין השאר: עד עכשו היתה ההנה"צ בא"י גוף „דמוקראטי" שהיה גדול דיו להכיל בא כח אחד או יותר בפעם בכל מפלגה ואיגוד בתנועה הציונית. באופן כזה היתה התחשבות ברגשות הכל. והנה עתה יחול בזה שנוי. במקום איזה 15 באי כח הקים הקונגרס הציוני הט"ו אכסקוטיבה המורכבת מקולונל קיש, מר הארי סאקר וגב' הנרייתה סולד, אשר איש מהם אינו כפוף לאיזו נאמנות מפלגתית בעוד שכל השלושה הם „דוברי אנגלית" במקורם. הטמפראמנט המזרח־אירופי סולק, לפי שעה, מן ההנהגה.

מות יהודי אנטישמי

במעון קיץ סמוך לגראץ מת הסופר, המוסיקאי והמספר הגרמני ארטור טרביטש, יהודי שנתפס לאיבת ישראל. פרסם חבורים „מדעיים" נגד „רוח היהודות" והתפלמס בחריפות עם הסופר הגרמני הידוע תומאס מאן וגער בו על היודופיליה.

לפני 40 שנה

מזימות חדשות נגד ההעפלה

לונדון. מיניסטריון החוץ הבריטי נוקט אמצעים דחופים למנוע את ההעפלה. פאנאמה נתבקשה לאסור על שתי אניות העוגנות עתה בקונסטאנצה להניף את הדגל הפאנאמי. ציר פאנאמה בלונדון טלגרף לממשלתו והציע לבטל את נתינותן של האניות „פאן קריסנט" ו„פאן יורק". בעלת האניות היא החברה „ניו יורק קומפני", שלה היתה שייכת גם האניה „יציאת אירופה תש"ז". מחכים בימים הקרובים להפלגת האניות מנמל בים השחור ובהן 16 אלף מעפילים.

הסוכנות השלימה בהצלחה את רכישת הקולות

לייק סאכסס. פעולת הנהלת הסוכנות היהודית נכנסת לשלב הרס, לאחר שכבר הושלמו בהצלחה השתדלויותיה לרכישת הקולות של המשלחות לטובת הדו"ח של ועדת האו"ם לא"י. את הנאום העיקרי בועדה ישא מ. שרתוק ואחריו ימסור ד. וייצמן את גילוי הדעת המסיים את הצד היהודי.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר ראשון גם בבוקר דבר

דירות

וילות ובתים

קבוצת קציני חיל האויר מתארגנת לבניית שכונת וילות בגן־יבנה, בדבר פרטים: 08-536474 בע־רב לאבי (30215)

בפ"ת בפרדס־קוטג'ים קוטג' יפהפה +תוספת 5 חדרי שינה 03-906132 03-9234803 (29811) 03-9224503

בסביון!! להשכרה וילה חדשה ומסודרת בלעדי ל"סנטר" 03-346441 (25079)

קוטג'ים. מסוארים בקר־און ומרחקה תוך סנ־טר 351425 (27994)

בזכרון־יעקב קוטג' סופר+ בריכת שחיה מ־שאגם 488,000 ש"ח. (27595) 052-70669

בהרצליה־פיתוח, בית מ־פאר, בבניה, מיקום מ־עולה. 300 בנוי. 450 קרקע מהבעלים 052-570413 (12853) 052-575720

למכירה בהרצליה פי־תוח וילה מפוארת +יחידה נפרדת!! (14199) 052-570970

קבלנים מציעים

לוינק"פ. לבניה ברמ־דמנות 2 קוטג'ים 5+ די־רת חדר על הגג, מרדאו 14 בתיים אפשרות החלפה (30100)

דירות למכירה

ת"א – יפו

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ברמת־אביב 5 אקס־סיביים מ־136,500 ב־תוספת מע"מ אפשרות לתשלומים נוחים "ISCO" 03-426293-4-5-6 (29283)

בגבעתיים!! דירות גן אקסלוסיביות!! 165 מ"ר. 135 03-256183, (10830) 03-218894

במגדל דיזנגוף ק"24 די־רה יפהפיה ומרווחת עם כל השיכלולים, נוף מק־סים ובריכת שחיה 03-281145-8 לחנן (27680)

בשיכון־ל' דירה אחרו־נה לאיכלוס מיידי 5 חד־רים ורוד לה־אשכול 40 לפרטים: חברת "אביב" (11690) 03-7512203

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות בשכ"ח

היק הודעות שוויון בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה. אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות

חולון – בת־ים

דירות מרוהטות

דירות בגני תקווה

עסקים

אולמות

חנויות

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות גג

ביקוש דירות

דירה 40 מ"ר+ טלפון ב־קומת קרקע או מרתף ל־3 חודשים +אופציה (11574) 03-267903

משרדים

מבני תעשיה

בחולון, ראשל"צ ובתיים 500 – 3,000 מ"ר. "נ.ת.מ נכסים" (29666) 03-372169

מגרשים

למשקיעים דרושים מגר־שים בכסף/קומבינציה בראשל"צ ת"א "סיון נכסים והשקעות" (29638) 03-941352

בגן־יבנה במרכז לבנייה מיידית לוילות 17,200 דולר +מע"מ, 2000 במ־זומן והיתרה במשכנתא, במשרד: 08-574335 בערב: 08-574823 (27588) 08-574567

הצעות עבודה

לבורנטית תעשייתית לעבודה מיידית קבועה "א.ב.א" 03-282487 (10998)

מלגזנים מנוסים בעלי תעודת הסמכה לעבודה מיידית תנאים טובים "חבר" 03-221214 (10770)

מכונאים ימיים לאחזקה במפעל באזור נתניה "חבר" 03-221214 (10763)

מכונאי מטוסים לאחז־קה במפעלים תעשייתים "חבר" 03-221214 (10757)

מזכירה דו לשונית מנו־סה +הדפסה במעבד תמלילים I.B.M חוד־מיל לעבודה מיידית למשרה מלאה לחודשי־ים ימים. תנאים טובים. "חבר" בן־יהודה 100 ת"א 03-221214 (10651)

מלחימים ות מחוו־טים ות מנוסים ות, רצוי ידע ב־WIRE UP למפעלי אלקטרוניקה בת"א, חולון ופ"ת. (תנ־אים טובים) 03-286111 (9525)

עובדי ות יוצר למפעלי תעשיה, רצוי יוצאי צה"ל+ רשיון נהיגה, אפשרי במשמרות, לפ"ת, בני־ברק, בת־ים וראשל"צ. 03-286111 (9520)

למפעל והיטים ודם מק־צועי לניהול מרפדיה, נג־רים מקצועיים ובלתי מקצועיים לעץ מסיבי, מחסנאי. 03-810516 בי־בית (3723) 03-312175

להברה בשרותי ב"א אשת מכירות דינמית ותוצה יכולת ניהול מו"מ +רכב 03-659457 (80)

מלחימה מנוסה לכבלים וקונקטורים חצי יום בת"א 03-660148 (19984)

פקידים/ות

עובדי מחשב

קלדנית מקוף מנוסה, לעבודה מיידית, ממוש־כת, באיזור הרצליה. "מנפאואר" בן־יהודה 12 ת"א, א' – ה' 14.00 03-298877, 08.00 (10666)

למשרד עו"ד בתכנית עיברית רצוי גם אנגלית במעבד תמלילים וחוד־מיל בעלת נסיון לעבודה 15:00 – 19:00 03-280910, 03-285669, 03-291634 להתקשר עד 14.00 (10678)

דרושה פקידה אחרי צבא, רצוי בעלת נסיון בעבודה משרדית ומח־שב ורשיון על קטנוע או רכב (9577) 03-810312

מזכירה, מנהלת משרד עיברית־אנגלית מעבד תמלילים למבנה גדולה בהרצליה. או ת"א (תנ־אים טובים) (9489) 03-286111

פקידה קלדנית מנוסה לעבודה אחה"צ בת"א (9485) 03-286111

כתבנית גרמנית אנגלית (גרמנית שפת אם) לחב־רה גדולה בת"א (תנאים טובים) 03-286111 (9483)

עוזרות ומטפלות

טבחים – קונדיטורים

גזירה/תפירה

למעסק דרושה מודליס־טית בעלת נסיון למחל־קת הלבשה. גוזר בעל נסיון. תנאים מצויינים. (11568) 03-337725

לגוטקס ומלה דרושות תופרות מקצועיות כל התנאים הסוציאלים, הסעה מאורגנת מרמלה לוד צהרון לילדי עובדות המפעל 08-246290 (11044)

למעסק בני־ברק דרו־שות תופרות מקצועיות 5 ימי עבודה הסעה מ־אורגנת 03-706342 (11036) 03-706158

הנהלת חשבונות

טכנאים, הנדסאים

(המשך לוח בעמ' 11)

מכדם من الاجل

هكذا من الاجل

בבחירות את כל מה שיש – לניצחון

(מכתב גלוי למזכ"ל העבודה)

מאת ח"כ פרופ' שבח וייס

הבחירות יתקיימו בשנה הקרובה, בכך אין ספק, בין אם במועדן – נובמבר 1988 – ובין אם לפני כן. את השנה הזאת יש על־כן להקדיש לבחירות ואת הניצחון בהן להציב כיעד מרכזי. עלינו לעשות מאמץ עליון להשיג תמיכה עממית רחבה, שבלעדיה נתקשה לכונן ממשלה שתוציא אותנו מן המבוי המדיני הסתום ותפשיר את הקיפאון שנכפה עלינו בתוקף התיקו הפרלמנטרי.

שיטת הבחירות הפנימיות החדשה, אשר באה לתת ביטוי אירגוני מוחשי לתהליך הדמוקרטיזציה במפלגתנו, טומנת בחובה יתרונות רבים, אך לה גם עקבי אכילס: נשקפת סכנה שכל מרצה של האקטיבה המפלגתית יופנה פנימה, במגמה להגביר את סיכויי עשרות המועמדים הפוטנציאליים להיבחר על פי השיטה החדשה. אם כך יהיה, יופנה כל המאמץ ההסברתי אל מאות חברי מועצות הסניפים המחוזות והאלף ומאתיים חברי מרכז המפלגה. הכל יעסקו בשיכנוע המשוכנעים, יכרתו בריתות, יכוננו קואליציות פנימיות, ישבו במאות פגישות הידברות בין מחוזיות וסקטוריאלית, יופיעו בין חברי הסניפים, יערכו ועידות־זוטא, יטוו חוטי קשר בין קבוצתיים, ויתפרו את מחלפותיהם לכנסת הבאה. מנהיגינו וראשי תנועתנו יהיו עסוקים בשידור המערכות האישי כדי כך, שיתקשו להתפנות לעניין העיקרי: הרחבת התמיכה במפלגת העבודה בקרב הבוחרים.

לא פעם מתמלא ליבי קינאה במפלגות כמו מפ"ם, התחיה או רצ, אשר כל מרצן מופנה להפצת רעיונותיהן בציבור הרחב. ראשי מפלגות אלה תרים את הארץ, מופיעים בבתי־ספר, בערבי ראיונות, באספות עם, במועדונים, בסימפוזיונים ובמקומות עבודה – ומכשירים לבבות של רבבות אזרחים.

בין 1984 (הבחירות לכנסת ה־11) ל־1988 (הבחירות לכנסת ה־12) התגבש צבור מצביעים חדש. כל מי שהיו בני 14 ב־1984, יוכלו ב־1988 להשתתף, לראשונה בחייהם, בבחירות לכנסת. זה מאגר של יותר ממאתיים אלף מצביעים צעירים. ציבור חדש זה, העשוי לשנות את כל המפה הפוליטית, הוא האתגר הפוליטי הגדול של כל המפלגות. יתר על כן, דווקא מפלגת העבודה חייבת להתמסר למערכה: על נפשם, כי הרי מן המפורסמות הוא כי ציבור הוותיקים, אשר בחלקם הגדול הם נאמני תנועת העבודה, הולך וקטן ויש למלא את אסמינו בבר חדש – הדור הצעיר. המצביעים הצעירים מוכנים לשמוע בלב פתוח את דוברי המפלגות המחזרים אחריהם בבתי הספר התיכוניים העיוניים והמקצועיים. גם המנהלים והמחנכים פותחים את שערי מוסדות החינוך לדוברי המפלגות ומאפשרים להם להרצות במפגשים החברתיים שנועדו לכך. ראשי התחיה, רצ ומפ"ם סובבים במקומות אלה ובכשרון רב עושים נפשות לרעיונותיהם־מפלגותיהם. גם כמה וכמה דוברים מוכשרים של הליכוד אינם מדירים רגליהם מן הבמות האלה. יתר על כן, נטיית המחנכים היא לזמן לדיונים כאלה את הקצוות, את החלק הרדיקאלי ואת המעל ומעבר המשיחי. לכן, כל עוד הדבר תלוי ביוזמתם הם בלבד, יש יתרון לצמדים של שמאל־ימין.

אך הבעיה העיקרית מתמקדת בחוסר הנכונות של דוברי מפלגת העבודה לבזבז אנרגיה להופעות ציבוריות שאינן מניבות פרות במישור הפנים מפלגתי. הם מעדיפים הופעה בפני מועצת סניף על הופעה בבית ספר. הם יבכרו הופעה במועצת מחוז ויזנחו הופעה במועדון 'בני ברית', 'רוטרי' או 'בית הלל'. הם מעוניינים בפגישה עם חברי מרכז ולא עם חניכי תנועת נוער. הם מבקשים לשוחח עם ראשי קבוצות במפלגה, אשר לדידם נחשבים לקבלני קולות של חברי המרכז, ואין להם עניין לבטל זמן על סיור במקומות עבודה.

כאשר נהגה מפלגתנו לפרסם ב'דבר', אחת לשבועיים, לוח הופעות של ראשי המפלגה בפעולות הסברה, ניתן היה בנקל לזהות אותם עשרות השרים וחברי הכנסת שהקדישו זמנם ומרצם לעבודת שטח ואגב כך הסתבר, שמאות פעילים אחרים לא נוטלים חלק במאמץ הזה. על כן, בלחץ סרבני השטח, הופסק פירסום המודעות. במקום לפרסם שבוע בשבוע לוח שכזה על מנת לדרבן את האקטיבה לעסוק במלאכת ההסברה והחינוך התנועתי, ניתן פרס למשתמטים. חבל.

למפלגת העבודה מאגר של מאות מסבירים בעלי פוטנציאל טוב מאד: שרים, חברי כנסת, חברי הוועדה המרכזת, ראשי רשויות מקומיות, מזכירי מועצות פועלים, ראשי ההנהגה הציונית, מרצים באוניברסיטאות, ראשי התנועה בעבר אשר היו שמחים להשתלב בפעולות החינוך התנועתי ואם ייקראו לדגל יעשו זאת בכישרון ובמרץ, ראשי קהל, סופרים ואמנים. לרשות מפלגת העבודה עומד אגף אירגון מצויין, אגף הסברה פעיל ונמרץ – והטוב שבאגפי הבחירות בישראל.

על מזכ"ל המפלגה לשכנע את מאות ראשי תנועתנו במרכז ובפריפריה כי עם כל החשיבות של הכשרת לבבות חברי המרכז לקראת הבחירות הפנימיות, חשוב עוד יותר לנצח בבחירות הכלליות וכי ללא אמון העם אין טעם רב באמון חברי המרכז. אם כל אחד מ־300־400 חברי האקטיבה של המפלגה ותומכיה, מקרב אלה המסוגלים להופיע לפני הציבור ולשאת את דבר המפלגה, יטיל על עצמו שלוש הופעות לחודש, אפשר יהיה לקיים כ־1000 פעולות הסברה בחודש, וכ־12,000 פעולות שכאלה עד למועד הבחירות לכנסת ה־12. זה המאמץ המינימלי שניתן לתבוע מיקירי התנועה. אין בכך כל קושי. אני ושכמותי, נוהגים להקדיש לעבודת ההסברה בין 15 ל־25 הופעות בחודש ומנסיוננו נוכל להצביע על התועלת הרבה הטמונה בהתייצבות פנים אל פנים בפני הצבור הרחב. הניצחון בקלפי החיצונית חשוב מן הניצחון בקלפי הפנימית. לא יתכן שרק חלק קטן של ראשי קהל אחראים ישאו לבדם בעול ההסברה והאחרים יקדישו את כל מרצם לפוליטיקה של פנים אל פנים בפרוזדורי התנועה, על מנת לקדם את מכירת עצמם כמועמדים לכנסת. זה לא הוגן, לא חברי, מזיק ויפגע בנו קשות במערכת הבחירות הבאה – מערכת חשובה וגורלית, לעם, למדינה ולמפלגה.

על מזכיר המפלגה לשקול אפשרות של הקדמת הבחירות הפנימיות לאביב הקרוב, על מנת שכל התנועה תוכל להתפנות, אחרי שידור המערכות הפנימי למלאכה העיקרית בקרב העם. או לחלופין, לתבוע מכל מי שמסוגל לכך, לקיים כך וכך פעולות הסברה חיצוניות בקרב הציבור הרחב ובעיקר בקרב הצעירים ולדאוג לכך שהדבר יפורסם ברבים, באותיות קידוש לבנה, כדי שחברי המרכז, בבואם לבחור את שליחיהם לכנסת, ידעו בברור מי ומי רואה לנגד עיניו את אינטרס תנועתו ומי שקוע כל כולו בקידום עצמו. אין לי ספק שחברי המרכז יידעו לגמול לשלוחיהם על־פי אמות מידה של האינטרס הכללי.

עוזי ברעם הוא מזכ"ל דינמי. לזכותו יש לזקוף את ההאצה של תהליכי הדמוקרטיזציה הפנימית וזו זכות גדולה. עתה עליו לדאוג שתהליכים אלה יתנהלו בלי שייגרם נזק לתנועה. בכוחו לעשות זאת, אין ספק.

מאת הנשארים אל המתלבטים שם

מאת אברהם שרון

שלום, ברוכים המתלבטים.

אנחנו, הנשארים, לא יכולים להבטיח לאיש הרים וגבעות, אלא מישורים פשוטים. לא יכולים להבטיח סנוורים אלא אורות וצללים, לחילופין. אין לנו שפנים בכובע, אלא חתולים מייללים בחוצות. אנחנו, הנשארים, נמשיך לעשות את עבודת ההסברה הסוחטת, המייגעת, נטולת הברקים: נטעים את הנקודות החשובות, לא נמכור אשליות.

נגיד שקשה כאן, שצפוף כאן, שלא הכי סימפטי כאן, אבל אנחנו כאן. עובדה. נגיד שאנחנו לא מסוגלים להתחרות באלה שמציעים פיתויים חומריים, שאנחנו לא יכולים להציע לכם שום בעלות על נכס, אלא רק שותפות בעול, בביצורים, בתקווה ובסיכויים. אין אנחנו עשויים זהב טהור אלא מתכות מסוגסגות, אין אנחנו ראמבואים וסופרמנים ורובוטריקים, אלא אנשים בשר ודם: החולשות שלנו שקופות, חזקות מאיתנו, עושות בנו שמות. אנחנו כאן מפני שכאן נולדנו ופה אנחנו חיים ויוצרים, שודדים ומייצרים, חולמים ומתייאשים, קמים ונופלים, סובבים על גלגל הרולטה, מפסידים בהימורים ומיחלים, בעל־כורחנו, לעתיד בהיר יותר.

אין בדברים האלה משום התרסה או פריטה על המצפון, אף לא תקיעה בשופר לכינוסים מן התפוצות. הדברים האלה כמוהם כשיחה שקטה על כוס תה עם עוגיות. אם תשובו, לא אל הטוב ביותר תשובו, אף לא אל היותר טוב. תשובו אל הטוב האפשרי, הסביר, היחסי, תשובו – אם בכלל – כדי להשתתף בחוויית־זהות משוגעת, סיזיפית, אתם זוכרים? חוצפה ישראלית. תשובו – אתם מוזמנים – אל סירוך המערכות, אל רפיונו של הממסד, אל אוזלת ידן של הרשויות. תשובו – הלא כן? – אל היזעה, אל הדם, אל הדמעות, אל קהות החושים, אל השגיונות ואל החספוסים, אל חיכוך המרפקים ותחיבתם בתוך הבטנים הרכות.

שם, בככר, אתם עושים, אולי, כסף וחיים. כאן, בבית הישן, תחיו את החיים בטעם של פעם. אתם מכירים על־פה את החריקות. הן עדיין צורמות באוזניכם ומעבירות צמרמורת בגב. אתם רואים לנגד עיניכם את הקירות הסדוקים, את הרעפים הפגומים, את הטיח הנושר. הבית מט ליפול.

אלוהים ישמור, כופרים אדוקים שכמותכם, שכמונו. אתם מושכים באף את הריחות משכבר, רקב החציר, רפש הרפת, צחנת הלולים, ריח האדמה בסתיו, קצת לפני הגשם והשלולית שאחריו, ריח החלזונות, גללי העזים, עובש הקוסג', כופתיות התערובת, שמן הרובים, יריעות הבראונס בטירונות, הקיטבקים, הנעליים המצוחצחות טיפ־טופ, ניחוח הנערות הפרועות השיער בלילות שבת, ריח התאנים בבוסתן, הריח החלוד של הבאר הישנה, תמרות האבק, הכמשונים. מריחים?

אפילו בנסיון הביישני־משהו לקרוא לכם לשוב יש מידה מטעם התחינה והשידול, שלא לומר התעמולה. זה לא יהיה הוגן לא להודות בכך. אתם נמצאים בשלב שבו אי־אפשר עוד להניא אדם מבחירתו בדרך של מניית טעמי־האיכות של חלופות חיים. אתם מכירים – אם לנקוט לשון גסה – את הסחורה: אתם יודעים עם מי יש לכם עסק. מזהים ישראלי. משלט־רחוק. די לכם בלחיצת כפתור ומיד ייראה על המסך, עם סיום הפשרת השלג, המאצ'ו הישראלי המזיע והעצבני. מי זה? זה אתה? זה אני? זה השכן ממול?

הכוח לקום, הכוח לשנות, הכוח לשגת, הכוח להזכר, הכוח לשמר, הכוח להיפטר, הכוח להשאר.

רק אתם תבחרו, לבסוף, באיזה מהכוחות להשתמש ואיזה מהם לדחות.

על־פי שישה עקרונות

מאת עוזי נרקיס

מהפכות העת החדשה, שהואצו בקצב החיים המודרני והתחדדו בקומוניקציה המתפרצת, חוללו שינויים דראסטיים בכל דפוסי התנהגותנו ודרכי חשיבתנו. העדר סבלנות, הסתפקות בכותרות ובראשי־תיבות, מאיסה בחזור ובשנה ושאיפה לחידושים ולדרמאטיזציה בכל מחיר, הם מקצת מוצרי־הלוואי של תקופתנו. את המשתמע מן השינויים הללו עלינו ליישם בתחומים רבים ומגוונים, כדי שהנוסחאות שהתרגלנו אליהן ושנהפכו לקלישאות, לא יוסיפו לשלוט בהוויתנו.

אחת הנוסחאות הזקוקות לרענון היא הציונות הסוציאליסטית. עשרות שנים חלפו מאז התלהטו דיוני האבות המייסדים על דמותה של מדינת היהודים העתידה לקום, על הדרך להקמתה, ועל איפיונם של אלה שיסללו את הדרך הזאת. למשתתפים באותם דיונים היה מכנה־משותף כפול: הם היו ציונים על־פי גירסתם, שהציונות היא עליה לארץ־ישראל, והם היו סוציאליסטים בכך שעמלו במלאכת־כפיים ושאפו להקים חברה סוציאליסטית בארץ־ישראל. לכן קראו לעצמם פועלי־ציון ולתנועתם קראו תנועת העבודה הציונית.

חלפו שנים וכמאמר המשוררת רחל "העם הפך, פסגות הפכו מישור". הכל השתנה. בקרוב יתקיים קונגרס ציוני האמור לסכם 90 שנות ציונות, מאז הקונגרס הציוני הראשון ב־1897. כדי שיהיה זה קונגרס של תמורה ושינוי עלינו ללבן לעצמנו, אם הנוסחה שלאורה צעדנו עדיין נכונה או שהשינוי בכל מערכות חיינו חל גם עליה ויש להתאימה להווה.

אותו מכנה־משותף כפול של האבות המייסדים אינו קיים עוד. הציונים אינם גורסים כי משנת הציונות היא עליה לארץ־ישראל, הסוציאליסטים אינם עוסקים עוד בעבודה פיסית ואין כמעט יהודים עובדי כפיים בגולה. משום כך יש להגדיר מחדש את מטרות תנועת העבודה הציונית ולמקמן בתחומי הזהות שאינם נחתכים עוד הוריזונטאלית, לפי מעמדו הכלכלי של הפרט, אלא ורטיקאלית ואלכסונית, בחתכים מצטלבים, לפי יכולתו של הפרט להזדהות עמן. ואלה מטרות התנועה כיום:

★ קיום מדינת ישראל כמדינה יהודית ולא מדינה דו־לאומית;

★ קיום פלורליזם דתי ורעיוני בעם היהודי;

★ קיום הדמוקרטיה בתנועה הציונית;

★ חתירה ללא לאות לשלום עם שכנינו הערבים;

★ שאיפה לשוויונות בחברה הישראלית;

★ העדפה לאומית של המגזר החלוצי בישראל, הקיבוצים והמושבים.

מטרות אלה חרתה תנועת העבודה הציונית על דגלה במערכת הבחירות לקונגרס הציוני בארצות העולם. פנינו אל יהודים המתעניינים בנעשה במדינת ישראל, המכירים במרכזיותה, המעוניינים להשפיע על המתרחש בה והמבינים כי רק בדרך של כוח פוליטי אפשר יהיה לעשות זאת. עשרות־אלפי יהודים הגדירו עצמם כ"ידידי תנועת העבודה בישראל", המזדהים עם יעדיה אלה, בלי כל קשר למעמדם הכלכלי. התברר שאין שום סיבה שיהודי, המצליח בעסקיו, ידוע בקהילתו, תורם למגבית ורוכש בונדס, לא יגדיר עצמו כידיד תנועת העבודה בישראל ואף יסייע לה להגדיל עוצמתה הפוליטית בזירה הציונית, הזירה היחידה שיהודי מן הגולה יכול בה להשפיע פוליטית על המתרחש בישראל.

בימינו, ימי סוף המאה העשרים, ראוי שנקים את תנועת העבודה הציונית בעולם כ"ארגון ידידי תנועת העבודה בישראל". בלי לנטוש את עקרון עליונות העליה לארץ, שלמענו הוקמה תנועת מגשימים, יש לחרות על דגלו של ארגון זה את שש המטרות שנזכרו לעיל, התואמות את ערכי מפלגת העבודה בישראל. סביב מטרות אלה יכולים להתלכד יהודים אוהבים, חרדים, לגורלה ולדמותה של מדינת ישראל.

הדרוזים – לא רק מאגר אלקטורלי

מאת מוסבאח חלבי ואלי נחמיאס *

באחרונה גוברת המבוכה הפוליטית בקרב בני העדה הדרוזית בישראל. אולי קיומה של ממשלת האחדות הלאומית והתנהגות חלק משריה מחזקים את תחושת המבוכה הזו בקרב העדה, שבניה הצליחו עד כה להשתלב במערכות הפוליטיות והמפלגתיות השונות. המבוכה יונקת גם מתחושת הקיפוח, שבאה לביטוי, בין היתר, בפרשת בית־ג'ן. הדרוזים חשים מקופחים בתחום הבניה לזוגות צעירים, בתעסוקה לחיילים משוחררים, בחיים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים.

אמנם לדרוזים יש שני חברי כנסת – ח"כ אמל נסר אלדין מהליכוד וח"כ זידאן עטשי, מ"שינוי" – והם מייצגים את הדרוזים, אף ששניהם לא נבחרו על־ידי דרוזים או מוסדות של העדה אלא על־ידי מפלגותיהם, בתהליך של הצבעה חשאית. מה שמעיד יותר מכל על מעורבותם במימסדים המפלגתיים הללו (עדיין לא במפלגת העבודה). אך בייצוג הפארלמנטרי לא די. ברשות המבצעת – קרי: הממשלה – אין לדרוזים דריסת־רגל. לעובדה זו יש השלכות מיידיות, במדינת ישראל בעלת האופי של המשטר המרכזי כמעט ולא ניתן להשפיע ללא נציגות על מרכזי העוצמה של הממשלה ומוסדותיה. יוצא, אם־כן שמעורבותם של הדרוזים בממשלה הינה טיקסית בלבד. לעומת זאת השפעתם באה לידי ביטוי דרך הכנסת בלבד.

שנית, בולטת עובדת היווצרות ועיצוב אינטיליגנציה דרוזית הצומחת בקמפוסים האוניברסיטאיים, לאינטיליגנציה זו ציפיות רבות בתחומים רבים.

הישוב הדרוזי חפץ לתעש את עצמו ולשלב במסגרתו את בוגרי המוסדות להשכלה גבוהה, זאת במיוחד כאשר לאחרונה פונים סטודנטים דרוזים לאפיקי השכלה נוספים ובמיוחד לתחום המחשבים, ההנדסה הרפואה ועוד.

מגמות אלה לדעתנו מחייבות את הממשלה לפעול ביתר שאת לתיעושו של הכפר הדרוזי וליצור מיגוון הזדמנויות תעסוקה לצעירים הדרוזים ובמיוחד לאקדמאים ולקצינים והחיילים משוחררים.

שלישית, גידול האוכלוסיה הדרוזית, ואופי החיים המסורתי של העדה, שלפיו הצעירים אינם נוטשים את כפריהם אלא ממשיכים לגור במסגרת הקהילתית יוצרים לחצי דיור קשים. רזרבת הקרקעות המתדלדלת, לצד תקנות בניה יוצרים תסיסה בקרב הצעירים, וברור שגם בחישה מפלגתית בנדון, אינה תורמת להרגעת הרוחות.

רק מדיניות ממשלתית רבת־מעוף עשויה לפתור את בעיית הדיור המעיקה על כל צעירי העדה.

רביעית, המיגזר הדרוזי מתאפיין לדעתנו במצב של טרנספורמציה וחילופי־דורות, הדבר בא לידי ביטוי בצמיחה של אליטה פוליטית חדשה וצעירה, הצעירים מאסו מסגנון הפעילות המאפיין את הותיקים, והם שואפים לטוב יותר ולא נטעה באם נעריך שפני ההנהגה הדרוזית עשויים להשתנות בקרוב ואולי גם בבחירות הקרובות של הרשויות המקומיות שתתקיימנה במחצית השניה של שנת 1988.

קיימת אפשרות סבירה מאד שההנהגה הצעירה־החדשה שתשתלב בחיים המוניציפאליים, במועצות הפועלים, בהסתדרות, בכנסת, ואף בממשלה ובצבא תמצא שפה משותפת ותהווה ראש גשר לקבעת מעורבות עמוקה יותר של העדה במירקם החיים הישראלי. אין ספק גם שהנהגה צעירה זו תבטא את המאבק בין מודרניזציה למסורתיות.

נציין כאן, תהליך פוליטי מעציב ומדאיג מבחינת תנועת העבודה, אך שריר וקיים לפיו הולכת תנועת העבודה ומאבדת מאחיזתה הפוליטית המסורתית בקרב עדה זו, חשיבות העדה הדרוזית אינו נעוץ במשקלה האלקטוראלי – אם כי אין לזלזל גם בתחום זה – אלא בעובדה שאוכלוסיה זו החליטה לכרות גורלה בגורל העם היהודי תוך הסתגלות לחיי המדינה ומעורבות מלאה בקרבה.

אחיזתה ההיסטורית של תנועת העבודה הולכת ונשמטת, הליכוד במיוחד וגם מפלגות אחרות מנצלות את הלכי הרוח בעדה תוך השגת יתרונות אלקטורליים ומושכים במפרשים לכיוונים.

יחד עם זאת, קיימת מעורבות יתר של הדרוזים בפוליטיקה הישראלית, הם משליכים יהבם על המפלגות בתקווה לשינוי ולפתרון סבך הבעיות הקיימות, ואולם ברור שתהליך של יתר פוליטיזציה עשוי להחריף את המתחים בעדה ובינה ובין מגזרים פוליטיים אחרים.

לפיכך סבורים אנו – לאחר שיחות ממושכות עם הנציגות הדרוזית בגליל ובכרמל – שעל הדרוזים ובמיוחד העסקנים לפעול בהגיון ובתבונה ולא להיסחף אחר אינטנסיביות בחיים הפוליטיים שלא תמיד מסמלים תבונה פוליטית.

לסיכום נעיר כאן שהבנה טובה יותר של התהליכים החברתיים, הפוליטיים ועובדת היותה של העדה במצב של טרנספורמציה מתקופה לתקופה – תוכל לסייע בגיבוש מדיניות נבונה ונכונה כלפי הדרוזים שנאמנותם ותרומתם לחברה ולמדינה אינה מוטלת בספק.

* אלי נחמיאס הוא חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה

הצפוי בשטחים

מאת חיים חצורי

בכל משטר של עריצות ובכל ניצול פוליטי או חברתי של אדם בידי אדם, טמונה סתירה פנימית. את השחרור מן העריצות ומן הניצול לא יביא נצחון הצדק המופשט אלא גילוי הסתירה המציאותית. שתיים הן האפשרויות לסיומו של משטר כזה: או שהדיכוי יהיה כה קשה עד שהמדוכאים יחדלו לפחד מפני תוצאות המרד וסוף־סוף יתקוממו נגד העריץ; או ששלטון העריצות ישתדל למנוע תנועת מרד ועל כן יתייחס בזהירות ובהבנה מסויימת לצרכי הנתינים שלו, ועל־ידי כך יכשיר אותם לקראת משטר של חירות. "בין כך ובין כך נגזר על העריצות להיבטל, בתוקף השפעתם ההדדית של הכוחות, כיוון שכוחות אלה בני־אדם הם" (ברוך שפינוזה).

עשרים שנה מחזיקה ישראל בשטחים. הזמן החולף ללא פתרון מגביר את הרצון להמשיך במצב זה עוד ועוד, בתקווה שהעולם יתרגל לשליטת ישראל בשטחים, ובמיוחד יתרגלו לכך התושבים הערבים. אלא שהמצב הזה יתנקם בנו ובדור אחרינו. הערבים בשטחים המוחזקים יהיו במרוצת הזמן, עקב הריבוי הטבעי שלהם, כוח אתני חזק: הכוח הזה עלול להשתלט על כל מוסדותינו הלאומיים, אם תעניק להם המדינה זכויות שוות, כמו זכות לבחור למוסדות נבחרים, שירות בצבא, השכלה גבוהה ללא אפליה, שיבוץ במנגנון הציבורי והממלכתי.

אם אוכלוסיית השטחים תשאר בחזקת אזרחים ממדרגה שניה, ללא זכויות פוליטיות, תתעורר אצלם תסיסה מתחת לפני השטח שתגיע עד להתפרצות אלימה נגד השלטון הישראלי.

כך או כך, החזקת השטחים שיש בהם רוב ערבי תגרום למדינת ישראל נזק לאומי ומוסרי.

הנזק המוסרי והחברתי שבהזרמת כוח עבודה זר למשק הלאומי שלנו מורגש כבר עכשיו היטב. יתכן שזו מדיניות מכוונת, שמטרתה להבטיח למושלים בשטחים רגיעה ובטחון מצד אחד, ולאלץ את האוכלוסיה שם, מהצד האחר, להיות תלויה בחסדיהם של נותני הפרנסה הישראליים. אם כך, האם נתנו דעתם יוזמי המדיניות הזו לפער המעמדי והחברתי שתהווה בשל כך בין שני העמים ושמגביר את המתח הקיים בלאו־הכי בתחום הלאומי? האם מלחמת האזרחים בלבנון לא פרצה בשל גורם זה? הרי הנוצרים השתלטו על המשאבים החומריים במדינה והרוב המוסלמים היו חוטבי עצים ושואבי מים. וכלום אין הדבר כך בצפון אירלנד?

כל מאבק לאומי אינו משוחרר גם ממאבק מעמדי. עלינו ללמוד מתהליכים חברתיים־לאומיים שהתחוללו אצל עמים אחרים.

סכנת חלומות מתוקים ללא כיסוי

מאת פנינה גולדנר

אחרי שקוראים את תחזית־תכניתו הפוליטית של אריה הס (דבר פתוח, 4.10.87 "הפדרציה ורעיון מדינת הפלשתינים") עולה השאלה: על מה הוא בונה? מה הם הנתונים ההיסטוריים, הלקוחים מהעבר ומההווה, שיצדיקו, אפילו חלקית, את התמונה הוורודה של שיתוף פעולה כלל בין "הרפובליקה הפלשתינית", שהס מצדד בה, ובין הממלכה הירדנית וכן בין שתיהן לבין מדינת ישראל? בתור ראש קבוצת הפדראציה במפלגת העבודה למד ודאי הס לא רק את תולדות הישוב והסכסוך הערבי־ישראלי, אלא גם את התפתחות יחסינו עם מדינות ערב, את תרבותן הפוליטית ואת שאיפותיהן: בהתחשב באלה, האם תיאורו את "המהפכים המדיניים הדרמאטיים", שלדעתו יתחוללו עד שנת 2000 במזרח־התיכון, ואת האידיליה שתשרור באזורנו, אינם רק WISHFUL THINKING?

האם קרא אריה הס כמה מחקרים חדשים (וישנים) של היסטוריונים ופובליציסטים מערביים על מהותה וטבעה של הבעיה הפלשתינית, בין היתר את ספרה הדוקומנטארי של סוזן הטיס־רוולף, על נסיונות־שווא חוזרים ונשנים של מנהיגות הישוב (בתקופת המאנדט ואפילו קודם) ושל אישי ציבור ואקדמיה יהודים כאן, כמו רוטנברג, קלבריסקי, רופין, מגנס, ורבים אחרים, לקיים איזה דו־שיח עם אישים ערבים בפלשתין דאז, ליצור מסגרת, אפילו פרוביזורית ביותר, לדו־קיום ללא שפיכות דמים מתמדת? כל הפניות האלה נשארו ללא מענה, גם מצידה של האינטליגנציה הערבית, שנרתעה מכל מגע עם האויב הציוני. כאשר הצליח בן־גוריון סוף־סוף לשכנע את מוסא אלמי, מנהיג ומחנך ערבי נאור, להיפגש עמו, ופרש לפניו אותה תמונה מזהירה של יתרונות של דו־קיום, הידברות בין הישוב (לא מדינה עדיין!) היהודי וערביי פלשתין, השיב המנהיג "המתון" לבן־גוריון: "לא מעוקצך ולא מדובשך! מוטב לנו לחכות עוד 100 שנה לקידמה ולטכנולוגיה של עמנו מאשר לתת לכם, היהודים, דריסת־רגל באיזורנו".

מי שלמד קצת על הפילוסופיה הגיאו־פוליטית של העולם הערבי, המעוגנת בדת האיסלם, מבין שהתפיסה הבסיסית של הערבים, שכל המזרח־התיכון הוא "דר איסלם", לא השתנתה עד היום הזה, כפי שמוכיחים מחקריו של המזרחן הדגול פרייץ שרון. המחקרים האלה וכן הספר המונומנטלי של ההיסטוריונית האמריקאית ג'ואן פטרס "FROM TIMES IMMEMORIAL" – מחקר מעמיק ומקורי על הסכסוך הערבי־ישראלי (1985) – עשויים לפקוח עיניהם של ישראלים רבים, שגדלו באווירה של הליבראליזם המרכז־אירופי, וחונכו על אידיאלים של דמוקראטיה ואחוות עמים, ואינם מסוגלים להתמודד עם מציאות קיומנו במזרח־התיכון, בין עמים בעלי מסורת של "רצח פוליטי", של העדר הגיון ועקביות, של קנאות דתית ומעל לכל, משטרים חסרי יציבות, המבוססים על רודנות ודיכוי.

אריה הס וחבריו מעדיפים להתעלם מלקחי ההיסטוריה הקרובה והרחוקה, המעידים שוב ושוב שלא המתונים אלא הקיצונים ביותר זוכים להמונה במנהיגות ערביי ארץ־ישראל. לא כאן המקום לפרט רשימת רציחות פוליטיות, שקורבנותיהן היו ערבים שהעזו לסטות מן הקו הנוקשה של המופתי הירושלמי: כנופיות של חאג' אמין אל־חוסייני גרמו למותם של ערבים פלשתינים רבים יותר מכל הפלשתינים שנהרגו במלחמות ישראל עד עצם היום הזה. "השיטה" פועלת: לא רק ראש עיריית שכם אל־מסרי, אף חברי אש"ף עצמם, שהעזו לדבר על מיתון מעשי הטרור ועל הידברות עם "הסרטן הציוני", חוסלו על־ידי חוליות ארגונים קיצוניים.

הס כתב: "כגודל החזון, כן גודל האומץ והתעוזה הדרושים למימושו מצד מנהיגי ישראל והפלשתינים... יש ליזום דיאלוגים רבים בהשתתפות אישים ישראלים ופלשתינים על תכנית מדינית זו." עם מי עלינו, על ראש הממשלה או על שר החוץ, לנהל את הדיאלוג? מי בראשי הארגונים הפלשתינים, מסוגל לשאת באחריות ולהיכנס למו"מ עם ישראל? האם הדוגמה של לבנון, שזה יותר מעשר שנים אין בה אף שביתת נשק אחת, אף הסכם אחד שמחזיקים מעמד יותר מיום יומיים, כה רחוקה מאתנו? גם אילו היה ערפאת מוותר על הסעיפים באמנה הפלשתינית המחייבים את השמדת ישראל ומפסיק, זמנית, את מעשי הטרור נגד אזרחי ישראל, האם לא היו חבש או חוואתמה מחסלים אותו? ומה על ארגוני הטרור הפלשתינים הנתמכים על־ידי הסורים, העיראקים, האיראנים, והקיצוני והרצחני מכולם, אבו־נידאל, בחסותו של שליט לוב? מי מהם יזכה למעמד בכורה ב"רפובליקה הפלשתינית", שאריה הס כבר תיאר אותה בפרוטרוט כ"שולטת על שטח של יותר ממאה אלף קמ"ר"

הס יכול להמשיך ולרקום את התחזית האידיאלית שלו, לצפות שארגוני טרור פלשתינים יאזינו לקול ההגיון וההומניות היהודי, לצייר בתמימות את ההידברות בין אש"ף ומנהיגי ישראל, שלדעתו תביא לאותה אוטופיה במזרח־התיכון: הס ורבים כמוהו, בתוך כמיהה נואשת לקץ של מאה שנות שנאה רצחנית אכזרית, מספרים לעצמם אגדות, פנטזיות אופטימיות, כפי שמספרים לילדים קטנים לפני השינה.

הסכנה היא שסיפורים, מאמרים – חלומות מתוקים ללא כיסוי במציאות – ירדימו את אלה שחייבים להשאר מפוכחים וערניים ולא להכנע לאשליה עצמית. אם כך יהיה עלולים אנו, חס וחלילה, להתעורר באחד "המרכזים העירוניים הגדולים והחשובים של הרפובליקה הפלשתינאית", שיקיפו, לפי תחזיתו של מחבר המאמר, את "מזרח ירושלים, רבת־עמון, יריחו..." ואולי גם את תל־אביב וחיפה. אם כך, רצוי לא להתעורר כלל.

אני מאמינה, שחרף אי־נכונותן של מדינות ערב להסכים להמשך קיומנו המדיני בארץ וחרף הסבך הטראגי של ערביי ארץ ישראל, שהם כה קרובים וכה רחוקים מאתנו, יתגשם כאן בהדרגה דו־קיום, רצוף התקריות, התפרצויות וטינה, אך בכל־זאת מתמשך ומתחזק. כדי שזה יתממש דרושה קונסטלאציה בינלאומית מיוחדת, אבל מעל לכל דרושה עמידה נבונה יהודית, החייאת הסולידאריות הלאומית שלנו וגיבוש לבניית כוח מוסרי, צבאי וכלכלי. בניית מגדלים פורחים באוויר לא תעזור לנו לשמור על ביתנו המשותף היהודי.

(סוף לוח מעמ' 9)

היה היתה שנה בתשמ"א 1981

כפי היק זה אסור לכבל אדם לעבודה בהכרה בינו או מחמת היותו נשוי או הורה. ארא אם אופיו או כהותו של התפקיד בונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

ספרים/יות

נגרים

נהגים

מחסנאים

מוכרים/ות

סוכנים – מקדמי מכירות

שרותי אחיות

שליחים

מפעילי ציוד מכני

פועלים/ות

עובדי/ות ייצור למפעלי תעשיה, רצוי יוצאי צה"ל +רשיון נהיגה, אפשרי במשמרות לפ"ת, בני-ברק בת-ים ורא"שלי"צ 03-286111 (9527)

עובדי נקיון

עובדי מתכת

עובדי מוסך

שומרים

ביקוש עבודה

מכוניות

"אריס" 1988 לאספקה מהירה!! כל סוגי ב.מ.וו, אאודי, פורד, סיטרואן אופלו אשראין במחירי מבצע!! 03-5440104 (6673) 03-235608

מפ"ט אלקטרוניקה לעבודה מיידית בהרצליה, חולון "חבר" (10761) 03-221214

מחסנאים טכנים מנוסים בוגרי קורס מפ"עים, ידע בעבודה על מחשב ורשיון נהיגה למפעל גדול בראשל"צ (9474) 03-286111

הנדסאי אלקטרוניקה מוסמך יוצא צה"א, נסיון בספקי כוח R.F למפעל אלקטרוניקה בחולון. (9480) 03-286111

שרטוט וגרפיקה

עובדי דפוס

דרוש עובד לעבודה מעניינת בהדפסת מדבקות עם רקע בדפוס, הדרכה תינתן לעובד המתאים 03-810312 (9569)

חשמל ואלקטרוניקה

חשמלאי אחזקה מוסמך נסיון בתעשיה במפעלים בנת"א, חולון וראשל"צ (9468) 03-286111

מלחימים/ות מחווטים/ות מנוסים/ות ורצוי ידע ב-WIRE UP למפעלי אלקטרוניקה בת"א, חולון, פ"ת (תנאים טובים) (9439) 03-286111

עובד התקנות אחראי ומנוסה לצנרת וכבלים למושבים 03-660148 (19977)

עובדי יהלומים

מרצדס

סובארו

ב'ססי, 1300 +מזגן, 86, אפשרות בתשלומים (10971) 03-291112-3

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ב.מ.וו

דייהטסו

אאודי

וולבו

טלבוט

אוטוביאנקי

טנדרים

אוסטין

אופל

מסחריות

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

סיטרואן ג'י.אס.אי 1983 יד ראשונה במצב מצויין. בעבודה: 03-255036, בבית: (9760) 03-5400996

סימקה-קרייזלר

פולקסווגן

פיאט

פורד

פיאקסה ספורט, 1983, ראשונה, 57,000 ק"מ 03-7515134 (10662) 03-402637

לנצ'יה / ג'יפים

רנו

בהזדמנות: רנו 9 "1400 אוטומטית סוף 1983 יד ראשונה +טסט מיוחדי הדשה לתלוטין! ש"ח 15,800 (9395) 03-887162

מקרים

חיות בית

כלי בית

אביזרים וחלקים

השכרת רכב

בתי"ם ושיעורים

חלפי רכב משומשים

מזגנים מפוצלים, 1½ חדשים בבצע הכרזה במחיר ללא התחרות! 2000 ש"ח "סביורי" 03-835546 קור' (9524)

מכונות גזירה

ציוד למכירה

(המשך לוח בעמ' 13)

هكذا من الاصل

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר

קופת חולים מכבי

דרושים

למרפאת השיניים שנפתחה בירושלים

רופאי שיניים כלליים/ מומחים

למשרות מלאות וחלקיות.

• בדבר פרטים נא לפנות בטל' 02-227274,5 רח' שלומציון המלכה 18 (בנין האחים ישראל).

— סודיות מובטחת —

היל"ה — השכלת יסוד לימודי־השלמה

דרוש/ה

מנחה מחוזי בתוכנית היל"ה

מחוז הדרום

תיאור התפקיד: הפעלת מערכת לימודים ביזורית והנחיית צוות מורים (ברשויות המחוז).

כישורים: אקדמאי, בעל תעודת הוראה, נסיון בהוראת ט.ט. — נסיון בהנחיית מורים והפעלת תוכניות חינוכיות, רקע בניהול חינוכי.

היקף המשרה: חצי משרה (קיימת אפשרות להשלמת המשרה — מנחה בחינוך הבלתי פורמאלי במחוז). התפקיד מחייב ניידות

המעוניין/ת מתבקש/ת לפנות בכתב, בפירוט קורות חיים, לפי הכתובת — משרד החינוך והתרבות, אגף הנוער, מחוז הדרום, דרך הנשיאים, באר־שבע 84100

מעוז חברה לביטוח בע"מ

אם ברצונך להצליח עשה החלטה בטוחה

חברת מעוז, חברת ביטוח בתנופה, מקבוצת הביטוח של בל"ל מחפשת מועמדים רציניים מגיל 24 ומעלה בעלי השכלה של 12 שנות לימוד לפחות.
אנו נכשיר אותך בקורס ליעוץ פנסיוני ובטוח חיים בחיפה.
נסייע לך לעמוד במבחני רשוי מתמחה של משרד האוצר ובהבטחת הכנסה בשלבים הראשונים של עבודתך כסוכן החברה. נעזור לך להגשים קריירה עצמאית.

טלפון ל־04-510285

ביטוח חיים עושים ב־ מעוז חברה לביטוח בע"מ

מהנדס מיזוג אויר

דרוש לתפקיד מנהלי טכני לעבודה בחו"ל. נדרש נסיון וידיעת השפה האנגלית. לפנות בכתב לת.ד. 4397 ת"א. מיקוד 61043.

עבור „מהנדס מיזוג" סודיות מובטחת.

דרושה

מקבלת קהל למסעדה 206

צהלה, טלפון 03-499466

עיריית תל־אביב־יפו

דרושים

★ **לאגף לשרותי רווחה**
עובדים סוציאליים בתחומים שונים ללשכות האזוריות. לקבלת פרטים נא להתקשר לטלפון: 438140 /438331.

★ **למחלקה להשכלת מבוגרים בעיריית תל־אביב־יפו**

מרכזת
בחצי משרה לתכנית האתגר (הדרכת אמהות לגיל הרך) בשפה הערבית לשנת הלימודים תשמ"ח.
הכישורים הדרושים:
1. השכלה על תיכונית בתחום מדעי החברה
2. נסיון בעבודה עם ילדים
3. נסיון בהדרכה או בייעוץ למבוגרים
4. כשר ניהול וארגון
5. ענין בטיפוח חינוכי באזורי מצוקה
6. שפת האם ערבית
על המעוניינות לפנות בכתב לעיריית תל־אביב־יפו המחלקה להשכלת מבוגרים, ככר מלכי ישראל 64162, לא יאוחר מיום 28.10.87.

★ **מורים** לחטיבות הביניים ולחטיבות העליונות.
מתמטיקה, שלי"ת, פיזיקה+מתמטיקה (½ משרה) אנגלית לתסי"ב (20 ש"ש) כלכלה (10 ש"ש), פיזיקה (משרה מלאה), ציור (6 ש"ש), ספרות ותנ"ך (משרה מלאה בתסי"ב), היסטוריה + תנ"ך (½ משרה).
למ"מ ל־3 חודשים: מתמטיקה (20 ש"ש כיתות ז' — י'), ביולוגיה (תסי"ב), אנגלית (ז'—י'), ספרות ותנ"ך (תסי"ב).
למרכז למידה לשעורי עזר לתלמידי ז'—י"ב, בימים א.ב.ה. (20.00—15.00) מורים למתמטיקה, פיזיקה, אנגלית וצרפתית.
נא לפנות (יש להציג תעודות) למינהל החינוך והתרבות, בניין העיריה, חדר 227, בימים ב' או ד' בשעות 13.00—08.30 (טל' 438042).
לבי"ס תיכון ערב מורה לאנגלית להכנה לבגרות.
לפנות לגב' רות דקל בימים א.ג.ה. 21.00—17.00, טל' 256593—216749.

גני הדר מפעלי תיירות בע"מ.

נהר הירדן מלון ומרינה

דרוש לנו רואה חשבון עם נסיון בתיירות לתפקיד **חשב**

לפרטים נוספים, נא לפנות לישראל לוי 03-652229, 06-792846, 06-792870

יום זיכרון שיבה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, ארא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

לחברה בינלאומית ידועה ליבוא ויצור תמרוקים בגוש דן
דרוש(ה)

תמחירן(ית)

למשרה מלאה/ חלקית

הכישורים הדרושים:
א. ידע בסיסי בהנה"ח
ב. ניהול ורישום מלאי הקשורים ביצור והפצה
ג. ידע באנגלית חובה.

נא לפנות בכתב־יד בצרוף קורות־חיים, ידע מקצועי ושכר מבוקש, לת.ד. 23000 ת"א עבור תמחירן.
סודיות מובטחת

גלי

לקבוצת מפעלי „גלי"
למפעל ההנעלה דרושים/ות

1. טכנאי/ת ייצור
לניהול מחלקת ביקורת איכות

2. מבקר/ת איכות
עדיפות לבעלי נסיון בענף העור

...ם לפנות בכתב ת.ד. 4429 רמת־אליהו, ראשל"צ, מיקוד: 75143, לידי מר עזרא שקד.

דרוש

טכנאי/ת — הנדסאי/ת בנין

נסיון בהכנת תוכניות עבודה פרטי — בנין ותאום יועצים

להתקשר 03-280234 החל מ־22/10/87

אורט ישראל

דרושים

בת"ים

לבי"ס תיכון טכנולוגי אורט ע"ש מילטון
רח' הרב לוי 4 — 6
טלפון 03-5510324/5519943

★ **מהנדס/ הנדסאי אלקטרוניקה** (להוראה)
★ **מורה לעיבוד שבבי**
★ **מורה לספרות** (חצי משרה)

חולון

1. למרכז חינוך אורט תל־גיבורים
רח' הפרדס 41, תל־גיבורים
טלפון 03-881562

★ **מורה להוראת שילוט, ציור ורישום**

2. לבי"ס תיכון טכני
רח' פרופסור שור 2 טלפון 03-805282/3

★ **מפעיל מיקרו מחשבים י.ב.מ.**
(בעל ידע רב ונסיון בשפת פאסקאל)

WANTED

Excellent English Typist

★ With Word Processor experience
★ Knowledge of Hebrew - an advantage
★ Full time - 5-day week
★ Permanent position

Golden Pages - Tourist Dept., Ramat Gan, Tel. 03-7532232/4 Susan or David.

דפי זהב

ORS שרותי כח אדם

למחלקה הטכנית בתל־אביב

מלחימות/ מחווטות/ מרכיבות/ מבקרות איכות

★ מנוסות
★ עבודה בכל גוש דן וכל איזור המרכז.
★ משמרות ראשונה, שניה.
★ הסעות וארוחות.
★ שכר גבוה ותנאים סוציאליים מלאים.

מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות אל אגי או ציפי בימים א — ה, בין השעות 08.30—16.00 וביום ו' עד 12.00.

כתובתנו: כיכר אתרים 134, תל־אביב טלפון: 03-202460

אין צורך בתאום טלפוני מראש.

הטובים עובדים קבוע ORS

לאלפא גת מחשבים ותקשורת בע"מ
דרושים:

(311) ★ **מנהל שיווק**
ארצי בעל נסיון רב בתחום ה־P.C. ציוד הקפי וכו'.

(312) ★ **איש מכירות תיב"מ**

(313) ★ **אנשי מכירות**
ל־P.C. ציוד הקפי, בעלי נסיון מוכח בענף.

נא לפנות בכתב יד לת.ד. 23142 ת"א 61231 בצרוף פרטים מלאים וציון מס' משרה.
סודיות מלאה מובטחת.

לחברה מסחרית למוצרי חשמל ותפאורה
דרושים

★ **איש מכירות ראשי**
★ **מוכרת מנוסה**
— מקום העבודה בירושלים —
לפנות טלפון 03-243105

מלם מערכות בע"מ

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות עצמאי

תאור התפקיד:
— מנהל חשבונות באופן עצמאי
— רושם פקודות יומן והתאמות

הכישורים הנדרשים:
— השכלה תיכונית
— סוג 2 או 3 בהנה"ח
— נסיון של 5 שנים לפחות בהנה"ח בחברה המונה 100 עובדים לפחות

מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל, יפנו בכתב יד, בצירוף תעודות על השכלה ונסיון, קורות חיים אל: שרה קשת ת.ד. 13016 ירושלים 91130 בציון עבור „מנהל/ת חשבונות עצמאי".

גורי יבוא והפצה בע"מ
דרושות

דיילות מכירה

מקצועיות לעבודה ברשתות שיווק בכל רחבי הארץ. מעל גיל 30. תנאים מעולים. לעבודה מיידית.

טל. 03-9612111 לאורה או מירה.

המוסד להכשרה ולייעול הבניה

למרכז הלימודי לטכנולוגיות הבניה — חולון
דרושים

1. מהנדס אזרחי
להוראה בנושאי בטיחות בבניה ומקצועות נוספים. עדיפות לבעלי נסיון בביצוע.

2. ספרן/ית
עדיפות לבעלי תעודה בספרנות.

3. הנדסאי בנין
להוראה ולהדרכה.
כישורים: 5 שנות נסיון במקצוע.
שליטה מלאה בעברית.

המעונינים יפנו למזכירות הפדגוגית של 03-804208

הדדר חברה לבטוח בע"מ

למחלקת בטוח חיים

דרוש/ה

פקיד/ה

בעל/ת ידע מקצועי ונסיון לעבודה במחלקה.
נא לפנות, לתיאום ראיון לגב' אילנה עמר, טל. 03-642685

עיריית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם — 1979 מכריזה בזה עיריית תל־אביב־יפו על משרה פנויה במרכז הרפואי תל־אביב־יפו.
מכרז מס': מרה/82/87
תואר המשרה:

מנהל חדר מיון ומרפאות בבי"ח רוקח.

דרגת המשרה: 7 — 8 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה:
1. רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.
2. תואר מומחה ברפואה פנימית.
3. 5 שנות נסיון לפחות בעבודה במקצוע בחדר מיון לאחר קבלת תואר מומחה.
הערות
1. במידה ויתוכו שינויים ארגוניים בבי"ח רוקח וחדר מיון ישתלב בבי"ח איכילוב, יהיה המועמד כפוף למנהל חדר מיון בבי"ח איכילוב.
2. כאשר יוסדרו השרותים הרפואיים במסגרת הסיבה / אגף — יהיה המועמד כפוף למנהל הסיבה / אגף לרפואה פנימית.
3. במשרה מועסק עובד.
בקשות למכרז יש להגיש במעטפה סגורה למשרדי העיריה במגנון, על גבי שאלונים אישיים „בקשה למשרה פנויה", טופס מס: 2025. ולציין על המעטפה את מספר המכרז.
תיאור תולדות חיים, תעודות המעידות על כשורי המועמד ומסמכים אחרים המצורפים לבקשה יוגשו ב־6 עותקים.
טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במגנון באופן אישי או ע"י הדואר.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תבואנה בחשבון.
התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: כ"ב חשון תשמ"ח 15 בנובמבר 1987.

כ"ג תשרי תשמ"ח 16 באוקטובר 1987 — אלי עשת מנכ"ל העיריה

למגדנית שקם
אזור התעשיה — חולון
דרושים

רדיינים (אופים)

— ידע באפית עוגות
— נסיון והמלצות מוכחות

המעוניינים בפרטים נוספים אנא פנו לטלפון: 806824, 5572227 בין השעות 07.30—14.00

נעמת — תנועת נשים עובדות ומתנדבות
דרושים/דרושות

מורים / מורות לספרות נשים

1. לקורסים למבוגרים במרכז הכשרה בית חנה בנ"א
בדבר פרטים נא לפנות לגב' מאירה אדר טל: 03-223741.
2. לבל"ה התיכון המקצועי נעמת חדרה
בדבר פרטים נא להתקשר לגב' איריס אלמוג טל: 06-326178.
את החשבונית בליווי הנגזיר נא להעביר למרכז נעמת האגף להכשרה מקצועית ארלוזורוב 93 תל־אביב.

למוסד ציבורי
דרושה

מזכירה

ידיעת השפות עברית אנגלית הדפסה בשתי השפות נסיון קודם בעבודה פקידותית

• המעוניינות מתבקשות לפנות טלפון 03-630940

ליעד מחשבים
המסגרים 4 בהאמידים הרצליה טל: 052-550577
דרוש/ה

מורה

ללימוד שפת המחשב ביסיק פסקל ולוגו תנאים טובים.

למשרד עורכי־דין בתל־אביב
1. פקידה ותהמידל מעולה 16.00—8.00 רצוי נסיון קודם במשרד עורכי־דין
2. פקידה לשעות אחה"צ, ימים א, ב, ה, ה, 19.00 — 16.00
03-252425

נהג תומר הברסה
דרוש/ה

שרטט/ת מנוסה

(רצוי בעבודות תעבורה תנאים טובים)

03-230104, 03-249267

לבית־מרקחת בצפון ת"א
דרוש/ה

רוקח/ת

03-412934

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': גיאומטריה, נא להכיר (ב).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, ה"ב.
09.00 אנגלית ח'.
09.20 בתרגום לערבית: טבע, הנשימה.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית: על יסודי.
11.15 חשבון ה': השבר מהו?
11.30 ארץ מולדת: סדרה א', בין חומות ירושלים (ב).
12.00 גיאוגרפיה כללית: ז"ט' גרינלנד — מתקופת האבן לתקופת הסילון.
12.25 ספרות על יסודי: המלט, התקופה האליזבטנית.
13.00 מוסיקה: על יסודי, העשרה — המוסיקה ביפו (א).
13.30 מדעי הטבע: התנשמות.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 סרט קלנוע: הקאנטור מכנסיית סט' תומאס, י.ס. באך — סרט על יוהאן סבסטיאן באך ועל תקופת היותו הקאנטור — המנהל המוסיקלי — בכנסיית סט' תומאס בלייפציג. בסרט משולבים קטעי מוסיקה רבים מיצירותיו של באך.
15.40 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד.
16.25 רובוטריקים: המשך מלחמות הרובוטריקים בשקרניקים.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 זהב לחרשות — סידרה לילדים. משתתפים: שמעון כהן — בתפקיד האריה רעו, עמי ויינברג הוא הקוף פיפס, וחיה פיק — בתפקיד הארנת משי.
18.00 אלף — סידרה לכל המשפחה.
18.25 הגיע זמן לשון. על קיץ בשומרון.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 תרבות המערב, סידרה תיעודית. פרק ה': מורה אירופה (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כתוביות מבט.
20.02 ימי בית הספר של טום בראון — פרק רביעי: המנהל ממשיך לספר את התנאים ומוסיף מקצועות חדשים, כמו מתמטיקה, אנגלית וגאוגרפיה.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני
22.20 גן העדן המובטח — פרק שני: „פיתוייו של הנרי סימקוקס" — הקריירה הספרותית של הנרי צוברת תנופה. אחיו פרד מחליט לפנות לרפואה. אגנס חוששת כי היא הרה. הנרי נחוש בדעתו להוכיח את אי שפיותו של אביו הכומר. לסלי סימסום מסתיר מפני הוריו את יחסיו עם שרלוט, בשל פער המעמדות שבין השניים.
23.10 קלי קלות — הפרק השישי: „חברים לכל החיים".
23.35 מבוקר של מקום: מבט אל גבעון; חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 באותו ענין; 19.30 מוזיקה במשכנות: מירה זכאי; 20.00 מבט; 21.00 פופ 2.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים (סידרה); 13.00 מועדון 700; 13.30 התעמלות; 14.00 ילדי החבובות (מצויר); 14.30 הבית המעופף (מצויר); 15.00 שלכבי הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט: „רצון עז" עם צ'רלס לוטון; 17.00 נסיעה כחלל (דמיוני); 18.00 חדשות; 19.00 צוות לעניין (פעולה); 20.00 מקגייור (סובן חשאי); 21.00 זאב מעופף (פעולה); 22.00 מועדון 700; 22.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

13.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 14.50 המצלמה הנסתרת (ער' 1); 15.15 על טעם ועל ריח (ער' 1); 16.00 תוכנית בידור בצרפתית. 16.30 מסלול בינלאומי. דוקומנטרי על בישול. 16.30 כדורגל בינלאומי (ער' 1). 17.00 חדשות בצרפתית. 17.30 חדשות בעברית. 18.30 צוות כפולה. קומדיה אמריקאית על אב עם תאומות. 19.10 אזהרה. סידרת מתח אמריקאית. 20.00 חדשות באנגלית. 21.10 פתוח כל שעות היממה. קומדיה אנגלית.

רדיו

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ביגוחה — בטהובן: סימפוניה מס. 1 בדו־מג'ור, אופ. 21; רנצ'י: קונצ'רטו מס. 2 ברה־מינור לחליל ולתזמורת; בוקריני: חמישיה מס. 6 בסול־מג'ור לגיטרה ולכלי־קשת; סזאר פרנק: 3 פרקים מתוך „פסיכה".
09.00 קונצרט בוקר — שומאן: קטע־קונצרטי בפה־מג'ור ל־4 קרנות ולתזמורת; בטהובן: סונטה בפה־מינור, אופ. 75 („אפסיונאטה"); ברליוז: „לילות קיץ"; שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 5 ברה־מינור.
11.57 פינת השיר — משירי יעקב פיכמן.
12.00 מן הסדניה — באך: קונצ'רטו ברה־מג'ור לשני פסנתרים; שומאן: שלישיית פסנתר ברה־מינור.
13.05 בהאזנה ביגוחה — ויולדי: קונצ'רטו ברה־מינור לחליל, אבוב, כנורות, בסון וקונטינואו; היידן: רביעית כלי־קשת אופ. 76 מס. 3 („הקיסר"); שומאן: „תמונות ילדות", אופ. 25; מנדלסון: סימפוניה ברה־מג'ור לכלי־קשת.
16.0 אתנחתא (ש.ח.) עמנואל גרובר (צ'לו) אליקום ולצמן (כנור) — באך: סויטה מס. 1 בסול־מג'ור; ראבל: מנטה לכבוד ולצ'לה קודאי: סונטה

לצ'לו סולו, אופוס 8.
17.30 קולות — פטר שראייד — דבוז'אק: נעימות צועניות אופוס 55 שירי אהבה אופ. 83.
18.00 ממדף התקליטיה.
19.00 פניני אופרה — עם הזמרים ג'ואן סאתרלנד, מרילין הורן ולוצ'אנו פבארוטי בהקלטה מקונצרט במרכז לינקולן, בניו־יורק.
20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי.
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הפילהרמונית הישראלית — מנצח קורט מאזור/ סולן, אלכסנדר טורוזה — פרוקופייב: סימפוניה מס. 1 ברה־מג'ור, אופ. 25 („הקלסית"); ליסט: קונצ'רטו מס. 2 בלה־מג'ור לפסנתר ולתזמורת; בטהובן: סימפוניה מס. 5 בדו־מינור, אופ. 67.
22.30 ג'ז קלאסי.
23.00 מחוזי יצירות — שירים של מאהלר ומוסיקה קמרית מאת שנברג.

רשת א'

10.05 שיריקוד — מחולות ושירים ישראליים.
15.30 האוניברסיטה המשודרת. „הסיפורת הישראלית בשנות ה־60". הפעם: שיחה עם א.ב. יהושע (ב).
16.05 מועדון שעון החול — מעולמם של האדם המבוגר.
17.10 צבעי הקשת — „שירים מגזרה אירופה".
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד הפעם: „כניסת ילד למעגל המשפחה הצעירה".

רשת ב'

09.05 כוכב הבוקר: פס בן.
18.06 צבעי הקשת.
19.35 שירים עבריים.
20.05 פרקי חזנות „בבקשתך".
22.05 צריך לצלצל פעמיים — שירים עבריים.
00.15 להאזין בחלום — שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת — מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 אזור עתיק.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן.
20.05 כבן מלאה — עם ממקורי מקום כשיפתן. לציון חודש השירה. (ש.ח.)
20.55 פינה חמה לעולם.
21.30 אוניברסיטה משודרת — מלכים בפולים — שלושה המחצה הבאורה.
23.55 שיחת הצות — עם ג'ורג' זהו — סמנכ"ל „עם עובד".

צה"ל 2

18.05 רדיו רדיו.
20.05 סכבבבסים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז והזה.

סרטים

תל־אביב

אבשר: הסוהר 9.40, 7.30, 5
אורלי: אשה מסודרת 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלה להתקשר הגדול 23.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גורדון: טוויסט וצעקה 9.30, 7.30, 5
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
דיזנגוף 1: שם הורד 9.45, 7.15, 4.30, 11, 1.30
דיזנגוף 2: לו היית כאן 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 3: גבר כאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
דרייב־אין: משפחת פלודר 9.30, 7.15 חצות סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: מסאל ג'אקס 9.50, 7.30, 5
חן 2: ליבו של אנג'ל 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הגונב האהבה והמאהבת 9.50, 7.35, 5
חן 5: אני והחברה 9.55, 7.35, 5
לב 1: המשפחה 9.45, 7.50, 5, 2
לב 2: נגדים גבריים 9.45, 7.50, 5, 2
לב 3: משפחת המלכלכים 5, 2, נודפי החוק 10, 7.50
לב 4: חיפו מלך ירושלים 9.45, 7.50, 5, 2
לימור: מעקב תרשי 9.30, 7.15, 5
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: בית האמיצים 9.30, 7.30, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
סינן (אלנבי): כייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: רובוקופ 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: משפחת פלודר 9.50, 7.30, 5
סבוויה: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק (הישראלי): ז'אן דארק 7.00 מסעות מאליבן 9.30
פאר: לחיקה רועצת 9.30, 7.30, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12, 10, 11.30 סבלול
צפון: לאן זה פלודר 9.45, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז — רבתיאביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולסים בעל הביצים הענקיות 9.40, 7.30
תכלת: הזנות מעבר לפינה 9.50, 7.45
תל־אביב: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15, 5
התיה הישראלית: קטנבה 9.50

הבורה: סגור לרגל שיפוצים
כנות: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
מישמש: משפחת פלודר 9.30, 7
מגדל: אני והחברה 9.15, 7.15
עדן: הסוהר 9, 7, 4.30
רון: האלמנה השחורה 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מתנו של סוכן 9.30, 7 / ז'אן דה פלורט 9.30, 7

■ חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: הזנות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: זהב רטוב 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: פגישה עיוורת 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: היחידה לפשעים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: הקשר הגרמני 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7, 4.30
פאר: הסוהר 9.15, 7, 4.30
קרדאור: חיפו מלך ירושלים 9.15, 7.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.15, 7, 4.30
רב גת 1: מסאל ג'אקס 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: אני והחברה 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה

כפיר: פגישה עיוורת 9.15, 7
מבוקו: מסאל ג'אקס 9.15, 7
אורות: חיפו מלך ירושלים 9.15, 7
היובל: בלה לתופש הגדול 9.15, 7, 4.30
ציון: רובוקופ 9.15, 7, 4.30

■ אשדוד

אסתר: רובוקופ 9.30, 7.30
אשדור: בלה לתופש הגדול 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: רובוקופ 9.30, 7.30
מאיר: סוד ההצלחה 9.30, 7
רחל: שם הורד 9.30, 7

■ באר־שבע

חן: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7, 4.30

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
כוכב: קרוקודיל דנדי 9.30, 7
כלל רקנאל: לבו של אנג'ל 9.30, 7.00

■ עפולה

מוסיקה: מעקב תרשי 9.00

■ חולון ■ בת ים

ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדל: מסאל ג'אקס 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: טוויסט רוקרים במוטוקה 9.30, 7.15, 4.00 תעתועי סוחר הוק

■ כפר־סבא ■ רעננה

עופר: לא שם זין 9.15, 7
חן: הסוהר 9.15, 7
אורות: סגור
בית ברל: להיות שם 8.30

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בית דוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
ארוק: סגור

■ נהריה ■ עכו

הוד: הבוקר שאחרי 9.45, 7.00
רון: הנינבה האמריקאי 3 9.30, 7.15
אמפיתיאטרון: סגור

■ נתניה

הוד: אני והחברה 9.30, 7.15
סמדר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 5
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
שרון: מסאל ג'אקס 9.15, 7, 5

■ פתח־תקוה

שלום: בלה לתופש הגדול 9.30, 7.30
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הנינבה האמריקאי 3 9.30, 7.15, 5

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
במכון המוחדש: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30
דוחות: הסוהר 9.30, 7.30
בית העם: סוד ההצלחה 9.30, 7.30
הוד: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
חן: הסוהר 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מסאל ג'אקס 9.30, 7.30, 4.30
אורנה: הסוהר 9.45, 7.30, 5
לילי: מרדף לוהט 9.30, 7.15, 5
הוד: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב בן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30, 5
רב בן 2: הגונב האהבה המאהבת 9.30, 7.30, 5
רב בן 3: מעקב תרשי 9.30, 7.30, 5, בקצב השטן 9.30
רב בן 4: שם הורד 9.30, 7.15
עגורה: לא שם זין 9.30, 7.15

■ קרית אונו

מרכז קהילתי: אל תקרא לי לבנ... 9.15, 7.00

■ ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
ארנון: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7, 4.30
אורין 1: זהב רטוב 9, 7, 4.20
אור 2: חיפו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: לא שם זין 9, 7 4.30 טום כוכב אתר
אור 4: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30 11.15 רומן הרמים
אור 5: 007 באזור מסוכן, 7, 4.30 רובוקופ 9.15
אור ג'יל: מסאל ג'אקס 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: מעבר לשיא 4.15
שיער 6.00
קוקה קולה קיד 8.00
9.45 שכרון חושים

(סוף לוח מעני' וו)

שרותים

הכרזות

פוליש ונקיון

ציוד תקשורת

ציפוי אמבטיות

קיט ונופש

קופות רושמות

קוסמטיקה

מכוניות

ירושלים

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 4 חדרים ומעלה

הצעות עבודה

חניה

ריפוי והרזיה

הצעות עבודה

באר-שבע והדרום

הצעות עבודה

אילת

דירות

לחברת בקיים
שרותי נקיון ואחזקה
דרוש
מנקה חלונות וקירצופים
טל. 03-622959

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

דרושים:

1. עובד/ת
(אפשרי גימלאי) לעבודה בנושא תביעות חו"ל.
חמישה ימים בשבוע, 5 שעות בלבד ביום.
הכישורים הנדרשים:
★ שפת אם אנגלית.
★ ידע בהנח"ש ו/או בביטוח.
מקום עבודה בבני תקוה (ליד קיראון).

2. בחור
לאחר שירות צבאי לביצוע עבודות אחזקה שונות.
חמישה ימי עבודה בשבוע, במשרה מלאה.
דרושה נכונות לעבודה בשעות נוספות.
השכר מוצע 800 ש"ח.
לקביעת ראיון יש לפנות לאורלי בטל: 03 — 641022
בין השעות 13:00־15:00.

ככל חברה לביטוח בע"מ

חוזרים
תשלובת הרהיטים הגדולה בישראל
דרוש
אקדמאי
בוגר כלכלה, מינהל עסקים
או הנדסת תעשיה וניהול.
לביצוע תמחיר, הכנת תקציב, בקרה וניתוחי כדאיות. העבודה מעניינת, רבת אתגר בכפיפות ישירה למנכ"ל חטיבת הרהיטים.
העבודה בירושלים ובתל־אביב, מגוררים בהתאם.
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים מפורטים לת.ד. 18130 תל־אביב — 61181 עבור „אקדמאי".

למפעל מתכת בנתניה
דרושים:
1. מסגרים — רתכים
2. בעלי רקע טכני
להרכבת מכונות
תנאים טובים למתאימים
03־5464276 5 ימי עבודה בשבוע

למגדנית שקם
אזור התעשיה – חולון
דרושים
רדיינים (אופים)
– ידע באפית עוגות
– נסיון והמלצות מוכחות
המעוניינים בפרטים נוספים אנא פנו לטלפון: 5572227, 806824
בין השעות 14.00—07.30

קופת חולים מכבי
דרושים
למרפאת השיניים שנפתחה בירושלים
רופאי שיניים כלליים/ מומחים
למשרות מלאות וחלקיות.
● **בדבר פרטים נא לפנות** בטל' 02־227274,5
רח' שלומציון המלכה 18
(בנין האחים ישראל).
– סודיות מובטחת –

לחברה בענף הנסיעות
דרוש/ה במשרה מלאה
מנהל/ת חשבונות
דרישות התפקיד:
★ סוג 3 בהנהח"ש
★ 5 שנות נסיון
★ בקיאות בהנהח"ש ממוחשבת
המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 3119, תל־אביב
61030 עבור הנהח"ש

שופר־סל
דרוש
מנהל עבודה
למפעל הבשר בחולון
– 3 שנות נסיון במפעל בשר.
– ידע מעשי בתעשיות הנקניקים והקבבים.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד לשופרסל בע"מ, ת.ד. 84 פתח־תקוה, מיקוד 49100.
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים כאחד.

לרגו אבילר בע"מ
אספקה לחדרי מחשב
הרצל 115 תל־אביב טל' 03־835252 : 03־810211
דרושים
1. סוכני מכירות
למוצרים המיועדים לחדרי מחשב, בוגרי תיכון, ידע כללי באנגלית, רשיון נהיגה, בעלי רכב או רכב בעתיד הקרוב, נסיון במכירות אינו הכרחי, קורס הכנה והכשרה יועבר למתקבלים לפני תחילת העבודה.
2. שליחים
– חובה רשיון וספה ורכב פרטי, ידע מינימלי באנגלית – הכרחי.
לא יימסרו פרטי שכר בטלפון.
לרישום אנא פנה לגליה בשעות 09.00 עד 16.00
בכל יום, טל' 03־810211 : 03־835252

קידמה בע"מ
למפעלנו באזור התעשיה החדש בראשל"צ
דרושה
כתבנית אנגלית/עברית
למשרה חלקית שעות עבודה גמישות
טל – 9614111

ל„אפי" – פרסום חוצות מואר דרושות:
1. מזכירה
2. עוזרת
למנהל שיווק – ידע בהפעלת מחשב
03־7515781

לאדריכל שכל דוראל
דרוש/ה
אדריכל/ית מנוסה
טלפון 03־5463566

דרוש
מדפיס פלקסוגרפי
מתאימים יקבלו שכר הוגן
טל: 03־788851

לבקרדי ג'נס בע"מ
דרושים:
★ גזרן עם נסיון
★ עוזר גזרן
עבודה קבועה תנאים מצויינים
5 ימי עבודה בשבוע.
★ מחסנאי ייצור
עם נסיון
★ עובדים/ות לביקורת טיב
להתקשר לטל: 798888, 03־702370
לבקש את יגאל.

דרושים
★ מנהל למסעדה אקסקלוסיבית
בצפון תל־אביב.
★ מנהל לפיאנו פאב
★ מזכירה בכירה
★ מנהל דתי
למסעדה סינית כשרה.
טלפונים: 03־282967 03־285746

למפעל מזון
באזור התעשיה בבת־ים
דרוש
קונדיטור מנוסה
עם ידע בניהול צוות עובדים
לטלפון 03־5511155

לחברה סיווג גדולה
דרוש
שליח
נימרץ, דינמי למשרה מלאה בת"א, תנאים טובים.
03־301492

ללאנטקס בחולון
דרושים:
1. אורגים
2. שתאי
נא להתקשר 03־801212
03־459626 בבוקר.
בקרב. רחוב הפלד 12
אזור התעשיה חולון

לתיכון בבני־ברק דרוש
מורה
לאנגלית ולהשברנאות מ"מ
03־586247

לחברה מכהונית דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
למשרה מלאה
ידע במערכות ממוחשבות
להתקשר: 03־269301

לחברה שהוקרה ידע דרוש
איש מכירות
למכירת ציוד מתוחכם בעל נסיון בעל רכב תנאים טובים
03־251228

למלון רמת־אביב
דרוש
צ'קר
(מבקר מזון ומשקאות)
לטלפן: 03 – 413181

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

מלא מלם מערכות בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות עצמאי
תאור התפקיד:
– מנהל חשבונות באופן עצמאי
– רושם פקודות יומן והתאמות
הכישורים הנדרשים:
– השכלה תיכונית
– סוג 2 או 3 בהנה"ח
– נסיון של 5 שנים לפחות בהנה"ח בחברה המונה 100 עובדים לפחות
מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל, יפנו בכתב יד, בצירוף תעודות על השכלה ונסיון, קורות חיים אל: שרה קשת ת.ד. 13016 ירושלים 91130 בציון עבור „מנהל/ת חשבונות עצמאי".

המחלקה הטכנית
חֶבֶר
■ **מלחימות/מתוותות** - יוצאות צה"ל, רצוי ח"א, מודיעין, חיל הים למפעל בטחוני באזור המרכז - הסעות וארוחות. תנאים מעולים.
■ **מרכיבים/מרכיבות** - למעגלים מודפסים בוגרי צה"ל למפעל בטחוני במרכז הארץ - חמישה ימי עבודה - הסעות וארוחות. תנאים מעולים.
■ **עובדים/ות ייצור** - להרכבות מכניות - הכשרה במקום למפעל בטחוני - העבודה ב-3 משמרות - הסעות וארוחות - תנאים מעולים.
■ **טכנאי כימיה/כימאים** - למפעל באזור נתניה, כ"ס - רצוי נסיון מעל שנתיים - הסעות וארוחות.
■ **סגן מנהל מחסן תוצרת** - נסיון מעל 5 שנים, עדיפות לסרן/סא"ל בצה"ל גיל 30-45 תושב גוש דן.

לעבוד בחבר - להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת"א, בן יהודה 100
טל: 03-221214, 241780
ירושלים, טל: 02-234265 חיפה, טל: 04-663966
שעות קבלה: 08.00-15.30

תורני לילה!
לבית־חולים בת"א,
גברים לעבודה קבועה, לקבלה.
תנאים מצויינים למתאימים.
תחילת העבודה – מיידית!
נא לטלפן 03־240292/1

דרושות עובדות
לפני או אחרי צבא לעבודה מיידית
עונתית בהרצליה במכון למיון כותנה
באווירה צעירה ונעימה למשמרת שנייה
(21.30–14.30) תנאים טובים
לקבלת פרטים טלפון 052־557713/4/5

הל
לביטוח
מהגדולות והמבוססות בענף הביטוח
דרוש לנו
● **מתמיד, הרוצה להצליח בעסק עצמאי**
● **מנהיג, בעל אופי ורצון חזק להצליח**
● **בעל יושר אישי**
אנשי מקצוע מנוסים יכשירו אותך בדרך הטובה ביותר להצלחה בקורס בביטוח חיים וביטוח כללי כולל הכנה לבחינות האוצר.
אפשרות קידום לתפקיד ניהול, מכירות ופיקוח. הכנסה גבוהה מותאמת למאמץ ולכישורים אישיים.
אם אתה מעל גיל 23 צלצל עוד היום לקביעת פגישה היכולה לשנות את מהלך חייך ואת מעמדך הכלכלי 03־219436 לדורית או לעופר
מנורה חברה לביטוח בע"מ

לאדריכל שכל דוראל
דרוש/ה
אדריכל/ית מנוסה
טלפון 03־5463566

לבית ספר תיכון בת"א
דרוש/ה
מורה לביולוגיה
להתקשר בשעות הבוקר
טל' 03–299610 03–290340

לכפר ויתקין
דרושות
עובדות לקטיף פרחים
(עד יוני 1988)
★ **מגורים במקום**
פרטים במזכירות

לחברה לשיווק והפצה כחן
אנשי מכירות מנוסים
בעלי רכב
בלפונים:
03 – 9613353/63

דרושים
אחים ואחיות מוסמכים ומעשיים וחובשים קרביים
מחיפה ועד באר־שבע
טלפון במשרד:
03־9650903 לציון

המכללה לחינוך ע"ש א.ד.גורדון
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג ג' בהיקף של ½ משרה,
בעל/ת וותק ונסיון מוכחים
לפנות לטל' 04־331194
או 04־333197

מנשאויר
טעינה אוירית בע"מ
דרושים:
עובדים בלתי מקצועיים
לעבודה במשמרות
תנאים טובים למועמדים הכוללים:
★ ביגוד ★ תנאים סוציאליים מלאים
★ הסעות ★ ארוחות
★ **אפשרות לקביעות. נא להתקשר לטלפון 03־9711696.**

קריירה
בע"מ
שרותי כח אדם
לסניפינו בת"א, נתניה ורחובות

מחלקה טכנית
● **כרסמים/חרטים** מנוסים, פרופיל צבאי גבוה
● **רתכי CO / חשמל / שריון** מנוסים, פרופיל צבאי גבוה
● **מכונאי אחזקה/רכב,** בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי
● **מלחימים/ות** מנוסים/ות, רצוי יוצאי צה"ל
● **מלחימים/ות מחווטים/ות** מנוסים, רצוי נסיון ב־
● **צבעים** תעשייתיים מנוסים, פרופיל צבאי גבוה
● **חשמלאים** מוסמכים, נסיון תעשייתי – למשמרות
● **מסגרים מכניים** בעלי נסיון בתעשיה
● **עובדי ייצור,** בוגרי 10-11 שנות לימוד. משמרות. פרופיל צבאי גבוה

מחלקה משרדית
● **מזכירה** עברית/אנגלית, ידיעה טובה של השפה האנגלית, הדפסה בשתי השפות, עדיפות לבעלת ידע במעבד תמלילים.
● **תמלילניות** מנוסות, עברית, אנגלית, עברית/אנגלית

משרות קבועות, תנאים מצויינים, - נקיקות וארוחות
תל־אביב, דיזנגוף 155, טל. 03-240291/2
נתניה, שמואל הנציב 17, טל. 053-338901
רחובות, הרצל 185, טל. 08-465277

הכח שלנו הוא כח אדם, קריירה.

לעיתון „על המשמר"
דרושים:
1. מנהל/ת חשבונות
עם התמחות בחשבונות שכר – הכרחי נסיון של מספר שנים
2. עוזר/ת להנהלת חשבונות
עם נסיון.
נא לפנות בכתב עם קורות חיים למנהלת כח אדם ומנהל, רחוב חומה ומגדל 2 תל־אביב

לחברת מכוניות
דרוש ה
איש/ת מכירות
רשיון נהיגה חובה
להתקשר לטלפון 03־330721 לשמוליק

שופר־סל
לסניפי החברה באזור המרכז וירושלים
דרושים מועמדים לתפקיד
מנהלי מחלקות בשר
המועמדים יעברו הדרכה (בשכר מלא) שתכשירם לתפקידם, ולאחר מכן יוצבו בסניף.
תנאי שכר משופרים + תנאים סוציאליים מלאים.
המעוניינים מתבקשים לפנות אישית ביום רביעי 21.10.87 בין השעות: 10.30–13.00, למחלקת כח־אדם, בית שופרסל – רח' רוטשילד 79, פ"ת.
אוטובוסים: 49, 50, 51, 62, 66.
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים כאחד.

דרושים צעירים
לעבודה קשה באירופה
שכר $2000 נטו
יציאה מיידית
יש לשלוח קורות־חיים + טלפון
ת.ד. 1701 ת"א 61016

לתפקיד מעניין וחדשני
עם קשר לפרסום
והוצאה לאור
דרוש/ה עובד/ת
במשרה מלאה
א' – ה' 17.00 — 9.00
ידע טוב בצילום
כושר ארגוני
אנגלית טובה מאוד
כולל הדפסה במעבד תמלילים
סדר ודייקנות
זכרון חזותי מעולה
נא לפנות
לטלפון 03־661437

טל־יעד
שרותים לתעשיה בע"מ
מקבוצת תדיראן
דרוש
מנהל מוסך
הכישורים הדרושים:
★ נסיון מוכח של 5 שנים לפחות בניהול מוסך.
★ בעל כתב הסמכה.
מועמדים מתאימים יפנו בימים ד', ה', בין השעות 17.00–18.00 למוסך תדיראן, רח' הסיבים 30, קרית מטלון, פ"ת, לאילן סופר.
– סודיות מובטחת –

לחברה ותיקה ומבוססת
במיכון חקלאי ותעשייתי
דרוש
אחראי התקנות ושרות
★ הנדסאי אלקטרוניקה
★ רקע בחשמל, אלקטרוניקה, מיכשור ובקרה
★ נסיון מוכח בניהול צוות עובדים
תושב איזור המרכז, לעבודה בכל הארץ
המעוניינים יפנו בכתב בצירוף נסיון וקורות חיים לת.ד. 53112 ת"א.

לחברת השקעות וסחר בינלאומי
דרוש
חשב
לניהול כספים, פיקוח על מערכת החשבונות בחברה ובחברות הבנות חיוות.
הכישורים הדרושים:
★ רואה חשבון
★ ידיעת אנגלית
★ נסיון בעבודה בתחום דומה ובניהול כספי.
★ כשר ניהול משא ומתן
מועמדים יפנו טלפונית 03־664561 לקביעת ראיון.

למוזיאון תל אביב
דרושים
עובדים כלליים
להפעלת סדנאות הנוער
הכישורים: בוגרי בי"ס מקצועי (רצוי מגמת חשמל או אלקטרוניקה) התמצאות בתחזוקה שוטפת.
אחריות ודיקנות, נדרש מאמץ פיזי מסוים, העבודה במשמרות.
על המעוניינים לפנות לטל': 257361 למשרד הסדנאות

לחברה העוסקת ביבוא
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
נדרש נסיון קודם בתפקיד דומה וכן ידיעה טובה בנושא יבוא ובשפה האנגלית.
לפנות בכתב־יד, בצירוף קיצור תולדות חיים ופרטי השכלה ונסיון מקצועי, ת.ד. 3411 ת"א 61033.

פקיד/ה למחלקת כספים
השכלה תיכונית, ידע באנגלית והנה"ח,
נסיון של שנה לפחות
לפנות בכתב ת.ד. 11589 ת"א ליצחק.

לקיבוץ להב דרוש
טבח מנוסה
תנאים טובים למועמד המתאים
אפשרות לבגורים בקיבוץ
טל. 057־913219 בשעות העבודה

להבית תיירות נכנסת בירושלים
דרוש ה
TOUR OPERATOR
עם נסיון
לפנות ליעקב 3 – 663171 – 02

לבי"ס תיכון מקצועי בת"א דרושים
★ **מחשבאית למגמת האופנה**
★ **איש אחזקה מנוסה**
★ **מחשנאי טכני במגמת הצילום**
03־429104 03־429918

לקיבוץ חצרים
דרושה
אחות מוסמכת
★ **תקופת עבודה – שנה**
★ **מגורים במקום**
לפנות טלפונית: 057־673339
בוקר 057־673400 אחה"צ

صكن من الاحل

مكذا من الاجل

המשטרה הפעילה כוח על מפגיני „שרון טכסטיל" מול משרדי הבעלים

מאת חיים ביאור
כתבי „דבר" לענייני עבודה

כ־100 מעובדיו של מפעל „שרון טכסטיל" בפתח תקווה קיימו אתמול הפגנה סוערת בתל אביב, מול משרדיהם של הבעלים, בני משפחת קרסו. הם מחו על ההחלטה לסגור את המפעל בראשית נובמבר.

המשטרה נהגה בתקיפות במפגינים ולא איפשרה להם לחרוג מתנאי הרשיון, שעל פיהם היה עליהם להסתפק בעמידה על המדרכה מול המשרדים. כאשר אחדים מהמפגינים ניסו להתקרב לבניין המשרדים ולחדור לתוכו דרך החצר, הפעילו השוטרים כוח ואחת המפגינות התעלפה.

במפגינים נראו גם פעילים של מפ"ם ור"צ, שאף סייעו בארגון ההפגנה. מישל אלמליח, לשעבר יו"ר ועד הפועלים במספנות ישראל, ששוחח עם המפגינים, טען כי משפחת קרסו סוגרת את „שרון טכסטיל" מתוך כוונה להרסו. עוד אמר שהעובדים מוכנים להבראת המפעל ובכל מקרה לא יסכימו לפיטורים בפיצויים נמוכים.

מזכירות מועצת פועלי פתח־תקווה, שכונסה אתמול לישיבה מיוחדת, החליטה לתמוך במאבק העובדים נגד סגירת המפעל. ראשיה עומדים לערב את ההסתדרות במאמציהם להבטיח את המשך הייצור. בדעתם להביא את העניין לדיון בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

במועצת הפועלים הובעה תמיהה על כך ש„מחד גיסא סוגרים מפעלים בענף הטכסטיל ומאידך גיסא מאפשרת הממשלה הבאת פועלים מחו"ל למפעלים אלה וכן ייבוא של חוטי טכסטיל זולים. עוד צויין, כי רוב העובדים ב„שרון טכסטיל" מבוגרים וקלושים סיכוייהם להיקלט בתעסוקה חילופית.

בני משפחת קרסו טוענים שהמפעל מסב להם הפסדים „כבר שנים רבות" ולנוכח הפריון הנמוך של עובדיו, אין הצדקה כלכלית להמשך תפעולו.

העולה מקייב שישב בכלא באשמת הריגה — שוחרר ומשתקם בנגבה

מאת שמעון וייס
סופר „דבר"

ד"ר אלכסנדר ווין, בן 49, עולה מברה"מ שנידון לתשע שנות מאסר על הריגת תושב תל אביב במהלך קטטה, שוחרר לפני כמספר שבועות בהמלצת בית המשפט העליון לאחר שערעורו על העונש נתקבל. ועדת השחרורים החליטה לשחררו לאלתר לאחר שלוש שנות כליאה ולהעניק לו שחרור על תנאי למשך שנה.

לפני כארבע שנים היה ד"ר ווין, יהודי שכל משפחתו נותרה בברה"מ, מעורב בקטטה על רקע שריפת מכונית בתל אביב. ווין הסתכסך עם תושב העיר שהיה מוכר למשטרה. אחרי שהעבריין החל להטריד את ווין ומשלא הגיבה המשטרה על תלונותיו, הגיע הסכסוך לאלימות: העבריין ואחיו התנפלו על ווין כשהם מצויידים בסכינים. תוך כדי המריבה ירה ווין מאקדחו ופצע את העבריין שמת בבית החולים כעבור שבוע.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב מצא את ווין אשם בהריגה ולא שוכנע כי פעל מתוך הגנה עצמית. השופטים קבעו כי לא הוכח בוודאות שהנרצח ביקש להשתמש בסכינו כדי לפגוע בווין וכי ווין ייחס לתוקפו כוונות שלא הוכחו. לפיכך גזר עליו תשע שנות מאסר.

כל תקופת מאסרו טען ווין לחפותו וניסה לגייס את דעת הקהל. הוא כתב מכתבים לנשיא המדינה ולשרי הממשלה וכן הגיש ערעור לבית המשפט העליון. חבריו לגרעין העליה בקייב, רובם חברי קיבוץ נגבה, יחד עם משקם האסירים של התנועה הקיבוצית חרות לפיד, התנדבו לסייע לווין לאחר ששוכנעו בצדקתו.

לפני כחודשיים נדון ערעורו של ווין בפני הרכב של שלושה שופטים בבית המשפט העליון בירושלים. עו"ד אלי גולדשמידט, שהיה אחד היועצים המשפטיים של התק"ם, התנדב ליצג את ווין בערעור. הוא שיכנע את שלושת השופטים: שלמה לוין, אליהו גולדברג ושושנה נתניהו, בצדקת טענותיו של מרשו. השופטים פנו לתביעה שתבטל את טיעוניה וכך אומנם היה. בהחלטתם העבירו השופטים את ההחלטה על מועד השחרור לוועדת השחרורים של שירות בתי הסוהר וזו החליטה לפני כחודש לשחרר את ווין.

קיבוץ נגבה ניאות לקלוט את האסיר המשוחרר והבודד לתקופת השיקום. כיום עובד ווין במסע הקיבוץ וחברי המשק אומרים כי אף שניכרת בו עדיין תקופת הכלא, הוא ממלא את חובותיו הקיבוציים כנדרש והוא מושמע והרוץ. לווין סודרה דירה בקיבוץ והוא מקבל תקציב וציוד יום־יומי. על־פי בקשתו הוא נמצא במעמד של אורח לחצי שנה ואחריה הוא מתכוון לחזור לתל אביב ולעבוד במקצועו כמהנדס חשמל.

ווין, שסיים גם תואר בפילוסופיה, מתכוון לכתוב ספר, אך בינתיים הוא מרצה בנגבה ובקיבוצי הסביבה על תקופת מאסרו והלקחים שהפיק. אף שהוא ממורמר על העוול שלדעתו נגרם לו, מציין ווין כי בעקבות שחרורו שב להאמין במערכת הצדק והמשפט בישראל. הוא אינו חושש מנקמה או מהתנכלות של בני משפחת הנרצח ומשוכנע שהפיק את הלקחים מהפרשה העגומה. „אני משוכנע שהוא לא יעשה שום דבר חריג", אומר חברו הטוב, ברוך שילקרוט מנגבה, שאירגן את פעולת הסיוע לווין. „תאמין לי שמדינת ישראל הרוויחה עכשיו אזרח ואיש מקצוע מעולים".

שכ"ל באונ' ב. ג. 2130 ש"ח

מאת אמיר רוזנבליט
סופר „דבר"

אוניברסיטת בן גוריון בנגב החליטה להיענות לפנייתם של שר החינוך ויו"ר הועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה ולקבוע את שכר הלימוד לשנת תשמ"ח על סך 2130 ש"ח, לפי מחירי יולי 1987, מתוך הבנה שהממשלה תגלה התחשבות בדרישות השכלה הגבוהה בכלל ובצרכיה המיוחדים של אוניברסיטת בן גוריון בפרט.

שנת הלימודים תיפתח ביום ראשון הקרוב וילמדו בה כ־5500 סטודנטים בארבע פקולטות.

ארגון עובדי עת"א דורש העלאה בדרגה ל־192 בהם 20 נהגי תברואה

מאת נתן רועי
סופר „דבר" בתל אביב

ארגון עובדי עיריית תל אביב שלח אתמול מכתב להנהלת העירייה ובו תביעה להעלות 20 נהגי תברואה לדרגה י"ס בהמשך להסדר שנחתם עימם אתמול. במכתב זה גם תובע הארגון להעלות 172 מעובדי עירייה אחרים לדרגה זו תוך קיצור משך הזמן להעלאה בדרגה.

במהלך יום אתמול הוחלפו כמה מכתבים בין ארגון העובדים לנהגי התברואה ואנשי הפקידות הבכירה בעירייה. באחד המכתבים, שצורפו להסכם עם נהגי התברואה, התחייב הארגון לפעול „בכל האמצעים כדי למנוע כל פגיעה בעובדי המחלקה של נהגי התברואה באגף התברואה".

מכתב נוסף עוסק בפינוי 500 מיכלים („צפרדעים") מרחובי העיר על ידי הנהגים העובדים באגף התברואה ולא על ידי קבלנים פרטיים. המכתב מהווה התחייבות של העירייה כלפי העובדים של אגף התברואה.

אתמול פונו ערימות גדולות של אשפה בכל העיר. נראה כי רק עוד כמה ימים ישנו כולן.

מרוץ גולני המסורתי יחל היום בחרמון

מאת שמעון וייס
סופר „דבר" בצפון

מירוץ חטיבת גולני המסורתי, הנערך מדי שנה, ייפתח היום בחרמון כאשר עשרות מחיילי החטיבה יתפרסו לאורך כבישי הצפון וישתתפו במירוץ העומד בסימן חגיגות ה־40 למדינה.

★ אילן ללוש (24) מגבעת אולגה ודוני סבח (20) מיהוד מואשמים בבית המשפט המחוזי בחיפה בהתפרצות לבסיס טירונים במרכז הארץ ובגניבת תחמושת ומכירתה לסוכן משטרתי סמוי.

אם יימשך הביקוש צפוי מחסור במכשירי וידיאו

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

בימים האחרונים מסתמן ביקוש ער ביותר למכשירי וידיאו עקב השביתה הממושכת בטלוויזיה. ברשתות ובחנויות השונות נרשמת עליה במאות אחוזים לעומת הממוצע המקובל בימים רגילים. באותה מכירות שונים מעריכים, כי אם יימשך הביקוש הרב למכשירים אלה בשל השביתה הנמשכת, עלול להסתמן מחסור במכשירים מסויימים.

סופר „דבר" מציין, כי ישראל מחזיקה בשיא עולמי במספר מכשירי וידיאו לתושב. בישראל היו, ערב „חגיגה" האחרונה, כ־300 אלף מכשירים, כלומר מכשיר לכל 12 תושבים בערך — שיא עולמי. זאת, למרות שמחיר וידיאו כאן גבוה בהרבה ממחירו במדינה מערבית אחרת.

בישראל מכרו בממוצע, עד לשביתת הטלוויזיה, כ־4,000 מכשירים כל חודש. החודש, כך נראה, יימכרו עוד כמה אלפי מכשירים מעבר לממוצע החודשי הרגיל.

במבצע משטרתי בגליל, שכונה „טיפול שורש", נתפסו אור לאתמול ששה סוחרי סמים, ביניהם „לוויתנים" בסחר זה. כאן מובא אחד מהם (מימין) לבית המשפט להארכת מעצרו (צילום: אורי נבו־רומנו)

טחינה, ריבות, מספרות — בין עוד מוצרים ללא פיקוח

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

שורה נוספת של מוצרים ושירותים יצאה אתמול מהפיקוח על המחירים. שרי התעשיה והאוצר חתמו על רשימת מוצרים נוספת: טחינה, חלבה, ריבות, מיץ לימון משומר, נרות, ילקוטים, סיבית, נייר טואלט, חיתולי מכבס, תחתונים, גופיות, בטון מובא, נייר פחם, שירותי מספרה, פיתוח סרטי צילום.

לאחר מהלך זה, שנעשה במסגרת מדיניות החזרת המשק לנורמליזציה, נותרים בפיקוח 33 אחוז מהמוצרים והשירותים במשק.

במשרד התעשיה נמסר אתמול כי המשרד ימשיך לעקוב אחר התנהגות מחירי המוצרים והשירותים שהוצאו מפיקוח ובמקרה של חריגה יוחזרו לפיקוח.

ארצי מוותר על „התענוג המפוקפק" לפעול במחיצת גנדי במוזיאון

תוקף אותו על הטרנספר שלו; מביע צער על שאחרים אינם הולכים בעקבותיו, מתפטרים מהנהלת המוסד ומשאירים אותו בראש „הנהלה שאינה קיימת"

מאת נתן רועי,
סופר „דבר" בתל אביב

„מנהל מוזיאון אינו רשאי לקרוא לטרנספר אף לא בשם הליבראליזם הצרוף. בעמדתך זו ובעמדות דומות של אחרים אני רואה ביטוי לחוסר הומניזם וסכנה ממשית למיעוט היהודי בכל אתר בעולם. על סמך חשיבה ישראלית זו לה פנים למיניהם בעולם הרחב יוכלו אף הם לגרוס טרנספר של יהודים" — השיב ח"כ יצחק ארצי (ל"ע) לרחבעם זאבי, מנכ"ל מוזיאון הארץ, ששלח אליו מכתב בו הוא תוקף אותו על הבעת דעה נגד פעילותו כמנכ"ל והתבטאויותיו.

במכתב, אשר העתקיו נשלחו אל ראש עיריית תל אביב ולחברי הנהלת המוזיאון, מציין ארצי בין השאר: „ כיוון שראש העירייה חזר בו מעמדתו והסכים להשיבך לעבודה, החלטתי אני להסיק מסקנות אישיות והן: התפטרותי מהגוף הציבורי של המוזיאון אשר אתה גם מנהלו וגם העומד בראשו. צר לי שבעקבותי לא הלכו כל חברי ההנהלה כי אז היו משאירים אותך מנהל ויו"ר של הנהלה שלא קיימת. כיוון שזה לא קרה, ויתרתי על התענוג המפוקפק לפעול במחיצתך".

בהמשך כותב ארצי „ביכרתי להתפטר מהנהלת מוזיאון הארץ מפני שאינני רוצה לשבת בגוף תרבותי־חינוכי בראשותך, עם איש המטיף לפתרונות גזעניים כמו העברת אוכלוסיית הערבים מהארץ למקומות אחרים. אדם העומד בראש מוסד הנושא את התואר „מוזיאון ארץ ישראל", איננו יכול לעשות את תפקידו קרדום לחפירת דעותיו המסוכנות. באם אתה רוצה לעסוק בפוליטיקה, עליך להצטרף לגוף פוליטי ובמסגרתו להיאבק על דעותיך".

ח"כ יצחק ארצי

קטין חשוד בגרימת תאונה קטלנית אביו-בהודעת כזב לחוקרי המשטרה

מאת ירדם לוי
סופר „דבר" בירושלים

חוקרי מחלק הנוער של משטרת ירושלים עצרו נער בן 14.5 החשוד בגרימת תאונת דרכים קטלנית שאחריה ברח ממקום התאונה.

עוד ארבעה צעירים, שנסעו עימו במכונית נעצרו, וכן אביו של הנער החשוד: הוא חשוד במסירת הודעה כוזבת למשטרה בניסיון לחפות על בנו.

בתחילת החודש נהרג יהודה אזולאי, בן 27, כשפיאט 131 התנגשה בו בעוצמה בכביש פסגת זאב. נוסעי הרכב נמלטו בהותירם את הנפגע במכונית. לאחר שעתיים התלונן בעל הפיאט, תושב מזרח ירושלים, כי מכוניתו נגנבה. סמיכות מועד הגשת התלונה לתאונה עוררה את חשדם של החוקרים. בעל המכונית נחקר ארוכות, אך הוא לא חזר בו מגרסתו.

חוקרי מחלק הנוער עצרו את בנו בן ה־14.5 שהודה בחקירתו כי נהג במכונית ללא רשיון וגרם את התאונה. הוא סיפר כי לקח את המכונית במהלך החתונה ונסע „לשאוף אוויר" עם ארבעה חברים בני 18־26 ממזרח ירושלים ומרמאללה.

לאחר התאונה, סיפר הנער, הם חזרו לאולם החתונות וסיפרו על כך לאב. אולם האב החליט לחפות על בנו ומסר למשטרה הודעה כוזבת כאילו מכוניתו נגנבה.

מעצרו של האב הוארך בעשרה ימים ושל הבן וחבריו בשמונה. המשטרה מתכוונת להשלים בימים הקרובים את תיק החקירה ולהעבירו לפרקליטות עם המלצה להעמיד למשפט את הנער וחבריו באשמת הריגה ואת האב באשמת מסירת הודעת כזב.

★ תנועת „עם יפה עם אחד" הכריזה על מבצע לעידוד האדיבות ושיפור היחסים בין נותני השירותים ומקבליהם. המבצע ייערך בבתי עסק, במשרדים, בחנויות, ברשתות שיווק ובמוסדות ציבור בחסותו של פרופ' אפרים קציר, חבר נשיאות הכבוד של התנועה ובשיתוף עם חברת התיירות הממשלתית והתאחדות הסוחרים בחיפה.

★ 110 קצינים וסוהרים של שירות בתי הסוהר החלו שלשום ללמוד במיתקן איל לבגרות ולהכשרה ללימודים אקדמאיים.

★ כתב אישום באשמה של אחזקת נשק שלא כדין הוגש אתמול נגד שלמה שירזי (27), שחקן בית"ר ירושלים. הבוקר יובא, תחת משמר כבד לבית המשפט המחוזי בירושלים. עו"ד עדן שנדר, סגן בכיר לפרקליט המחוז, יבקש מהשופט התורן לעצור אותו עד תום ההליכים המשפטיים.

גוב־ארי ימשיך כמנכ"ל רשות שדות התעופה

מאת אריה אורד
סופר „דבר"

מועצת רשות שדות התעופה אישרה אמש פה אחד את המשך כהונתו של צבי גוב־ארי כמנכ"ל הרשות, על־פי המלצת שר התחבורה חיים קורפו.

גוב־ארי ביקש להגביל את הארכת כהונתו לשנה אחת בלבד, אולם השר פעל להשגת הסכמתו להוסיף ולשמש מנכ"ל קדנציה שלימה נוספת בת חמש שנים.

מצפים שנוכח הגיבוי שנתן קורפו לגוב־ארי, תירגע התסיסה בקרב העובדים ובעיית השכר יוסדרו בהתאם לפסיקת ועדת הורפלד־דנון.

לוחמי חטיבת הנגב מתכנסים מחר בבאר שבע

מאות מלוחמי חטיבת הנגב ומשפחותיהם יגיעו מחר לבאר שבע כדי להשתתף בכינוס חטיבת הנגב־פלמ"ח לציון 40 שנה למדינת ישראל.

כינוס זה, הראשון בכינוסי החטיבות תש"ח, יפתח את אירועי שנת ה־40 בנגב — מסר מנהל מרכז ההסברה יעקב שין העומד בראש הועדה הבין־משרדית לאירועי שנת ה־40.

הטור השבועי

הסתדרות הגימלאים בישראל

לקראת מאבקים נוספים

בפתיחת התערוכה של המכללה לפורשים גמלאים ביום א' 18 באוקטובר 1987 בת"א ובאסיפת גימלאי קרית מלאכי ב־16 באוקטובר, אמר יו"ר הסתדרות הגימלאים אוריאל אברהמוביץ בין היתר:

„בפני ציבור הגימלאים מאבקים על יעדים לטווח קצר ומטרות לטווח ארוך יותר. בתקופה הקרובה עלינו לסיים את המערכה על תשלום מצויי השחיקה לפנסיונרים התקציביים עליו ניתנה מפרעה כתוצאה של הסכם השכר האחרון בשעור של 5%־10%. כמו־כן יש לסיים בדחיפות את תשלום מצויי השחיקה לכמה קבוצות בפנסיה המצטברת (מקפת ובנטיב) המתעכב כבר זמן ממושך.

צפוי מאבק יותר ממושך בנושא הכללת רכיבי שכר נוספים לשכר הקובע לצרכי פנסיה ושנוי שיטת עדכון הפנסיות על פי השכר הממוצע במשק.

לפי סימנים שונים, אנו עלולים להכנס בתקופה הקרובה למאבק צבורי רחב נגד הצעות חדשות־ישנות המודלפות מדיוני הועדה בראשותו של פרופ' שטינסקי הפוגעות באינטרסים חיוניים של ציבור הגימלאים. מחודש מועלות הצעות כפי „שמבשרת" העתונות להטיל מס הכנסה על קצבאות הזקנה של הביטוח הלאומי. יהיה צורך לגייס את כל כוחנו הציבורי, לפנות לחברינו בהסתדרות הכללית ולידידינו בשדולה בכנסת כדי למנוע קבלת ההצעות הפוגעות ושאין להן כל הצדקה סוציאלית וכדי להשיג את השינויים המתבקשים מהצטמקות הפנסיות.

השינויים הצפויים לימים הקרובים הם תשלום קצבאות הזקנה של הביטוח הלאומי בתוספת של עליית המדד בשיעור של כ־23%. כמו־כן תשלומים לפנסיונרים התקציביים הנובעים מהסכם השכר החדש (מפרעה על מצוי שחיקה, תוספת היוקר, תוספת שכר) ותשלום המדד המלא לפנסיונרים של הקרנות כולל א הפעם הראשונה גמלאי „נתיב". מזכירות הסתדרות הגימלאים תכנס השבוע כדי להתכונן למאבקים שלפנינו ובקרוב תקרא ישיבת המרכז לשם אותה המטרה". מסר א. אברהמוביץ.

בסניפים

גבעתיים — ב־7 — 6 בספטמבר ש.ז. טיול לצפון הארץ בהשתתפות 50 חברים. ב־8 בספטמבר „בבית מפגשים" הרצאה בנושא רשמי ביקור בפולין מפי החבר א. שתיל. ב־29־28־27 בספטמבר טיול לאילת והסביבה בהשתתפות 50 חברים. כמו כן פעלו כל יותר החוגים כסדרם. נעשות הכנות לפתיחת מכללה ע"י מועצת הפועלים והסניף הגימלאים. מדווח א. בלסן יו"ר ועדת התרבות.

קרית־ביאליק — החי' ראובן דגן יו"ר הסניף סקר את פעולות השנה והן: 4 הרצאות בידיעת הארץ ו־4 בנושאים רפואיים. התקיים „יום הגימלאי" ושני טיולים באתרי ההתיישבות בגליל. טופל גם בהנחות במסים עירוניים ובהוצאת כרטיסי גימלאים. בימי הולדת של חברים נתקיימו מפגשים חגיגיים. היו"ר הודה לחברי הועד מנדל ש. זמבל ת. ריבה ס. אולה ש. ונטע ד. על פעילותם הנאמנה.

קרית־חיים — יו"ר הסניף החי' פלב ישעיהו הגיע לגבורות ונשלחו לו ברכות ממרכז הסתדרות הגימלאים וגימלאי הקריה המאחלים לו אריכות ימים ובריאות טובה.

מכללות

רחובות — ב־18 באוקטובר ש.ז. התקיימה מסיבת פתיחה לשנת הלימודים בנוכחות 120 תלמידים מרחובות, נס־ציונה וקבוץ גבעת ברנר. פתח והנחה יצחק בראורי יו"ר הסניף, הרב יעקב כהן הרצה על יעדים ומטרות. פרופ' ברוך נמביב הרצה קיום לתכנית הלימודים לתשמ"ח. בשם תלמידי המכללה בירך החי' עמנואל קוטלוב.

גבעתיים — ב־18 באוקטובר ש.ז. נפתחה שנת הלימודים. החי' א. שתיל שנבחר כמרכז המכללה בראש הנהלה ציבורית פתח ומסר פרטים על תכנית הלימודים שתכלול 4 נושאים: יהדות, סוציולוגיה, ידיעת הארץ, ותולדות עם ישראל בעת החדשה. ברכו א. שטנדלר, מזכיר מועצת הפועלים י. גרעוני בשם הסתדרות הגימלאים וס. אומר בשם הסניף. ההרצאה הראשונה בנושא ידיעת הארץ היתה של מר סמרא.

חברי המזכירות מוזמנים לישיבה שתתקיים ביום ד' 21 באוקטובר ש.ז. בשעה 9.30 בבוקר באולם הישיבות של המרכז לתרבות וחינוך רח' ארלוזורוב 93 בת"א קומה א'. על סדר היום: א. אינפורמציה. ב. הסכם השכר והגימלאים התקציביים. ג. השינוי בקיצבת הזקנה ובקרנות. ד. שונות.

הסתדרות הגימלאים בישראל

ביום ד' 21 באוקטובר 1987, בשעה — 9.30 בבקר באולם הישיבות של המרכז לתרבות ולחינוך בועד הפועל של ההסתדרות רח' ארלוזורוב 93, בקומה א' תתקיים ישיבת המזכירות.

על סדר היום:
א. אינפורמציה; ב. הסכם השכר והגימלאים התקציביים; ג. השינוי בקיצבת הזיקנה ובקרנות; ד. שונות.

חברי המזכירות מוזמנים.

לפנינה ופנחס זומר
גבעתיים

בהגיעכם
לחוג חתונת הזהב
עוד שנים רבות ופעילות

כ"ז תשרי תשמ"ח — מאחל ואוהב
20.10.87 — **הדור השני והשלישי**

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
המועצה הארצית של קופת־חולים

ישיבת המועצה הארצית
שנקבעה ליום ראשון 25.10.87
נדחית
ליום חמישי 29.10.87 בשעה 16.30.

סדר יום:
1. מעורבות חברים — המשך דיון.
2. שונות

א. מויאל
יו"ר המועצה הארצית

מפלגת העבודה סניף נתניה
הזמנה
חברי מועצת הסניף וחברי המרכז
מוזמנים בזה לפגישה
עם החבר **גדעון גזית,** יו"ר אגף הארגון
בנושא: **הערכות הסניף.**
ציבור החברים והאוהדים מוזמנים.
הפגישה היום, יום שלישי 20.10.87 בשעה 19.00
בסניף המפלגה בנתניה רח' שמואל הנציב 9.

מרדכי קוסובר
מזכיר הסניף

פקסימיליה MURATA
מוּרָטָה
חסכונית ביותר!
נציגים מקבוצת כלל GC

משחת השיניים
אֶלְמֶקְס יעילה פי 3 במניעת עששת
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19 — 204650
קופת חולים כללית — אבסטרהם 7 — 232388
ירושלים
אליסון — יפקיהו 10 — 232553
חיפה
מזור — הנביאים 97 — 524113
פתח־תקוה
קופת חולים כללית — הרב קוק — 905271
בני־ברק — רמת־גן
השרון — ירושלים 23 רמת־גן — 742046
בת־ים — חולון
גני בת־ים — הנביאים 3 בת־ים — 5515671
אסותא — טרומפלדור 4 חולון — 5058197
אֶלְמֶקְס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	7	9	מעונן
אמסטרדם	7	12	בהיר
בואנוס איירס	11	19	מעונן
הלסינקי	7	11	בהיר
הונג קונג	24	27	מעונן
וינה	9	12	מעונן
ז'נווה	4	15	בהיר
טוקיו	17	27	בהיר
טורונטו	9	13	מעונן
יוהנסבורג	12	26	בהיר
לונדון	13	17	מעונן
ליסבון	13	21	גשום
מדריד	4	17	מעונן
מונטריאול	10	14	מעונן
ניו יורק	13	19	מעונן
סאן פאולו	16	33	מעונן
פריס	6	17	מעונן
פרנקפורט	5	12	בהיר
ציריך	10	15	מעונן
ריו דה ז'נרו	11	24	בהיר
קופנהגן	8	10	בהיר
שיקאגו	4	20	גשום

swissair

לחברתנו לעבודה **דורים משה־ששון**
משתתפים בצערך במות
אביך ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים והעובדים

משתתפים באבלה של חברתנו
חני רענן (פריש) והמשפחה
על מות האב
אליהו גנזלר (גנדי) ז"ל
מקבוץ נוהדים
בית חצרים

לחברתנו **אביבה בן שמחון**
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

משתתפים בצערה העמוק של **משפחת חבשוש**
על מות האב
יוסף חבשוש ז"ל
גרציה ברעם
רותי ועודי ברעם
מימי וחיים ברעם
פוריה ומנחם ברעם
דרורה ואהוד שמיר

לחברתנו **מוניקה כץ**
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותה של חברתנו
וילגרטן פרלה ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף באר־שבע
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **מלול עדה**
איתך באבלך במות
אימך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף בת־ים
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירת חברנו היקר
דב (בנק) סים ז"ל
נעלה לקברו ביום רביעי 21.10.87 כ"ח בתשרי תשמ"ח
בשעה 15.30 בבית העלמין בקיבוץ חולדה
המשפחה
קיבוץ גורדוניה — חולדה

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו הפנסיונר
פרנץ מולנר
במות **אשתו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
הפנסיונרים בחברת החשמל

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד
של חברנו אברהם לישה
במות
אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו מאיר טירי
במות
אביו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לחברתנו **יהודה קרולינה**
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים